

BEZPŁATNE

CZASOPISMO POLONIJNE DLA CIEBIE

www.mm-gazeta.de

MOJEMiasto

nr 06 (27) listopad / grudzień 2011

D W U M I E S I Ę C Z N I K

MOJE MIASTO

Samotność... str. 7

Iluminaci,
czyli jak zdobyć
panowanie
nad światem str. 8

PORADNIK

Zachówek str. 14

Dentysta
sadyta str. 24

AKTUALNOŚCI

Gondolierzy
znad Szprewy str. 34-35

Festiwal
filmPolska München str. 36

Thomas Godoj śpiewa
dla Polonii

więcej na str. 12

Do numeru dołączony jest PL Navigator Polskojęzyczny katalog branżowy 2011 – 2013

MOJA KSIĘGOWOŚĆ JEST W DOBRYCH RĘKACH

Büro · Buchhaltung · Lohnbuchhaltung

- księgowanie bieżących operacji gospodarczych
- nadzór dłużników i wierzycieli
- sortowanie i porządkowanie dokumentów księgowych
- wsparcie przy bieżących postępowaniach firmowych
- nadzór terminów świadczeń podatkowych
- przygotowanie dokumentów, ułatwiających wszelkie decyzje przedsiębiorcze
- pomoc w zakładaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej w Niemczech

80336 München Paul- Heyse-Str. 6 T: 089 / 322 123 78 F: 089 / 322 123 79

DYSTRYBUCJA PRASY POLSKIEJ

**NA TERENIE
EUROPY ZACHODNIEJ**

SPRZEDAŻ HURTOWA 030-77391863

PRENUMERATA 030-77391864

www.prasa-polska.com

USŁUGI KURIERSKIE DO 1 TONY Z BELGII, HOLANDII I NIEMIEC DO POLSKI

SPIS TREŚCI

Moje Miasto

- Zrzeszenie Polskich Chrześcijan w Erdingu 4
- Polska Misja Katolicka 4
- Miasto Młodych Niedoczekane święta Jolanta Łada 5
- Zwierzienia nadopiekuńczego zgreda Bogdan Żurek 6
- Listy z Berdyczowa Niewygodzone przemówienie Krzysztof Dobrecki 6
- Żyj z klasą Samotność... czyli przyszywana Oma Aldona Likus Cannon 7
- Iluminaci czyli jak zdobyć panowanie nad światem Jolanta Helena Stranzenbach 8
- Panie, co uczyniło Cię tak małym? dr hab. Jerzy Grześkowiak 9
- STUTTGART
- Informatyczka z redakcyjną żyłką Edyta Mitka-Matejko 10
- Od wojennej wywózki do partnerstwa miast Edyta Mitka-Matejko 11
- Konkurs recytatorski 11
- WYDARZENIA 12-13

Poradnik

- Powroty
- Zachówek, czyli ochrona osób najbliższych przed pominięciem w testamentie w polskim prawie spadkowym Monika Skrzypek-Paliwoda 14
- Prywatne ubezpieczenie zdrowotne, podwyżki składek od 01.01.2012 Marcin Studencki 17
- Pochówek Informacji udziela Zakład Pogrzebowy Hades z Bonn 18
- Zakupy - zmoda codzienności, czy przyjemność? Janusz Felix 20
- Warto zobaczyć Muzeum kolejnictwa 23
- Dentysta sadysta lek. stom. Joanna Kozłowski 24
- Paradontoza cz. 2 lek. stom. Marian Znorowski 26

Aktualności

- Kącik piękności Orlando 28-29
- Dobra passa Polonii Monachium w klasie okręgowej Piotr Sowada 31
- Szwajcaria Engandyna i St. Moritz Dominika Hilger 32-33
- Gondolierzy znad Szprewy Sebastian Wiczorek 34-35
- Daria Nadolska 36
- Festiwal filmPOLSKA München 36
- Głośna sława Cichej Nocy Jolanta Łada 37
- Kartka z kalendarza 37
- KALENDARIUM 38

Naszym Czytelnikom i Klientom życzymy w czasie nadchodzących Świąt Bożego Narodzenia zdrowia, radości i serdecznej atmosfery. Nowy Rok niech przyniesie realizację planów i zamierzeń tak osobistych, jak i zawodowych.

Redakcja

od redakcji:

Drodzy Czytelnicy!

Tak, też kocham Polskę! Tylko, że Polacy potrafiały wyłącznie narzekać. Na przykład, wiele osób narzeka na nasz rząd, ale jak przyjdzie co do czego i trzeba na wybory pójść, to 50% siedzi w domu.

Powyższy wpis zamieściła na Facebooku nastolatka, podsumowując ostatnie wybory, a raczej nasze, Polaków postawy. *Trochę wstyd, młodzież patrzy - chciałoby się powiedzieć.*

Półowa z nas przesiedziała wybory w domu i teraz, w „poczuciu dobrze spełnionego obowiązku”, możemy narzekać na władze przez kolejne cztery lata. Nie od dzisiaj wypinamy się - za przeproszeniem - na wolne wybory, o które tak dzielnie jeszcze nie tak dawno walczyliśmy. W tej konkurencji przodujemy w Europie. Porównanie zaś z „taką” Tunezją wypada dla nas wręcz katastrofalnie. Tunezyjczyści stawili się bowiem przy wyborczych urnach w 90 procentach. I nie ma co pomniejszać ich patriotycznej postawy tym, że czynią to po raz pierwszy. W Polsce, w pierwszych po wojnie całkowicie wolnych wyborach w roku 1991, frekwencja wyniosła zaledwie... 43,20%!

Ostatnie wybory, ze szczególnym uwzględnieniem emigracji, omawiamy wewnątrz numeru.

Prawdę powiedziawszy, naszymi wyborami nikt poza nami się nie pasjonował. Wszyscy moi tego świata zajęci byli bowiem walką z kryzysem, którego zwykły zjadacz chleba nie ogarnia i nie pojmuje. W głowie mu się nie mieści, że uczciwie i ciężko zarobione pieniądze, nabyte przywileje i gwarancje jego państwa, mogą paść łupem jakichś anonimowych spekulantów, z którymi rządy nawet najbardziej rozwiniętych krajów nie mogą sobie poradzić.

Dlatego nie dziwny się stawianym coraz częściej pytaniom, czy w dobie globalizacji, kosztem dobrowolnego zrzekania się części samorządności, a więc i podmiotowości, nie straciliśmy już kontroli nad stanem naszych państw. A może tym światem już rządzą jakieś tajemne gremia?

Takie przymiarki przecież były. Właśnie o nich, piórem Jolanty Stranzenbach, piszemy w fascynującym historycznym opracowaniu o Illuminatach, zmierzających do zdobycia panowania nad światem.

W numerze także między innymi o zbliżającej się 30 rocznicy wprowadzenia stanu wojennego, który zafundował Polakom tragiczne Święta Bożego Narodzenia roku 1981. Nie pierwsze zresztą. Jedenaście lat wcześniej był Grudzień '70 na Wybrzeżu. Na kanwie brutalnie stłumionej rewolty robotników powstał film Antoniego Krauzego „Czarny czwartek. Janek Wiśniewski padł”. Recenzuje go dla Państwa Jolanta Łada. O samotności w czasie świąt pisze Aldona Likus-Cannon, a Jerzy Grześkowiak o misterium wcielenia Boga, który... *wszedł w nasz świat - w ciszy, niepozorności i niezadorności małego dziecka. On przychodzi do nas także DZIŚ, aby w nas działo się „Boże Narodzenie”. Warunkiem do tego jest jedynie proste, niezbrukane, spontaniczne, miłujące „serce dziecka”.*

Wesołych Świąt Drodzy Czytelnicy, następne wydanie już w Nowym Roku.

Redakcja czasopisma **Moje Miasto**

Zrzeszenie Polskich Chrześcijan w Erdingu

Zarząd Zrzeszenia

Na początku grudnia 2009 roku, z inicjatywy zaledwie dziewięciu osób zawiązało się w Erdingu Zrzeszenie Polskich Chrześcijan. Kilka tygodni później Sąd Okręgowy w Monachium wpisał je do Rejestru Zrzeszeń pod nazwą: „Polnisch-Christlicher Verein Erding e.V.”

Odzew miejscowej Polonii przeszedł naszymi oczekiwania. Dzisiaj do Zrzeszenia należy prawie stu członków prowadzących aktywną działalność na wielu płaszczyznach polonijnego życia.

Główne kierunki działań organizacji:

- krzewienie mowy, kultury i tradycji polskiej w Niemczech
- wspieranie przyjaźni i wymiany kulturowej między narodami niemieckim i polskim
- wychowanie młodej generacji w zgodzie z nauką wiary chrześcijańskiej
- organizowanie spotkań, imprez, przedstawień mających na celu lepsze poznanie i zrozumienie się narodów.

Międzynarodowy festyn w Erdingu

W ciągu zaledwie dwóch lat Zrzeszenie Polskich Chrześcijan z Erdingu zorganizowało cały szereg imprez różnego kalibru; poczynając od koncertu Jarosława Śmietany i Wojciecha Karolaka, poprzez spotkania z twórczością Chopina i Paderewskiego, na kursie gry brydża kończąc. Od początku istnieje chór, na repertuar którego składają się utwory sakralne i polskie pieśni. Pod hasłem „Polskie popołudnia dla dzieci”, pod opieką profesjonalnych pedagogów, organizowane są cotygodniowe spotkania dla najmłodszych, a życie duchowe Polaków wzbogacane jest Mszami Świętymi w języku

ojczystym, w Sanktuarium pod wezwaniem Świętej Krwi.

Opiekunem duchowym, pomysłodawcą i inicjatorem wielu przedsięwzięć wcielanych w życie przez Zrzeszenie Polskich Chrześcijan z Erdingu jest o. Łukasz Wróblewski z Zakonu Paulinów.

Dumą organizacji jest szkoła języka polskiego działająca pod patronatem Konsulatu RP w Monachium. Ciesząc się dużym zainteresowaniem lekcje, prowadzone są przez mgr Annę Zbylut - absolwentkę filologii polskiej Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie.

Wszystkim zainteresowanym działalnością Zrzeszenia polecamy stronę internetową: www.pchv-erding.de, adres poczty elektronicznej: info@pchv-erding.de oraz telefoniczny kontakt z przewodniczącą - Małgorzatą Maidl, pod numerem: 08122-4566.

MM

PMK Monachium

Heßstraße 24 80799 München,
Tel.: 089/273 22 00

Nabożeństwa:

godz. 8.45 kaplica Misji (Heßstr. 24) - z wyjątkiem ferii szkolnych w Bawarii
godz. 10.00 kaplica Misji (Heßstr. 24) - Msza święta z udziałem dzieci
godz. 10.00 kaplica św. Jana Nepomucena (Ludwigsfeld)
godz. 10.00 kaplica Misji (Max-Kolmsperger-Str. 9a, Neuperlach)
Msza święta z udziałem dzieci
godz. 12.00 kościół św. Józefa (Josephsplatz)
godz. 12.00 kościół św. Moniki (Max-Kolmsperger-Str. 7, Neuperlach)
godz. 18.30 kościół MB Królowej Pokoju (Werinherstr. 50)
Msza święta z udziałem młodzieży

PMK Landshut

Nabożeństwa:

LANDSHUT - Kościół Św. Piotra i Pawła, Niedermaierstr.25
- w niedzielę - o 11.30, środy - o 18.00 i pierwsze piątki miesiąca - o 18.00
FREISING - Kościół Św. Piotra i Pawła, Friedhofstr.7 - w niedzielę - o 16.30

ERDING Msza św. w jęz. polskim:

Kościół Heilig Blut, Heilig Blut 1, 85435 Erding
każda pierwsza niedziela miesiąca - o 18.00

PMK Augsburg

Biuro: Thommstr. 24 B, 86153 Augsburg,
tel. 08 21/3 07 49; fax 08 21/3 07 22,

Nabożeństwa:

AUGSBURG - Kościół Św. Alberta, Dr. Schmelzing-Str. 60
- w niedzielę i święta - o 10.30 środa i piątek - o 18.30

Polska Misja Katolicka

PMK Rosenheim

Nabożeństwa:

ROSENHEIM - St. Michael, Westerndorferstr. 43
- w niedzielę i święta - o 10.30
Kaplica w Centrum Misji, Heilig-Geist-Str. 46, od wtorku do piątku - o 18.00 *)

TRAUNSTEIN - St. Oswald, Maxplatz 1, IV sobota miesiąca - o 17.00 *)

TRAUNREUT - Zum Heiligsten Erlöser, Rathausplatz 1a, I niedziela miesiąca - o 17.00

FREILASSING - Marien Kirche, Salzburghofen, II niedziela miesiąca - o 17.00

GERETSRIED - Heilige Familie, Johannisplatz 21, III niedziela miesiąca - o 16.00

WALDKRAIBURG - Christkönig, Karlsbader Str. 1, II sobota miesiąca - o 17.00; IV niedziela miesiąca - o 16.00
Okazja do spowiedzi pół godziny przed Mszą św.
) po zmianie czasu (w okresie zimowym) pół godziny wcześniej

PMK Norymberga

Ks. Stanisław Stenka CR
Arminiusstr. 21, 90402 Nürnberg;
Tel./Fax. 0911/473355

Nabożeństwa:

- w niedzielę - o 09:20 Kaplica Sióstr Angielskich, Kesslerplatz 2, 90489 Nürnberg
- w niedzielę - o 12.00 Kościół św. Józefa, Gießereistr. 2, 90489 Nürnberg

PMK Ingolstadt

Ks. Ryszard Kazimierzczak
Gaimersheimerstr. 32, 85057 Ingolstadt
Tel.: 0841 84845
Ze względu na remont Kościoła - Spitalkirche, Spitalstr. 4 od 1. 05.2010 r.

Nabożeństwa:

Kościół św. Moniki, Mistelstr. - w niedz. o 9.30
kaplica przy Caritasie, Hugo-Wolffstr 20 - codziennie o 18.00
Gmina Weissenburg Kościół - Willibald-Kirche - 2 i 4 niedziela miesiąca - o 12.45

PMK Stuttgart

ks. Roman Michalec
Zuckerbergstr. 9, 70378 Stuttgart
Tel.: 0711 564184

Nabożeństwa:

STUTTGART - kościół św. Tomasza, Falchstr. 9, 70378 Stuttgart
- w niedzielę i święta - o 10.30, środy - 18.30, pierwszy piątek miesiąca - 18.30

BÖBLINGEN - kościół św. Maryi, Berliner Str. 14, 71034 Böblingen
- w niedzielę i święta - o 12.30, pierwszy czwartek miesiąca - 18.30

TÜBINGEN - kościół św. Pawła, Karl-Adam-Str. 3, 72076 Tübingen
- w niedzielę i święta - o 15.00

BALINGEN - kościół św. Ducha, Heilig-Geist-Kirchplatz 3, 74336 Balingen
I sobota i III niedziela miesiąca - o 16.00

Niedoczekane święta

O filmie Antoniego Krauzego

Czarny czwartek. Janek Wiśniewski padł.

Akcja filmu rozgrywa się na trzech płaszczyznach. Pierwsza o charakterze paradokumentalnym prezentuje zdarzenia, jakie nastąpiły 17 grudnia 1970 r. w Gdyni, kiedy po drastycznej podwyżce cen żywności robotnicy wyszli na ulicę domagając się również podwyżki płac. Drugi plan to siedziba biura politycznego, gdzie zapadły tragiczne w skutkach decyzje, po słynnych słowach Zenona Kliszko (w tej roli Piotr Fronczewski): „Z kontrrewolucją się nie rozmawia, do kontrrewolucji się strzela!”. I w końcu trzeci obszar - gdyńskie mieszkanie rodziny Drywów, którą bezpośrednio dotyczą wydarzenia pamiętnego czwartku.

Młode pokolenie, dorastające w czasach rozliczeń z komunizmem, ma już dość rozrachunków z przeszłością, odbywającego się zwłaszcza przy pomocy sloganów i wielkich słów. Statystyki podające ilość zabitych i rannych nie robią na młodzieży wrażenia. Ale nic tak nie przemawia do niej jak losy pojedynczych ludzi. Dlatego pokazanie zwykłej polskiej rodziny, która pada ofiarą systemu, było znakomitą pomocą scenopisarskim i reżyserskim. Oprócz wspomnianego Piotra Fronczewskiego i Wojciecha Pszoniaka w roli Władysława Gomułki, na ekranie widzimy młodych aktorów, urodzonych w latach osiemdziesiątych, którzy pamiętają kolejki i kartki z wczesnego dzieciństwa. Wydawać by się mogło, że rzeczywistość roku 1970 jest dla nich dość

odległa. Ale postaci grane przez nich są wyraziste, wiarygodne i oddziałują na widzów. Nie tylko starsze pokolenie działaczy opozycyjnych może zobaczyć w nich siebie - również zwykli obywatele, niezaangażowani politycznie, którzy zmagali się jak umieli z peerelowską codziennością. Marta Honzatko, absolwentka krakowskiej PWST, znana zwłaszcza krakowskiej publiczności jako aktorka śpiewająca, wcieliła się tu w rolę Steni Drywy, skromnej, sympatycznej żony i matki, która szykuje mężowi kanapki do pracy, wyprawia najstarszego syna do szkoły, a otrzymaną w prezencie szynkę postanawia zachomikować na święta. Wprowadzona z dnia na dzień podwyżka cen żywności nie mile ją zaskakuje, nie traci jednak z tego powodu dobrego humoru. Podobnie zresztą jej mąż Bruno, grany przez Michała Kowalskiego. I właśnie taką zwyczajną, wesołą, nikomu nie wadzącą rodzinę spotyka tragedia. Śledząc przebieg akcji widzowie domyślają się, że Brunonowi nie będzie dane skosztować świątecznej szynki. Już po pierwszych strzałach na stacji Gdynia-Stocznia zostaje uruchomiona machina kłamstwa i manipulacji. Stenia zawiadamiona, że mąż „miał wypadek”, w szpitalu dostaje tylko numer telefonu, pod którym ma dowiadywać się o jego stanie zdrowia. Kiedy już wiadomo, że Bruno zginął, jego ciało nie zostaje wydane rodzinie. Obudzoną w środku nocy Stenię zabierają funkcjonariusze milicji

na pospieszny, ukradkowy pogrzeb. „Jak psa chcecie go chować” - komentuje bohaterka. Nie koniec na tym. Aparat bezpieczeństwa państwowego ma zamiar rodziny wszystkich ofiar wydarzeń grudniowych wziąć pod specjalny nadzór. Tego na szczęście udaje się młodej wdowie uniknąć.

Maciej Półtorak, prywatnie mąż Marty Honzatko, gra także w „Czarnym Czwartku...” jednego z uczestników demonstracji. Co prawda wypowiada tylko jedną pełną kwestię, ale ma ona podobną siłę rażenia, co pojawienie się Ludwika Solkiego jako starego wiarusa w „Warszawiance”: „No to strzelaj do Polaka!” - woła do milicjanta grożącego użyciem broni. W tym zdaniu mieści się kwintesencja ówczesnej sytuacji.

W oprawie muzycznej filmu nie mogło zabraknąć „Ballady o Janku Wiśniewskim”, którą do słów Krzysztofa Dowgiałła skomponował Andrzej Korzyński. Wykonuje ją brawurowo i dość przekonująco Kazik Staszewski. Nakręcony w bieżącym roku film zdążył już docenić jurorzy trzech ważnych przeglądów filmowych, nie tylko w Polsce. W Gdyni otrzymał Wyróżnienie Specjalne za „wyjątkowy wkład w pielęgnowanie narodowej świadomości i za wyjątkowo osobistą nutę w kinie dotyczącym wydarzeń historycznych”. Kolejne laury dla „Czarnego Czwartku...” to Srebrne Grono podczas Lubuskiego Lata Filmowego w Łagowie oraz Nagroda FIPRESCI na World Film Festival w Montrealu. Film jest dostępny w internecie. Serdecznie polecam.

Jolanta Łada

Bogdan
Żurek

- Jesteś nadopiekuńczy, wujku Bogdanie! - stwierdził młody krewniak z Polski, któremu zaoferowałem zwiedzanie Monachium i okolic według mojego, sprawzonego, bo latami trenowanego na rodzince i znajomych, programu.

Wierny zasadzie „Gość w dom, Bóg w dom” (w odróżnieniu od tych co preferują – „Gość w dom - woda do kompotu”), od zawsze biorę urlop na okoliczność przybycia „wycieczki” z kraju, by bez dodatkowych obciążeń pełnić rolę przewodnika i opiekuna. W rolę tę wcielam się z wielką ochotą, czując się przy tym ważnym i potrzebnym. Wstaję jako pierwszy, co nie znaczy o świcie, gdyż Goście muszą się wyspać. Osobiście robię dla wszystkich pyszne śniadanko i koło południa, bez pośpiechu, ruszamy...

Dzień pierwszy - pierwszy zamek, dzień drugi - drugi, trzeci... nieeee, dzień trzeci to skocznie w Garmisch-Partenkirchen, czwarty - żelazny punkt programu, monachijska pijalnia

Zwierzenia nadopiekuńczego zgreda

piwa - Hofbräuhaus, z kilkoma litrowymi kufkami na twarz, a raczej na gardło, piąty - sport, dla otrzeźwienia, czyli centrum handlowe Olympia i ewentualnie piłkarska Arena, a dnia szóstego? Dnia szóstego „wycieczka” przeważnie ma dosyć, pakuje się i rusza w drogę powrotną do kraju.

Obruszyłem się więc nie na żarty, gdy ten nieopierzony młokos, przybyły zresztą z boską panienką, na widok której dostawałem ślinotoku, uparł się, że „oni sami”.

- Jak to sami - zapytałem - przecież wy tutaj po raz pierwszy?

- Nie martw się, damy radę - usłyszałem w odpowiedzi.

O los moich młodych gości martwiłem się jednak nie na żarty, bo umartwianie się za innych - przyznaję bez bicia - to moja specjalność. Ale jak tu się nie niepokoić, gdy to dzieci jeszcze, którym zaledwie dwudziestka stuknęła.

Ci zaś, nie budząc nikogo, wstawali o świcie i znikali swoim wysłużonym seatem na dni całe. Wracali późnymi wieczorami w całkiem, o dziwo, niezłych humorach i kondycji. Za każdym razem coś przywozili, pamiątkę jakąś, a przede wszystkim całą masę zdjęć, których gdybym nie widział - nie uwierzyłbym...

Oni byli wszędzie! Bez mojej pomocy zwiedzili wszystkie najważniejsze bawarskie zamki, zaliczyli nie tylko Garmisch ale i Innsbruck, zapędzili się nawet do Włoch na północny brzeg jeziora Garda, byli u Mozarta w Salzburgu, o takich „drobnostkach” jak Königssee, klasztory Ettal, czy Andechs - nie wspominając.

Próbowałem bronić resztek wyższości mojej koncepcji zwiedzania z przewodnikiem stada, czyli mną na czele... że to niby bezpieczniej, o drogę nie trzeba pytać, zabił się trudniej, ale na nic się to zdało.

Wujku - usłyszałem - my już jesteśmy dorośli. Nic się nie może stać, są komórki, „dżipiesy”, znamy angielski...

I nagle do mnie dotarło; przecież ja, przed prawie pół wiekiem, opuszczałem mój dom rodzinny mając zaledwie lat czternaście. Ruszałem w świat bez komórek i „dżipiesów”, a o tym „co u mnie słychać” rodzice dowiadawali się z listów, które pisałem z nader różną częstotliwością.

Stałem się chyba rzeczywiście nadopiekuńczym zgredem. Czas na zmiany, następna „wycieczka” z Polski będzie miała więcej luzu. Obiecuję!

Listy
z Berdyczowa

Krzysztof
Dobrecki

jej formalne, olśniewające możliwości i... ducha, ducha miejsca, z którego kulturowo pochodzi, skąd wywodzi się jego obecny dom. Który by znał wartość wysiłku ludzkiego i najwyższym szacunkiem darzył ludzkie umiejętności, gwarancję szacunku dla własnej pracy. Który nauczył by się kultury uczuć, tego szczególnego taktu, szczególnej dyskrekcji, która umożliwia obcowanie z drugim człowiekiem i stwarza pole dystansu dla jego przywar i ich pochopej oceny, kultury uczuć, która z kobiety czyni przedmiot swoistego kultu oraz osobę bardziej cielesną niż pracującą, której przeznaczeniem jest miłość a dramatem jej utrata, której biologia uczy nas, mężczyzn obcowania z ziemią, a ją, za naszym pośrednictwem, styczności z poezją.”

Czasami naprawdę warto przeczytać stare dokumenty, żeby (jeśli nie pamiętamy) przypomnieć sobie, o co nam chodziło, i że nie była to tylko „kielbasa”.

A. Likus
Cannon

Żyć z klasą

Dokładnie rok temu, w listopadowy mroźny poranek, zadzwoniła nasza przybrana Oma. Starsza, sympatyczna pani, którą poznaliśmy zaraz po przyjeździe do Monachium.

Znajomość, teraz może już przyjaźń, rozdziła się długo i powoli. Bo Oma, jak nazywają ją dzieci, mówi tylko po niemiecku, a na początku żadne z nas, oprócz typowego Guten Tag, nie potrafiło powiedzieć nic więcej.

Przyszywana Oma grzecznościowo zapytała jak nam leci, a na koniec chciała wiedzieć, co robimy w święta. Zgodnie z prawdą odparłam, że nie wiem, gdyż jeszcze nic nie planowaliśmy. Jednak pytanie Omy nie dawało mi spokoju. Po tygodniu zadzwoniłam do niej i zapytałam o jej plany na święta.

Nie wiem, czy powinienam zadawać to pytanie, bo trafiłam w słaby punkt starszej pani. Najpierw powiedziała, że sama myśl o świętach Bożego Narodzenia napawa ją trwogą, bo, mimo iż mieszka w Monachium od pięćdziesięciu lat i ma masę znajomych, w zeszłym roku spędziła je sama w domu i cały czas przeplakała.

- Był to najokropniejszy okres w moim życiu. Teraz to mogę polecić nawet na księżyc, byle tylko nie siedzieć samej - zachlipała do słuchawki.

- Może pani spędzić je z nami - wypaliłam bez zastanowienia.

- Z przyjemnością - ucieszyła się, a w jej głosie słychać było śpiewające skowronki.

- Problem jest tylko w tym, że nie wiem czy pojedziemy do Polski czy do Stanów, czy

Samotność. To jedyne, w czym na pewno jesteśmy równi. Jedyne, co nas rozdziela, a jednocześnie zbliża.

Éric-Emmanuel Schmitt - Moje Ewangelie (Ewangelia według Piłata, 12)

Samotność... czyli przyszywana Oma

może gdzieś indziej. Musimy to uzgodnić z rodzicami - wyjaśniłam lekko przejęta.

- Nie ma problemu. Jeszcze nigdy nie byłam ani w Polsce, ani w Stanach, to chętnie tam pojadę. Sama wykupię sobie bilet na samolot, więc nie musicie się o mnie martwić - cieszyła się nasza przyszywana Oma.

- Dobrze - wycedziłam zdumiona jej reakcją.

- A nie będę wam przeszkadzać? - zapytała nieśmiało, gdy już ochłonęła z emocji.

- Nie. W żadnym przypadku - stwierdziłam, nie mając pojęcia, jak będzie wyglądać nasza podróż z dwójką małych dzieci i przyszywaną babcią około siedemdziesiątki.

Gdy powiedziałam o tym mężowi, popatrzył na mnie jak na wariatkę.

- Ale my nie mamy miejsca w samochodzie - wymamrotał zszokowany.

- Ale może polecimy samolotem - spojrzałam na niego niewinnie.

Trzy tygodnie przed świętami, na początku grudnia, zdecydowaliśmy, że Boże Narodzenie spędzimy we Włoszech. Zarezerwowaliśmy pokój rodzinny dla nas i jedynek dla Omy. Starszej pani wyjątkowo spodobał się pomysł.

Dwa dni przed Wigilią zapakowaliśmy się w samochód. Ja pomiędzy dwa dziecięce foteliki z tyłu, a przyszywana Oma obok męża z przodu. I wyruszyliśmy do słonecznej Italii.

Były to jedne z najpiękniejszych świąt. Masa jedzenia, zabawa i świąteczna atmosfera dopisywały nam przez cały czas. Przy każdym stoliku siedziała rodzina składająca się z dzieci i babci lub dziadka. A my z naszą przyszywaną Omą, nie różniliśmy się niczym od innych. Z tym tylko wyjątkiem, że przy naszym stoliku mówiło się w różnych językach: polskim, angielskim i niemieckim, czasami włoskim.

Do Niemiec wróciliśmy szczęśliwi, a Oma przez cały rok dzwoniła z podziękowaniami, za tak piękny świąteczny prezent.

* * *

W sumie nie zrobiliśmy nic takiego. Ale święta Bożego Narodzenia, to taki okres, gdy samotność dokucza najbardziej. Cierpię na nią nie tylko emigranci, ale też miejscowi, starsi ludzie.

Czasami nie wiele potrzeba, aby im pomóc. Nie potrzeba być może zabierać ich w podróż, ale wystarczy zaoferować miejsce przy wigilijnym stole, aby zapomnieli o tym, że są sami.

Bo jak powiedział Éric-Emmanuel Schmitt: Samotność. To jedyne, w czym na pewno jesteśmy równi. Jedyne, co nas rozdziela, a jednocześnie zbliża.

Niewygłoszone przemówienie

Czasami, gdy się nie ma czegoś ważnego do powiedzenia, lepiej sięgnąć po myśli innych. Układałem właśnie książki na nowym regale (bibliofil wie jakie to święto!) gdy wpadło mi w ręce niewygłoszone przemówienie Gustawa Holoubka na słynnym, przerwany przez stan wojenny Kongresie Kultury Polskiej. Ponieważ jest tak, jak napisałem we wstępie, pozwólcie Państwo, że zacytuję fragment tego, moim zdaniem, istotnego wystąpienia...

„Jak to się stało, że po kilkudziesięciu latach niewątpliwie bujnego rozwoju twórczości artystycznej, twórczości znaczonej niekwestionowanymi dziełami naszych kompozytorów, pisarzy, malarzy, teatru, przy tym istotnie rozpowszechnianych przez mechanizm telewizji, radia czy filmu w stopniu dotąd nieznanym - jak

to się stało, że w tym samym czasie społeczeństwo schamowało w stopniu dotąd nieznanym. Widocznie jest coś, czego zaniechano, albo z całą premedytacją usunięto, aby nie dopuścić do kształtowania człowieka zdolnego do korzystania z dóbr kultury. (...) Nikt nam nie pomoże i nikt nigdy nie spostrzeże naszej obecności, ani na Wschodzie, ani na Zachodzie, jeśli nie będziemy budzić zaufania jako naród. Naród może mniej bohaterski, ale za to bardziej skonsolidowany. Zespolony tym typem więzi, która opiera się na głębokiej świadomości wspólnego dobra. Którego zobowiązania wobec siebie samych będą dotrzymywane. A sprzeniewierzenie się tym zobowiązaniom będzie karane. Idzie więc o wychowanie człowieka. Człowieka z takim poczuciem godności, które wynika z przekonania, że najwyższą wartością doczesną jest drugi człowiek. Który by z nauki religii wyniósł wiarę w pożytek czynienia dobra oraz poczucie hierarchii, świadomość nadrzędnej tajemnicy, będącej drogowskazem życia. Który by z nauki łaciny przyswoił sobie niezachwiane kryteria harmonii i piękna uporządkowanego, logikę myślenia i wyrazistość mowy,

Jolanta
Helena
Stranzenbach

I l u m i n a c i czyli jak zdobyć panowanie nad światem

Tajny związek o nazwie Zakon Iluminatów (Illuminatenorden) powstał 1 maja 1776 roku w Ingolstadt. Założycielem grupy był Adam Weishaupt, wychowanek jezuitów, 28-letni profesor prawa kanonicznego na miejscowym uniwersytecie.

Oficjalnie Weishaupt twierdził, że wymyślone przez niego towarzystwo miało na celu tylko „oświecenie”, czyli naprawę moralną młodych ludzi oraz wszechstronne ich wykształcenie. Z czasem zaczął też nauczać, że religia powinna być stopniowo zastępowana kultem rozumu. Prawdziwie jednak cele Zakonu były ukryte tak, że nawet w korespondencji nie używano słowa iluminatyzm, tylko zastępowano je astrologicznym symbolem słońca - kółkiem z kropką w środku. Listy Iluminatów były szyfrowane, używano do tego m. in. starego perskiego kalendarza, każdy członek zakonu przybierał pseudonim o niechrześcijańskiej etymologii np. Weishaupt – „Spartacus”, Goethe – „Abaris”, Herder – „Damasus” również nazwy miast były kodowane: Ingolstadt – „Eleusis”, München – „Athen” itd. W rzeczywistości chodziło bowiem wtajemniczonym o zmianę ładu społecznego i ograniczenie roli kościoła. Do praktyk Iluminatów należało spisywanie życiorysów z uwzględnieniem stosunków rodzinnych i majątkowych, prowadzenie dziennika z postępów duchowo-moralnych, jak i comiesięczne sprawozdania o współtowarzyszach i zwierzchnikach. Od każdego członka żądano bezwzględnego posłuszeństwa i zachowania tajemnicy pod groźbą śmierci. Zakon Iluminatów miał kilka stopni wtajemniczenia. Członkowie wyższych stopni mieli pod swoim dozorem dwóch Iluminatów należących do stopni niższych. Ten wymyślony przez Weishaupta system zwielokrotnienia (Schneeballsystem) przejęły wszystkie tajne organizacje wieków następnych, włącznie z NRD - owską Stasi.

Związek Oświeconych bardzo szybko rozwinął się przyciągając wielu prominentów i po niecałych 5 latach działalności liczył ok. 1500 członków w blisko 70 miastach niemieckich. Prawie 70 procent z nich miało wykształcenie akademickie, a aż 75 procent

piastowało państwowe urzędy. Znajdowali się wśród nich oficerowie, duchowni i pedagodzy. Nawet ówczesny bawarski minister spraw wewnętrznych i arcybiskup Moguncji należeli do związku. Iluminaci chcieli mieć wpływ przede wszystkim na młodzież i administrację. Przykładem infiltracji może być bawarski urząd cenzury, który, jak się po latach okazało, prawie całkowicie był opanowany przez wtajemniczonych. Oznaczało to, że propagowano pisma oświeceniowe a wstrzymywano kościelne, w tym również druk modlitewników katolickich.

Zakon Weishaupta miał przemożny wpływ na całe wolnomularstwo. Każdy Iluminata był masonem, lecz nie każdy mason był Iluminatem. Organizacja ta pełniła w istocie rolę „nad-masonerii”. Oświeceni bawarscy nawiązali kontakty także z ówczesnym wolnomularstwem w Polsce. W zapiskach Franza von Zwack („Caton”), znajduje się informacja potwierdzająca „układ przymierza” z Lożą Narodową Polski czyli Wielkim Wschodem Narodowym Polski.

Tylko przypadek zrzucił, że tak dobrze zakamufLOWANA organizacja została odkryta przez władze bawarskie. Kurier, ksiądz Lanze, wiozący zaszyte w płaszczu dokumenty,

w tym listy członków zgromadzenia, został, podczas spotkania w lesie z Weishauptem zabity uderzeniem pioruna. Znalezione przez policję bawarską przy zwłokach dokumenty doprowadziły do rewizji w domach czołowych Iluminatów. Podobno znaleziono wtedy plany przeprowadzenia przewrotu w celu opanowania świata przez „elitę intelektualną”. Z powodu zdrady państwa elektor bawarski, Karl Theodor, edyktem z roku 1785 pod karą śmierci zabronił działalności Iluminatom. Ich archiwa zostały skonfiskowane i opublikowane przez ówczesne władze, aby upublicznić prawdziwe cele i metody działania Zakonu. Weishaupt znalazł schronienie oraz posadę w Gotha u księcia Ernsta II (pseudonim „Thimeon”). Również inni wysokiej rangi Oświeceni uciekli z Bawarii i osiedli się głównie w Stanach Zjednoczonych i we Francji. Jedenaście lat po założeniu Zakon Iluminatów został oficjalnie rozwiązany, lecz pewne grupy rozprzestrzeniły się po całej Europie, również w Polsce. W Bawarii jeszcze przez następne 30 lat każdy duchowny i urzędnik państwowy musiał podpisywać deklarację, że nie ma z tą organizacją żadnych powiązań.

Historia Zakonu inspirowała wielu pisarzy m.in. Dana Browna czy Umberto Eco, a także twórców gier komputerowych. Ciągle popularne jest twierdzenie, że Iluminaci posługiwali się pewnymi symbolami np. wszechwidzącym okiem lub liczbą 23, co nie jest jednak nigdzie udokumentowane. Symbolem Iluminatów, uwiecznionym na prawie każdym ich piśmie, była sowa - symbol bogini mądrości - Minerwy - a w wierzeniach ludowych zwiastunki nieszczęść.

W latach 50-tych XX w. 19 tomów ze Szwedzkiej Skrzyni powróciło do Niemiec. Znajdują się obecnie w tajnych archiwach Powiernictwa Pruskiego. Jeden tom jest nadal przechowywany w Moskwie. Dlaczego? O tym możemy tylko pospekulować.

**do 30 marca 2012 r.
w Muzeum Miejskim w Ingolstadt
można zwiedzić wystawę:
„Das Geheimnis der Illuminaten und
das Ende der alten Universität”
Zapraszamy!**

Dr hab.
Jerzy Grześkowiak

Już od 47 lat mówię bądź piszę z okazji świąt Bożego Narodzenia o misterium wcielenia Boga. Im więcej przybywa mi lat i życiowych doświadczeń, tym więcej nowych aspektów w niej odkrywam. Wiem, że tej tajemnicy nigdy do końca nie zgłębimy.

Święta Gwiazdkowe to coś więcej niż spokojne godziny wypoczynku. Coś więcej niż pełne tęsknoty wspomnienia bez troski o dzieciństwo. Więcej niż wypatrywanie pierwszej gwiazdy na niebie, rodzina zebrana przy wigilijnym stole z wolnym miejscem dla „gościa”, a na stole biały opłatek chleba, zupa grzybowa, barszcz, karp, śledź, kapusta z grzybami, makiełki, kompot z suszonych owoców, makowiec – by wymienić choć niektóre z dwunastu polskich, tradycyjnych potraw wigilijnych. To nie tylko zapach choinki, mieniące się barwami choinkowe ozdoby, blask świec i śpiew rzewnych kolęd. Nie tylko radość obdarowywania i przyjmowania, pakowania i otwierania prezentów. Te święta pełne czaru i romantyki to przede wszystkim stale na nowo przeżywane niesłychane orędzie, głoszone każdemu człowiekowi na tej ziemi: **Bóg wszedł w nasz świat i stał się człowiekiem!**

Jakkolwiek wygodnie byśmy ułożyli sobie życie, to przecież patrząc globalnie jesteśmy tylko przelotnymi, krótkotrwałymi mieszkańcami naszej planety, istniejącej już od 4,5 miliarda lat. Pędzi ona wokół słońca z szybkością 10 000 kilometrów na godzinę, i wraz z nim wiruje w kosmicznym bezkresie. A takich słońc są miliardy i miliardy mgławic. Życie istnieje na naszej Ziemi już od 3 miliardów lat - czy tylko na niej, nie wiemy. Rozwijało się ono powoli, przyjmując różne kształty i formy - aż do zaistnienia człowieka. A ten zdumiony pyta ciągle, jak można to wszystko zrozumieć i wyjaśnić? Jedni mówią: przypadek. Niestłuchane i zdumiewające - ale przypadek. Inni wierzą, że istnieje Stwórca wszechrzeczy, który nie pozostawia kosmosu własnemu losowi i który troszczy się szczególnie o zamieszkiwaną przez nas planetę. Choć wiemy, że „nasza gwiazda” nie jest centralnym punktem wszechświata, wierzymy, że odwieczny Bóg przed około 2000 lat przyszedł na ten świat jako dziecko, rodząc się z kobiety Maryi.

Panie, co uczyniło Cię tak małym?

Jeżeli pomyślimy, że to wręcz nieprawdopodobne, to rozum i zdrowy rozsądek mamy oczywiście po naszej stronie. Ale to nie rozum zainicjował wcielenie Boga. „Co uczyniło Cię tak małym?” - pytał z pokorną ciekawością, na kolanach przed żłóbkiem, św. Bernard z Clairvaux. I w mistycznej zadumie sam udzielił sobie odpowiedzi na to arcytrudne pytanie: „MIŁOŚĆ!”. Miłość do świata, do stworzenia, do człowieka. Stwórca świata staje się stworzeniem, częścią tego świata. Mówi do świata i do człowieka „TAK” i tego nigdy nie odwoła. Bardziej już tego świata kochać nie można. Nikt ani nic nie jest tak „światowe”, tak „otwarte na świat”, jak sam Bóg.

W wydarzeniu Wcielenia Bóg przyjmuje nas wszystkich takimi, jacy jesteśmy: z naszym cierpieniem i łzami, z głodem chleba i z głodem miłości, z wielkimi czynami altruizmu i przekleństwami dyktowanymi przez doznany zawód, zranioną miłość, porażkę, klęskę; z wszystkimi wspaniałymi rzeczami, które człowiek wymyślił i wyprodukował, oraz z tym wszystkim, co człowiek zniszczył w bliźnim i w naturalnym środowisku. Wcielając się Bóg uczestniczy także w tym wielkim Dobru, jakie ludzie sobie ofiarują w zakresie wzajemnej pomocy, miłosierdzia, zrozumienia, tolerancji i cierpliwości.

„Tak Bóg umiłował świat, że Syna swego Jednorodzonego dał, aby każdy kto w niego wierzy miał życie wieczne” - mówi Ewangelista Jan. Właśnie tę rzeczywistość świętujemy w dzień Bożego Narodzenia. Wcielony Syn Boży przyszedł na ten świat, „aby

go zbawić, a nie potępić”. Kto chce świat „ratować”, musi przyjąć go takim, jakim jest. Bóg nie powiedział: „Zanim przyjdę, zróbcie najpierw porządek na ziemi. Zanim mnie powitacie, umyćcie najpierw ręce. Schowajcie nóż, zanim otworzycie mi drzwi!”. On wchodzi w nędzę, w cierpienie, w brud, w błędy i w grzeszność tego świata, „by ratować to, co zginęło”.

Człowiek zawsze sporządził sobie „obrazy Boga”. Często są to obrazy malowane pędzlami i farbami własnych lęków bądź ukrytych życzeń. Z Biblii wiemy, że Bóg nie chce, by człowiek tworzył sobie Jego obraz, bo wie, że żaden nie odda Jego istoty, bo zna skłonność człowieka do adorowania także tego, co jest tylko bożkiem. „Swoją obraz” dał Bóg człowiekowi już dawno - w akcie stworzenia. Tym „obrazem i podobieństwem” Boga jesteśmy my sami, jako „mężczyzna i kobieta”. A teraz w tajemnicy Wcielenia, ponieważ jest jednym z nas i nasze serca biją tak, jak biło Jego serce, jesteśmy jeszcze bardziej i to już na zawsze „Jego obrazem”.

Gdy rodzi się dziecko, wszystko zaczyna się kręcić wokół niego. Chociaż leży ono nieporadne i słabe, to przecież pociąga wszystkich do siebie. Rodzina ma nagle nowy punkt ciężkości, a zarazem nowy system relacji. Wiele spraw zyskuje inne znaczenie i inną wagę. W Betlejem narodziło się ludzkiej rodzinie DZIECKO - kruche, słabe, nieporadne. Dziecko jak każde inne, a jednak jest ONO centrum całej rodziny ludzkiej, ośrodkiem systemu odniesień i wartości, które wszystkim wydarzeniom świata nadaje nowy ciężar i znaczenie, także temu wszystkiemu, co dzieje się u nas, i w nas, teraz, współcześnie. W słabości tego Dziecka ukryta jest wszechmoc miłości Boga.

Bóg wszedł w nasz świat - w ciszy, niepozorności i niezaradności małego dziecka. **On przychodzi do nas także DZIŚ**, aby w nas działał się „Boże Narodzenie”. Warunkiem do tego jest jedynie proste, niezbrukane, spontaniczne, miłujące „serce dziecka”. To serce ma być otwarte dla wszystkich, bo to właśnie w drugim czło wieku przychodzi dziś do nas Chrystus. O tym, jak to się dzieje, mówi syryjska modlitwa z 6 wieku:

*Gdy dzielę swój chleb z głodnym,
gdy podaję kubek wody spragnionemu,
gdy ocieram łzę z oczu dziecka,
gdy uśmiechem budzę nadzieję,
gdy sieję ziarna miłości,
gdy wraz z innymi buduję mosty pokoju,
to wtedy rodzi się w moim sercu
Księżę Pokoju,
wtedy świętuje się naprawdę
Boże Narodzenie*

Spółecznicy

Informatyczka z redaktorską żyłką

Co to znaczy być zintegrowanym z niemieckim społeczeństwem? Czy to wyłącznie sprawa języka, pracy, znajomości? A może to coś więcej? Na przykład działalność w stowarzyszeniach, na rzecz szkół, przedszkoli, lokalnej społeczności? Co zrobić, by czuć się w Stuttgarcie jak u siebie, kultywując równocześnie zwyczaje i tradycje przodków, nie zapominając języka, zanurzając dzieci w polskiej literaturze i kulturze?

Chcielibyśmy przedstawić Państwu ludzi, którzy robią coś dla lokalnych społeczności, którzy pracują społecznie, dają coś z siebie. A równocześnie są dumni z tego, że są Polakami i tą dumę przekazują swoim dzieciom.

Pani **Marzena Dolata-Kosiol** współtworzy bardzo popularny w Möhringen magazyn rodzinny „Knickbein”. Nasza rozmówczyni, informatyk z wykształcenia, pracuje w swoim zawodzie. Ma dwoje dzieci, obecnie w szóstej i ósmej klasie gimnazjum.

EM: Co to jest „Knickbein”?

MK: To 36-cio stronicowy magazyn ukazujący się dwa razy w roku. Docierający do każdej rodziny w naszej dzielnicy poprzez rozprawianie w szkołach i przedszkolach oraz biblioteki i urzędzie miasta. Gazeta dla rodziców, robiona przez rodziców. Zawierająca informacje, artykuły, zestawienia, aktualności, porady i dużo, dużo więcej. Właściwie nie tylko magazyn, mający aż 4 tysiące nakładu, ale cały projekt, łącznie z zawsze aktualną stroną internetową.

EM: Jak trafiła Pani do redakcji magazynu?

MK: Najpierw trafiłam do Möhringen, a właściwie do przedszkola, do którego chodziła moja córka. Gazetka istniała już od dwóch lat, ale w nieco innej postaci, niż obecnie. Jego twórcy poszukiwali osób do pomocy przy projekcie, więc się zgłosiłam. To było siedem lat temu. Od tamtej pory pracuję przy powstawianiu kolejnych numerów.

EM: Czym się konkretnie Pani zajmuje?

MK: Zajmuję się stroną graficzną gazety, tzw. „łamaniem”, czyli układaniem tekstów, zdjęć i grafik na stronie, a także korektą tekstów, wykonywaniem fotografii, czasami przygotowuję także artykuły. Pisałam o niezwykle istotnej sprawie, jaką jest dwujęzyczne wychowanie dzieci, zamieszczałam także obszernie informacje dotyczące Polski, na przykład naszych zwyczajów wigilijnych z 12-ma potrawami. Zajmuję się także stroną internetową „Knickbein”, na której zamieszczam aktualne informacje o wydarzeniach w Möhringen.

EM: Do kogo adresowana jest ta gazeta?

MK: Do całej rodziny, choć przede wszystkim do rodziców. My rodzice robimy coś dla innych rodziców. Wiemy co może być interesujące dla matek małych dzieci, czym martwią się rodzice czwartoklasistów, jakich informacji potrzebują gimnazjaliści. To wszystko znajduje się w naszym „Knickbein”. Każde wydanie magazynu ma „myśl przewodnią”, jakiś temat, np. urodziny dla dzieci, zajęcia pozalekcyjne odbywające się na naszym osiedlu itd. Nie stronimy także od porad psychologicznych i pedagogicznych

NASZE ROZMOWY

Serdecznie zachęcamy Państwa

do opowiedzenia nam o swojej pracy na rzecz swojej szkoły, gminy, czy kościoła. Osoby, chcące porozmawiać z naszą reporterką, prosimy o kontakt: emm@op.pl

czy zdrowotnych. Największym jednak zainteresowaniem naszych czytelników cieszą się wszelkiego rodzaju zestawienia i porównania. Takie egzemplarze są długo przechowywane i wypożyczane sobie nawzajem. Wszystkie te informacje dostępne są także na stronie internetowej.

EM: Kto tworzy magazyn?

MK: Tworzą go rodzice zaangażowani w sprawy naszego osiedla. Ludzie, którzy są aktywni zawodowo, mają rodziny, ale ze swojego dnia potrafią wygospodarować jeszcze trochę czasu, by zająć się projektem. Robimy magazyn, ponieważ jest to dla nas ważne, ponieważ dotyczy ważnych problemów, ponieważ możemy komuś pomóc. I sprawia nam dużo przyjemności, gdy ludzie doceniają naszą pracę. Czy wie Pani, że wiele osób czyta naszą gazetę „od deski do deski” poświęcając na to ponad dwie godziny? To dużo... Jeżeli chodzi o liczbę, to trzon redakcji tworzy kilka osób – przy jednej edycji trzy lub cztery. Na stałe współpracuje z nami około dziesięciu kolejnych.

EM: Czy nadal, mimo „wtopienia się” w niemiecką społeczność, czuje się Pani Polką?

MK: Oczywiście. Nigdy tego nie ukrywałam, ludzie wiedzą, że jestem z Polski. Moje dzieci są dwujęzyczne, potrafią nie tylko biegle mówić, ale także czytać i pisać po polsku. Staram się przybliżyć im polską historię i kulturę. Jest to dla mnie ważne, choć zdaję sobie sprawę z tego, że to jednak tutaj dorastają.

EM: Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiała Edyta Mitka-Matejko

Strona internetowa gazety: www.knickbein.de

O G Ł O S Z E N I E

Historyk poszukiwany

Chrześcijańskie Centrum Krzewienia Kultury, Tradycji i Języka Polskiego przy Polskiej Parafii Katolickiej w Stuttgarcie

szuka wolontariusza - historyka lub osoby pasjonującej się II Wojną Światową - do poprowadzenia kółka historycznego dla zafascynowanej tą tematyką młodzieży.

Spotkania będą odbywać się raz w miesiącu, w piątkowe popołudnia.

Kontakt z sekretariatem parafii:

tel. 0711/900 54 97

e-mail: office@pmk-stuttgart.org

Od wojennej wywózki do partnerstwa miast

Rozmowa z **Lydią Koch**, pochodzącą z Beutelsbach koło Stuttgartu, emerytowaną kierowniczką domu opieki, założycielką Towarzystwa Wspierania Kontaktów Polsko-Niemieckich w Weinstadt, które obchodziło w zeszłym roku dwudziestolecie działalności.

EM: Jak to się zaczęło? Skąd pomysł założenia w Weinstadt Towarzystwa Wspierania Kontaktów Polsko-Niemieckich?

LK: Pomysł narodził się dzięki muzyce, a dokładniej – dzięki jazzowi. Młodzi ludzie z Klubu Jazowego „Armer Konrad” poznali w 1983 roku burmistrza Międzychodu Romana Ratajczaka, tak jak oni zafascynowanego muzyką jazzową. Wówczas skrytykowała się idea partnerstwa między naszymi miastami. Później przyszli do mnie po pomoc. Wiedzieli, że Polska jest mi bliska, że pomogę im ze wszystkimi formalnościami. Byłam wówczas radną miasta. Formalnie Weinstadt i Międzychód zostały miastami partnerskimi dopiero w 1990 roku, m.in. ze względu na śmierć burmistrza Ratajczaka, ale współpracowaliśmy już dużo wcześniej.

EM: Dlaczego Polska była Pani bliska, czy ma Pani polskie korzenie?

LK: Nie, nie mam. Nie znam także, niestety, języka polskiego. Ale w czasie wojny trafiła do mojej rodziny młoda, siedemnastoletnia dziewczyna z Polski. Byłam wówczas małym dzieckiem, podobnie jak dwójka mojego rodzeństwa. Nasz ojciec zginął, matka była bardzo chora. Wychowywał nas dziadek, który potrzebował pomocy. Gdy dowiedział się, że do Waiblingen przywieziono robotników

Zdjęcie z czasów wojny – Kaśka z dziećmi

z Polski, pojechał po kogoś, kto mógłby pracować w domu i zajmować się nami. Ale tak naprawdę to nie on znalazł naszą opiekunkę, to ona go znalazła. Podeszła i pokazała na migi – nie znała jeszcze wówczas niemieckiego – że chce u niego pracować. Potem wyjaśniła, że dziadkowi „dobrze patrzyło z oczu”. I tak Katharina (po polsku Katarzyna), czyli potocznie Kaśka, trafiła do nas, do Beutelsbach. Traktowaliśmy ją jak członka rodziny i ona też nas tak traktowała. Była dla nas dobra, czuła i bardzo o nas dbała. Do dzisiaj pamiętam jak gotowała, szyła nam ubrania, przytulała, pocieszała i bawiła się z nami. Bardzo szybko nauczyła się języka szwabskiego. Pamiętam także, jak wychodziła na balkon, by porozmawiać ze swoją siostrą, pracującą u mojego wujka, w domu na przeciwko. Obie mówiły wówczas po polsku. Kiedyś zapytałam jej nawet, dlaczego mnie nie uczy swojego języka. Nie wiedziałam, co by jej za to groziło. Po wojnie Kaśka wyszła za mąż i wróciła do Polski.

EM: Czy zobaczyła ją Pani później?

LK: Oczywiście. Pisałyśmy listy, a w 1977 roku spotkałam Kaśkę w Polsce, podczas mojej pierwszej podróży do tego kraju. Byłam bardzo wzruszona. Potem dowiedziałam się, że moja przyjaciółka z czasów wojny opowiadała znajomym i rodzinie o trójce „swoich” dzieci, które „ma” w Niemczech. Gdy ją odwiedziłam, cieszyła się, że „jej dzieci” do niej przyjechały.

EM: A Międzychód?

LK: Do Międzychodu pojechałam pierwszy raz w czerwcu 1986 roku. Nie było to wcale takie łatwe. Podróż przez ówczesną DDR i kontrole naszych osobistych bagaży pamiętam do dzisiaj. W Międzychodzie byłam kilkakrotnie, także w 2004 roku, w dniu przyjęcia Polski do Unii Europejskiej.

Rozmawiała Edyta Mitka-Matejko

(Wywiad ukazał się w broszurze okolicznościowej „20 lat partnerstwa między Weinstadt i Międzychodem, 1990-2010” w 2010 roku)

Lydia Koch (po prawej), Diane Herkommer i Angelika Teynor-Oswald w 2004 roku w Międzychodzie, podczas uroczystych obchodów przyjęcia Polski do Unii Europejskiej.

Konkurs recytatorski

Recytacją wiersza „Entliczek-pentliczek” rozpoczął się I Konkurs Recytatorski Wierszy Jana Brzechwy. W pierwszą niedzielę października, w domu parafialnym kościoła św. Tomasza w Stuttgarcie, zgromadziło się kilkadziesiąt osób, by dopingować dzieci recytujące poezję znanego polskiego poety.

W konkursie wzięły udział cztery uczestniczki: Franziska Schimanska, Maria Schimanska, Michelle Kawaletz i Julia Maria Kazimierzczak. Ze względu na piękną pogodę z udziału w imprezie zrezygnowało kilkanaście rodzin. Pozostałe dziewczynki recytowały wiersze: „Na wyspach Bergamutach”, „Entliczek-pentliczek”, „Samochwała”, „Dzik”, „Niedźwiedź” i inne.

Chrześcijańskie Centrum Krzewienia Kultury, Tradycji i Języka Polskiego przy Polskiej Parafii Katolickiej w Stuttgarcie

Na zdjęciu uczestnicy i organizatorzy Konkursu. Od lewej: Irena Kulas z Marią Schimanską, Karoliną Święchowicz, Franziską Schimanską, Edytą Mitką-Matejką, Julią Kazimierzczak, Izabelą-Kamila Zydorczyk, Michelle Kawaletz, Ewą Gałczyńską, przy tablicy Tomasz Gotowala i ojciec Roman Michalec. Foto - Włodzimierz Kulas.

W skład jury wchodziło: przewodniczący Chrześcijańskiego Centrum Krzewienia Kultury, Tradycji i Języka Polskiego przy Polskiej Parafii Katolickiej w Stuttgarcie ojciec Roman Michalec, nauczycielka języka polskiego Ewa Gałczyńska, przewodnicząca Rady Parafialnej Irena Kulas oraz przedstawiciel młodzieży Tomasz Gotowala. Imprezę prowadziła Izabela Kamila Zydorczyk.

Wszystkie uczestniczki konkursu otrzymały nagrody główne: dyplomy, ciekawe książki w języku polskim oraz zakładki z pięknymi ludowymi wzorami.

EMM

Organizatorki konkursu

Irena Kulas, Dorota Ruszkowska-Heubach, Izabela Kamila Zydorczyk, Ewa Gałczyńska i Edyta Mitka-Matejko mają nadzieję, że konkurs recytatorski stanie się znaną imprezą cykliczną, gromadzącą co roku dzieci i młodzież ze Stuttgartu i okolic.

Barbara Müller

KWIATY DO POLSKI

do NIEMIEC i innych państw

Najodpowiedniejszym prezentem są kwiaty, one powiedzą wszystko, nawet to czego nieraz głośno wstydzimy się powiedzieć

Na każdą okazję

W naszej ofercie między innymi:
Bukiety okolicznościowe + sekt lub bomboniera, kawa, maskotka, kosze kwiatowe, kosze obfitości, wianki, wieniec...

Tanio, Szybko i Solidnie - Zapraszamy

Tel: 07021 861 169

gwarantujemy 100% satysfakcji

NIE ZWLEKAJ
najlepiej zobacz lub zadzwoń już teraz !!!

www.polkwiat.eu

10

MOJEMIasto

listopad - grudzień 2011 11

Thomas Godoj z Polonią

Thomas Godoj, to urodzony w 1978 r. w Rybniku Tomasz Jacek Godoj. W wieku ośmiu lat wyjechał z rodzicami do Niemiec i zamieszkał w Recklinghausen (Wesfalia).

Thomas Godoj z prezentem od członków zespołu Polonia z Monachium

Foto: Jacek Chodyna

W roku 2008 wygrał najbardziej popularny telewizyjny konkurs „Deutschland sucht den Superstar”. Od tego czasu nieprzerwanie koncertuje w wypełnionych po brzegi salach, a jego płyty sprzedano już w ponad milionowym nakładzie.

Thomas mówi świetnie po polsku, o czym przekonała się publiczność XVI. Polsko-Niemieckiego Festiwalu Kultury Dziecięcej i Młodzieżowej „Razem we Wspólnej Europie” – Monachium 2011. Godoj uczestniczył w nim jako Gość Honorowy i jak na artystę udzielającego się charytatywnie przystało – honorowo zrezygnował z... honorarium! Wsparł tym szczytną ideę tej imprezy, jaką jest budowa mostów pomiędzy młodzieżą Polski i Niemiec.

Fanów Thomasa Godoja informujemy, że wystąpi on w Monachium ponownie, tym razem z dużym koncertem, już 12 grudnia (Ampere), a także o jego nowej stronie internetowej www.thomasgodoj.de/.

To, że artysta tej klasy uświetnił swoim recitalem polsko-niemiecki festiwal, za wdzięczamy organizatorce i pomysłodawcy całego przedsięwzięcia dr Elżbiecie Zawadzkiej. Jej też zasługa w tym, że obok występu Godoja, festiwalowi towarzyszył kolejny już finał Polonijnego Konkursu Piosenki (wygrali ex aequo Lilianne Wolf z Osnabrück i Jan Niedringhaus z Monachium), znana wokalistka jazzowa – Agnieszka Hekiart poprowadziła warsztaty wokalne, a młodzi tancerze uczestniczyli w folklorystycznej paradzie z okazji otwarcia Oktoberfestu.

Zbyt długo nie musimy czekać na kolejną polonijną atrakcję przygotowaną przez dr Elżbietę Zawadzką bowiem już 19 listopada odbędzie się w Monachium (Schlierseestr. 47, godz. 18:00), promująca utalentowanych wokalistów, „Kuznia Talentów”.

Szczegóły na: www.festivalpolonia.com MM

Festyn w Landshut

Pod hasłem „Wspólnie budujemy przyszłość” odbył się w Landshut Międzynarodowy Festyn.

Był to debiut trwającej dwa dni (23 i 24 września) imprezy, zorganizowanej przez Radę ds. Cudzoziemców, przy aktywnym współudziale należących do tej Rady Polek - Iwony Cirillo i Anety Zebrała. Festyn otworzył osobiście burmistrz miasta Hans Rampf.

Mająca na celu integrację międzynarodowej społeczności impreza stała się okazją do zaprezentowania różnorodności i kolorytu kultur. Polskę promowały krakowianki - Izabela Ochs i Elżbieta Schweiger, bawiąc i ucząc tańców regionalnych. W pawilonie rodzinnym, przygotowanym dla najmłodszych, dzieci spędzały czas na zabawach prowadzonych także w języku polskim. Z Polską, poprzez żołądek, docierała Pierogarnia Edyty i Andrzeja Dragonów z Monachium, serwując licznej publiczności wyśmienite specjały naszej kuchni, z nieśmiertelnymi pierogami i bigosem na czele. Polską prasę emigracyjną reprezentował wydawca „Mojego Miasta” – Grzegorz Spisła, a numery naszego pisma cieszyły się nie mniejszym wzięciem niż polskie pierogi. Dwudniowy Międzynarodowy Festyn w Landshut zakończył się organizacyjnym sukcesem, spełniając oczekiwania władz miasta, Rady ds. Cudzoziemców, a przede wszystkim mieszkańców grodu, w tym licznych obcokrajowców, którzy tłumnie - bo w liczbie 20. tysięcy - wzięli udział w tej integracyjnej imprezie.

Organizatorzy mają nadzieję, że Festyn wpisze się na stałe w kalendarz imprez organizowanych w Landshut. Do zobaczenia więc za rok!

MM

Nagroda dla Aleksandra Zająca

10 października na Zamku Królewskim w Warszawie zostały wręczone doroczne nagrody TVP Polonia „Za zasługi dla Polski i Polaków poza granicami kraju”. Przyznawane są one działającym za granicą społecznikom, którzy w szczególny sposób przyczynili się do rozstawienia Polski i Polaków na całym świecie.

Aleksander Zajac (po prawej) odbiera nagrodę z rąk dyrektora TV Polonia Łukasza Kardasia

Foto: Jan Bogacz - TVP

Wśród tegorocznych laureatów tej prestiżowej nagrody, obok takich sław, jak koszykarz Marcin Gortat, znalazł się doskonale znany niemieckiej Polonii Aleksander Zajac z Berlina.

Aleksander Zajac – działacz niepodległościowy i polityczny, a po roku 1990 społeczny i polonijny w Niemczech. Założyciel i wieloletni przewodniczący Arbeitsgruppe „Solidarność” w Akwizgranie, która niosła pomoc podziemnej Solidarności. Europejski koordynator Światowego Porozumienia Organizacji Wspierających Solidarność (CSSO). Prezydent Konwentu Organizacji Polskich w Niemczech. Uczestnik obrad polsko-niemieckiego „okrągłego stołu” 2010/2011, organizator licznych przedsięwzięć kulturalnych, promujących Polskę i Polonię w Niemczech. Walczy o równanie praw polskiej grupy etnicznej z prawami innych mniejszości i grup narodowościowych w RFN. Członek Rady Polonii Świata, wiceprezydent Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych. Założyciel i prezes Zrzeszenia Federalnego – Polska Rada w Niemczech, w której to organizacji jego zastępcą jest redaktor „Mojego Miasta” Bogdan Żurek, o czym informujemy ze szczególną satysfakcją. Nagrody TV Polonia „Za zasługi dla Polski i Polaków poza granicami kraju” przyznawane są od roku 1995. Wśród dotychczasowych laureatów znaleźli się m.in. Krzysztof Kieślowski, Jerzy Giedroyc, Krzysztof Penderecki, Jan Nowak-Jeziorański, Karl Dedecius, Roman Polański, Ryszard Kaczorowski, Stefan Hambura, Justyna Kowalczyk. Dostąpienia zaszczytu dołączenia do tak dostojnego grona, serdecznie Panu Aleksandrowi Zajacowi gratulujemy!

Redakcja Moje Miasto

MOJEMIasto

Wybory 2011 Jak głosowała Polonia?

Wyniki wyborów:
Platforma Obywatelska – 39,18%,
Prawo i Sprawiedliwość – 28,89,
Ruch Palikota – 10,02%,
PSL – 8,36%,
SLD – 8,24%.

Poza granicami Polski głosowało zaledwie 126 tys. osób. Jak na dwudziestomilionową diasporę to niewiele. Za granicą jednak na wybory należy się wcześniej zapisać, gdyż placówki dyplomatyczne nie prowadzą rejestru zamieszkałych na ich terenie Polaków. Dodatkowym utrudnieniem jest też odległość do punktów wyborczych, wynosząca często kilkaset kilometrów.

Przypomnijmy, że w Polsce, gdzie obywatele mieli komisje wyborcze praktycznie pod domem i nie obchodziło ich żadne zapisywanie się, frekwencja wyniosła tylko niecałe 49%.

Niewypałem okazało się głosowanie korespondencyjne dla zagranicy, z którego skorzystało zaledwie około 17 tys. osób... na całym świecie! Ta forma oddawania głosów przysporzyła natomiast wiele dodatkowej pracy komisjom wyborczym. Jakby tego było mało, w głosowaniu korespondencyjnym - na skutek nieprzestrzegania przez wyborców załączonej instrukcji - dużo głosów było nieważnych.

Adam Kwiatkowski został posłem dzięki głosom Polonii

Zainteresowanie wyborami było niższe niż w roku 2007 i 2010. Platforma Obywatelska zdecydowanie wygrała w Europie. W USA i Kanadzie triumfowało Prawo i Sprawiedliwość. Tak jak zawsze, także i tym razem, głosy Polonii nie decydowały o końcowym wyniku wyborów, choć w pojedynczych wypadkach odgrywały rolę. Na przykład, kandydujący z ostatniego miejsca warszawskiej listy PiS, Adam Kwiatkowski przesunął się na czwartą pozycję, dostając się do sejmiku z 6282 głosami, otrzymanymi w znacznej części (ponad 3400) od amerykańskiej Polonii.

Znany z filmu „Mgła” Adam Kwiatkowski był współpracownikiem prezydenta Lecha Kaczyńskiego i radnym miasta stołecznego Warszawy. Przed wyborami, osobiście zabiegał o głosy w amerykańskich środowiskach polonijnych. Jak widać skutecznie. **Szczegółowe wyniki wyborów na stronie Państwowej Komisji Wyborczej:** <http://pkw.gov.pl/>

(bezet)

Grażyna Sonnewend

Polska moda w Monachium

Moim celem jest wprowadzenie świeżości, inności na monachijski rynek, pokazanie niemieckim klientom, że Polacy nie gęsi... i też swoich projektantów mają – mówi Grażyna Sonnewend, właścicielka nowootwartego butiku na monachijskim Schwabingu.

Skąd wziął się pomysł z polskimi projektantami mody nad Izarą?

GS: Ponieważ w tej branży funkcjonuję już długo, wiem gdzie są jej słabe punkty. Otóż wszyscy produkują, sprzedają i kupują to samo! Dlatego tak wyglądają nasze ulice, monotonne, jednakowe i bez cienia fantazji. „Sklepów z ciuchami” i różnych butików jest pełno, ale innowacyjnych kreacji młodych, otwartych na świat projektantów niestety niewiele, a do tego jeszcze z Polski! Nie ma wcale!

Których polskich projektantów mody promuje Pani w swoim butiku?

GS: Przyjaźnię się z Wiołą Spiechowicz, która to zajmuje się kreowaniem wizerunków kobiet ze świata filmu, sztuki, telewizji i estrady. Punktem wyjścia dla jej ostatniej kolekcji są skręty tkaniny uformowane w supły... po prostu genialne! Ale dla odważniejszych!

Moja druga marka to Bizuu, moda w stylu Coco Chanel. Pod nazwą Bizuu ukrywają się dwie projektantki z Poznania: siostry Blanka Jordan i Zuzanna Wachowiak, których kolekcje przeznaczone są dla młodych indywidualistek. Bizuu to finezyjne wzory, wszechstronne, subtelne kreacje tworzone w limitowanych

edycjach. W ich kreacjach chodzą m.in. Agnieszka Szulim, Kasia Zielińska, Patrycja Damińska czy Kasia Burzyńska.

Trzecią marką, jest SOLAR z Poznania. To firma z tradycją, istnieje bowiem od 1989 roku, posiada własnych 80 sklepów i 13 franczyzowych, z tego tylko jeden w Lubece i teraz u mnie w Monachium. Solar to elegancka, miejska stylistyka, doskonała jakość, perfekcyjnie skrojone fasony no i niespotykana gama kolorów.

Poznałam też Kasię N. ze Szczecina, która projektuje piękne wełniane płaszcze. Niespotykane fasony, w kolorze granatowym, pomarańczowym i w głębokiej czerwieni cieszą się ogromnym powodzeniem! Niestety już się prawie rozeszły... to dla mnie znak, że moda z Polski się bardzo podoba.

W najbliższym czasie pojawią się kolejni projektanci i atrakcyjne nowości. Zapraszam więc wszystkich do obejrzenia moich „skarbów”.

Butik To be a women by Grażyna mieści się w Monachium przy Türkenstr. 52. Zachęcam też do obejrzenia strony internetowej <http://to-be-a-woman.com/> z bieżącymi aktualnościami.

Dziękujemy za rozmowę.

Wydawcy Mojego Miasta i jego Małżonce gratulujemy

szczęśliwego przyjścia na świat synka Marcela. Życzymy mu zdrowia i beztroskiego dzieciństwa, a Rodzicom, by był on dla nich źródłem nieustającej radości.

Redakcja i współpracownicy

powroty

Szanowni Czytelnicy, przedstawiam Państwu kolejny artykuł z cyklu „POWROTY” – cyklu dobrze przyjętego przez Czytelników „Mojego Miasta”. Do tej pory w jego ramach ukazały się następujące artykuły: część 1 „Obywatelstwo polskie dla dzieci urodzonych w Niemczech” opublikowana w numerze marzec – kwiecień 2011, część 2 „Polskie dokumenty tożsamości” opublikowana w numerze maj – czerwiec 2011 r., część 3 „Rozwód w Niemczech i jego skutki prawne w Polsce” opublikowana w numerze lipiec – sierpień 2011 r. część 4 „Jak nabyć spadek w Polsce – zasady dziedziczenia” opublikowana w numerze wrzesień – październik 2011 r.

cz.5

ZACHOWEK

czyli ochrona osób najbliższych przed pominięciem w testamencie w polskim prawie spadkowym

Jako polski adwokat - specjalizujący się w pomocy Polakom za granicą, mieszkający i pracujący na stałe w Polsce, chciałabym przybliżyć Czytelnikom gazety „Moje Miasto” najważniejsze zagadnienia prawne obowiązujące w polskim systemie prawnym, z którymi mogą się zetknąć w Ojczyźnie. W dzisiejszym artykule omówię instytucję zachowku. Podstawową zasadą prawa spadkowego jest swoboda testowania. Oznacza to, że spadkodawca może ustanowić spadkobiercą całego swojego majątku osobę spoza kręgu najbliższych krewnych. Wydaje się to być sprzeczne z podstawowym odczuciem moralnym, zgodnie z którym bliscy zmarłego, zwykle pomagający mu gromadzić majątek, powinni także odnieść jakąkolwiek korzyść ze spadku. Zabezpieczeniem interesów osób najbliższych spadkodawcy jest właśnie zachówek.

Na czym polega zachówek?

System zachowku w polskim prawie spadkowym polega na zapewnieniu określonym w ustawie osobom pewnej korzyści pieniężnej ze spadku. Korzyść ta stanowi równowartość części udziału spadkowego, który przypadłby uprawnionemu, gdyby dziedziczył z ustawy. Osobie niewskazanej w testamencie, a mającej prawo do spadku z mocy ustawy, przysługuje więc roszczenie o zachówek względem wyznaczonych przez spadkodawcę spadkobierców. Uprawniony do zachowku otrzymuje pieniężną rekompensatę, natomiast nie staje się spadkobiercą (w konsekwencji np. nie odpowiada za długi spadkowe).

Kto jest uprawniony do zachowku?

Uprawnionymi do zachowku są: dzieci, wnuki, małżonek i rodzice spadkodawcy. Tym osobom przysługuje prawo do żądania od osób

powołanych w testamencie sumy pieniężnej stanowiącej równowartość należnego im zachowku. Rodzice są uprawnieni do zachowku jedynie w sytuacji, gdy spadkodawca nie miał dzieci, a wnuki – tylko w przypadku, gdy dzieci spadkodawcy nie żyją.

Przykład: Jan Kowalski w testamencie przekazał swój majątek na rzecz kolegi z pracy Adama Nowaka, przy czym żyją jeszcze dzieci Kowalskiego, jego małżonka, ojciec i brat. W takiej sytuacji roszczenie o zachówek przeciwko Adamowi Nowakowi przysługuje dzieciom i małżonce Kowalskiego, natomiast o zachówek nie mogą starać się jego ojciec i brat, gdyż nawet gdyby spadkodawca (czyli Jan Kowalski) nie sporządził testamentu, i tak nie doszliby do spadku.

Kto nie ma prawa do żądania zachowku?

Nie mają prawa do żądania zachowku:

- małżonek, gdy spadkodawca wystąpił o rozwód z winy tego małżonka,
- osoba, która na mocy umowy zrzekła się dziedziczenia,
- osoba, która odrzuciła spadek (czyli nie chciała dziedziczyć i dostać spadku),
- osoba, która została uznana za niegodną,
- osoba, która została wydziedziczona (dzieci osoby wydziedziczonej są uprawnione do zachowku po spadkobiercy (relacja wnuki-dziadkowie).

Monika
Skrzypek-Paliwoda

A D W O K A T

Specjalista w zakresie
prawa emigracyjnego
reprezentująca w całym kraju
sprawy Polaków
powracających do Ojczyzny,
prowadząca kancelarię adwokacką
w Polsce pod nazwą
SEMPER LEX Prawo i Podatki

Pod jaką postacią może być pozostawiony zachówek?

Spadkodawca może:

- 1 jeszcze za życia podarować osobie uprawnionej do zachowku pewne przedmioty lub pieniądze. Osoba obdarowana jest zobowiązana do doliczenia otrzymanej za życia spadkodawcy darowizny do wartości zachowku.
- 2 wymienić osobę uprawnioną do zachowku w testamencie jako spadkobiercę: Jeśli wartość spadku byłaby mniejsza od sumy zachowku, to osoba uprawniona może domagać się od pozostałych spadkobierców wyrównania tej straty.
- 3 zobowiązać osobę wymienioną w testamencie do zapłacenia na rzecz osoby uprawnionej do zachowku pewnej sumy pieniężnej.

Obliczanie zachowku

Obliczenie zachowku to ustalenie wysokości sumy pieniężnej, jakiej osoba uprawniona do zachowku może domagać się od spadkobiercy wymienionego w testamencie. Zgodnie z art. 991 § 1 Kodeksu cywilnego **wysokość zachowku wynosi połowę sumy, jaka by przysługiwała danej osobie, gdyby miało miejsce dziedziczenie ustawowe.** Rozmiar zachowku zwiększa się do 2/3 udziału, gdy uprawniona osoba w chwili otwarcia spadku (tj. śmierci spadkodawcy) jest:

- małoletnia,
- trwale niezdolna do pracy.

Zachówek przyjmuje postać pieniężną, nie można zatem dochodzić wydania określonej rzeczy należącej do masy spadkowej. Do zachowku dolicza się darowiznę uczynioną przez spadkodawcę na rzecz osoby uprawnionej do zachowku. Darowizna podlega doliczeniu niezależnie od tego, czy nadal znajduje się u osoby uprawnionej, czy też uległa zużyciu bądź zniszczeniu. Jeżeli uprawnionym do zachowku jest wnuk spadkodawcy, zalicza się na należny mu zachówek także darowiznę dokonaną na rzecz

jego rodzica, czyli dziecka spadkodawcy. Zgodnie z art. 994 Kodeksu cywilnego do wartości zachowku nie dolicza się:

- drobnych darowizn (np. prezentów urodzinowych),
- dokonanych przed więcej niż 10 laty, licząc wstecz od otwarcia spadku, darowizn na rzecz osób niebędących spadkobiercami bądź uprawnionymi do zachowku,
- darowizn uczynionych przez spadkodawcę w czasie, gdy nie miał dzieci, chyba że darowizna została dokonana na mniej niż 300 dni przed urodzeniem się dziecka,
- przy ustalaniu zachowku dla małżonka darowizn dokonanych przed zawarciem małżeństwa.

Przed sądem

Jeśli uprawniony nie może otrzymać od spadkobiercy należnego mu zachowku, może żądać od osób, które otrzymały od spadkodawcy darowiznę podlegającą doliczeniu do spadku, sumy odpowiadającej wysokości zachowku. Należnego zachowku można dochodzić na drodze sądowej. Opłata, jaką trzeba uiścić, zależy od jego wartości.

Od zachowku należy też zapłacić podatek dochodowy. Od 1 stycznia 2007 r. zwolnieniem z podatku objęte są darowizny i spadki (także zachówek) na rzecz najbliższych członków rodziny: małżonka, dzieci, wnuków, prawnuków, rodziców i dziadków, a także rodzeństwa, pasierba, ojczyma i macochy. Z grona tego wyłączeni są: teściowie, synowa i zięć. Rozliczają się oni z fiskusem według przepisów dotyczących spadków i darowizn, zachowując jednak duże preferencje podatkowe przewidziane dla osób najbliższych.

Roszczeń z tytułu zachowku przy dziedziczeniu testamentowym nie można było dochodzić po upływie 3 lat od ogłoszenia testamentu. Od 23 października 2011 termin ten uległ wydłużeniu do 5 lat. Powództwo z tytułu zachowku wytacza się wyłącznie przed sąd ostatniego miejsca zamieszkania spadkodawcy, a jeżeli jego miejsca zamieszkania w Polsce nie da się ustalić, przed sąd miejsca, w którym znajduje się majątek spadkowy lub jego część.

Szanowny Czytelniku może więc warto jeszcze powalczyć o swoje prawa do majątku po śmierci osoby najbliższej, nawet gdy osoba ta pozostawiła w testamencie cały swój dorobek życia komuś innemu - nie jesteś bez szans - chroni Cię prawo spadkowe Rzeczypospolitej Polskiej. Najlepiej w tej sprawie zasięgnąć porady polskiego adwokata i ocenić swoje szanse na wygraną.

Kancelaria Adwokacka SEMPER LEX Prawo i Podatki

Adw. Monika Skrzypek - Paliwoda
ul. Kurzy Targ 5
50-103 Wrocław, POLSKA
tel.+48 71 79 38 900
tel. kom. +48 660 464 896
www.semperlex.pl
kancelaria@semperlex.pl

STANEK
Anwaltskanzlei
Niemiecko-Polska Kancelaria Adwokacka

Kompleksowa obsługa firm oraz osób fizycznych

Prawo cywilne i gospodarcze, podatkowe i administracyjne rodzinne i spadkowe, windykacja roszczeń.

Prowadzimy obsługę prawną klientów w językach: polskim, niemieckim i angielskim

Jacob Stanek
Feuerseeplatz 5
70176 Stuttgart
Tel.: 0711-61558516
Fax: 0711-612062
info@kanzlei-stanek.de
www.prawo-niemieckie.de

Waldemar Galan
kompleksowa obsługa firm

- Pomoc w wypełnianiu druków, formularzy. Obsługa korespondencji klienta z urzędami i instytucjami publicznymi
- Obsługa rachunków i upomnień o płatności
- Pomoc w uzyskaniu wszystkich świadczeń socjalnych (Kindergeld, Elterngeld) itp.
- Serwis księgowo -finansowy
- Doradztwo ekonomiczne
- Współpraca z biurami podatkowymi (Steuerberater) i kancelariami adwokackimi
- Tłumaczenia

Tel.089/ 44760996
We wtorki i czwartki przyjmujemy do 20.00

Häberlstr.12
80337 München
(U3,U6 Goetheplatz) bgg@gmx.org

Pon. Śr. 8.30-17.00
Wt. Czw. 8.30-20.00
Pt. 8.30-14.00

Ubezpieczenia * Bezpłatne doradztwo

ADAM LANGER MAKLER UBEZPIECZENIOWY

Oferujemy Państwu ubezpieczenia:

- * zdrowotne prywatne oraz państwowe
- * samochodów - specjalne taryfy dla firm budowlanych (uznajemy zniżki z Polski)
- * odpowiedzialności cywilnej - OC firmy oraz prywatnej
- * emerytalne - również z dopłatami państwowymi
- * następstw nieszczęśliwych wypadków

Doradzamy w zakresie:

- * kupna nowego lub używanego samochodu - kredyt oraz leasing
- * pomoc w uzyskaniu środków finansowych z Unii Europejskiej na prowadzenie działalności gospodarczej w Polsce

Adres: Landwehrstr. 2; 80336 München
Mobil: 0176 10340461, Tel.: 089 59068590, Fax: 089 590 685960

Übersetzungen & Consulting

PARTNER HANDLOWY LYONESS

I N T E R S E R V I C E

Serdecznie zapraszam do korzystania z szerokiej oferty usług
Biura Tłumaczeń i Informacji Agnieszki Miller

- tłumaczenia zwykłe i przysięgłe wszelkich tekstów i dokumentów z języka polskiego na niemiecki oraz inne języki świata
 - tłumaczenia ustne podczas negocjacji handlowych i konferencji, organizacja spotkań biznesowych, asysta podczas targów, kongresów, delegacji, rezerwacja hoteli, pomoc w organizacji wyjazdów turystycznych
 - pomoc w formułowaniu pism urzędowych i w wypełnianiu formularzy
 - informacje dotyczące zawierania związków małżeńskich, podjęcia studiów wyższych, nostryfikacji dyplomów itd.
 - pomoc w załatwianiu wszelkich spraw urzędowych w Niemczech oraz w Polsce (np.: legalizacje i transkrypcja dokumentów stanu cywilnego)
- oraz
- profesjonalna obsługa firm jednoosobowych oraz spółek: rzetelna obsługa biurowa, doradztwo i pomoc w fazie podejmowania działalności gospodarczej oraz podczas jej wykonywania

E-mail: post@a-miller.de

Biuro Tłumaczeń i Informacji Agnieszka Miller
Ismaninger Str. 65, 81675 München

Tel. +49 (0)89 / 688 5005
Fax +49 (0)89 / 41929022

Mobil: +49 (0)172 / 7743443
Mobil: +49 (0)152 / 02019653
E-mail: post@a-miller.de

www.a-miller.de

Ismaninger Str. 65

Makler Ubezpieczeniowy

UDZIELAMY BEZPŁATNYCH PORAD I INFORMACJI DOTYCZĄCYCH WSZELKICH UBEZPIECZEŃ

WYSELEKCJONOWALIŚMY SPOŚRÓD WSZYSTKICH DOSTĘPNYCH NA RYNKU UBEZPIECZYCIELI, OPTIMALNE OFERTY DOSTOSOWANE DO PAŃSTWA POTRZEB I WYMAGAŃ

Oferujemy Państwu ubezpieczenia:

- Zdrowotne prywatne oraz państwowe (od 01.01.2009 obowiązek ubezpieczenia się zdrowotnie dla wszystkich mieszkańców na terenie Niemiec)
(Atest lekarski potrzebny do prywatnego ubezpieczenia zdrowotnego, można zrobić u lekarza w budynku naszej siedziby !!!)
- Emerytalno-rentowe
- Na życie
- Następstw nieszczęśliwych wypadków
- Niezdolności do wykonywania pracy zawodowej
- Majątkowe
- Komunikacyjne (uznajemy zniżki z Polski oraz specjalna oferta dla firm)
- OC prywatne oraz OC dla firm

Oferujemy również leasing lub kredyt na samochód.

Zadzwoń i umów się na bezpłatną poradę.

Adrian Mucha

**Podwyższona składka
ubezpieczenia zdrowotnego?
Zmień
ubezpieczyciela!!!**

**Ismaninger Str. 65
81675 München**

Tel.: 089 / 41 07 4444
Fax: 089 / 41 07 4556
Mobil: 0171 900 42 65

prywatne ubezpieczenie zdrowotne

podwyżki składek od 01.01.2012

Jest już niemal tradycją, że osoby posiadające prywatne ubezpieczenie zdrowotne z końcem roku otrzymują informację o podwyżce składek.

Niestety, tak jak rosną ceny innych produktów czy usług, tak samo drożeją ubezpieczenia. Jest to spowodowane przede wszystkim zmianami demograficznymi (z roku na rok żyjemy średnio dłużej), coraz droższymi usługami medycznymi oraz wprowadzaniem nowych, droższych metod leczenia.

Podwyżkę składek zapowiedziały z końcem roku m.in. następujące ubezpieczalnie: **AXA, Barmenia, BBKK (Bayerische Beamtenkrankenkasse), Central, Deutscher Ring, Gothaer, Hallesche, Hanse Merkur, Münchener Verein, R+V, SDK, Union, Universa**. Podwyżki nie obejmują wszystkich taryf poszczególnych firm. Czasem dana taryfa zdrożeje np. tylko dla mężczyzn, dla kobiet i dzieci pozostanie natomiast na tym samym poziomie itp. Niektórzy będą nawet mogli cieszyć się z obniżki ceny.

Przypadkiem szczególnym w tym roku jest **Central**. Osoby, które są, bądź były ubezpieczone w tej ubezpieczalni, pamiętają bardzo wysokie podwyżki w poprzednich 2 latach. Niestety również w tym roku stawki wzrosną, mówi się nawet o 30%-ej podwyżce. Na domiar złego **Central** zdecydował się zamknąć wszystkie taryfy serii **KEH** i **Vario** dla nowych klientów, a to oznacza

dalsze znaczne podwyżki stawek w przyszłości. Osoby znajdujące się w tej taryfie z roku na rok będą coraz starsze, czyli będą statystycznie więcej korzystać z pomocy medycznej, co musi odbić się na stawkach ubezpieczenia. Dlatego warto poważnie zastanowić się nad wypowiedzeniem umowy w Central i zmianą ubezpieczalni.

Czy podwyżkę składek trzeba zaakceptować?

Nawet minimalna podwyżka stawki daje prawo do nadzwyczajnego wypowiedzenia umowy. Umowę można wówczas wypowiedzieć w terminie do 1 miesiąca od momentu otrzymania informacji o podwyżce. Informację o podwyżce ubezpieczeni powinni otrzymać na przełomie listopada i grudnia. Należy je dokładnie czytać. Pisma są często

celowo tak formułowane, by odciągnąć uwagę od podwyżek i spowodować, że klienci przegapią 1-miesięczny okres wypowiedzenia.

W razie chęci zmiany ubezpieczyciela kolejność postępowania powinna być następująca: po otrzymaniu informacji o podwyżce, należy najpierw złożyć wniosek w innej ubezpieczalni. Dopiero po otrzymaniu nowej polisy ubezpieczeniowej, należy złożyć pisemne wypowiedzenie umowy w poprzedniej ubezpieczalni, pamiętając o 1-miesięcznym okresie wypowiedzenia. Dodatkowo poprzedniej ubezpieczalni należy przedłożyć potwierdzenie nowego ubezpieczenia. Tylko w ten sposób poprzednia umowa zostanie definitywnie rozwiązana. Taka kolejność jest bardzo ważna. Wypowiadając najpierw ubezpieczenie ryzykujemy, że jeżeli nie uda nam się znaleźć nowego ubezpieczenia, dotychczasowa ubezpieczalnia odmówi nam ponownego przyjęcia, np. ze względu na przebyte choroby. W takim przypadku pozostaje nam ubezpieczenie w tzw. Basistarif, do którego musi nas przyjąć każda prywatna ubezpieczalnia, które kosztuje jednak ponad 600€ miesięcznie.

Autor artykułu jest doradcą w firmie PLDF GmbH - Polscy Doradcy Finansowi kontakt: 0177 9683 846

**pomnażaj
swoje oszczędności
INWESTOWANIE**

**zadbaj
o swoją emeryturę
OSZCZĘDZANIE**

**zabezpiecz
najbliższych i majątek
UBEZPIECZENIA**

pldf® Polscy Doradcy Finansowi

- **ubezpieczenie zdrowotne** (prywatne i państwowe/rodzinne)
- **ubezpieczenie emerytalne** z państwowymi dotacjami
- **ubezpieczenie komunikacyjne** (zaliczenie zniżek z Polski, specjalne taryfy dla firm budowlanych)
- **kredyty** (konsumpcyjne i mieszkaniowe)
- **ubezpieczenie życia, niezdolności do pracy, kosztów prawnych, OC prywatne i inne**

Biuro w Monachium

Landwehrstr. 2 (niedaleko Karlsplatz/Stachus)

Tel. (0) 89 590 68 590

www.pldf.de

Nie ma miejsca, z którego nie mogłaby wyjść ku nam.
Śmierć jest nieunikniona.

Informacji udziela

Zakład Pogrzebowy Hades z Bonn

Wielu ludzi umiera, nie zostawiając żadnych środków na swoją ostatnią drogę. Śmierć wśród Polaków wciąż jest pomijana milczeniem i niewielu zabezpiecza siebie i najbliższych przed tym ostatnim wydatkiem. Około 10 lat temu, w Niemczech zlikwidowano wszelkie zapomogi pogrzebowe. Jeżeli zmarły nie opłacił pośmiertnej polisy, to rodzina staje przed problemem zebrania funduszy na jego pochówek.

Jak kształtują się ceny w Niemczech?

Za całą usługę na terenie Niemiec należy liczyć się z kosztem od 4.000 do 10.000 €. Suma zależy od miasta, od zarządcy cmentarza, od zakładu pogrzebowego, jak również wybranej trumny. Zdarza się często, że rodzina nie dysponuje taką sumą pieniędzy i nie ma za co pochować zmarłego. Jeżeli zmarły korzystał z pomocy socjalnej wtedy podobnie jak w Polsce – koszty przejmuje wydział socjalny miasta, w którym nastąpił zgon. Zawsze jednak poprzedzone to jest pytaniem kto opiekował się zmarłym np. małżonek, dzieci, krewni. Jeżeli nie znaleziono takiej osoby, koszt pochówku przejmuje wydział socjalny. Później już po pogrzebie następuje śledztwo czy osoby, które były związane ze zmarłym są w stanie pokryć koszt pogrzebu. Poszukiwanie krewnych zmarłego, którzy mogliby pokryć koszty pochówku trwają do czterech lat. Zazwyczaj każde zlecenie socjalnemu w Bonn i Berlinie to losowanie zakładów pogrzebowych, które mają zorganizować pochówek nie przekraczając ustalonej ceny (Gelsenkirchen ca. 780,- €). W ostatnich latach robiliśmy takie pogrzeby socjalne w Hamburgu, Berlinie, Bonn. Ceny wynosiły odpowiednio od 780,- do 1450,- €. My w tej cenie jesteśmy w stanie zrealizować pogrzeb w Niemczech, jak również transport do Polski. Bardzo często urzędy nie wyrażają zgody, aby transportować zmarłych w kosztach socjalnych do Polski.

Jakie są formalności, które trzeba załatwić w przypadku zgonu?

O zgonie w domu powiadamy lekarza domowego lub pogotowie. On stwierdza zgon i wystawia odpowiednie dokumenty potwierdzające zgon danej osoby. W szpitalach, domach starców, hospicjach formalności te spoczywają na barkach dyrekcji.

Jakie są wymagane dokumenty aby wykonać pogrzeb lub transport do Polski?

Należy mieć następujące oryginały w języku niemieckim i polskim:

- metrykę urodzenia, zawarcia związku małżeńskiego, zgonu partnera, sentencję rozwodową
- dowód osobisty lub paszport
- legitymację wypędzonego (Vertibenausweis)
- Sztambuch z wpisami ułatwia załatwienie formalności

Kto załatwia te formalności?

Na życzenie załatwiamy wszystkie formalności, jak również sprawy rentowe, z kasą chorych, polisy ubezpieczeniowe.

Jak kształtują się ceny w naszym zakładzie?

Dostosowujemy się do wymogów zlecniodawcy. Nie ma sztywnych cen, są one uzależnione od wielu czynników. Należy się liczyć z następującymi wydatkami:

- wykonanie pogrzebu w Niemczech od 1850,- €.
- transport do Polski od 1250,- €

To są na rynku niemieckim niskie ceny. Jak to robimy?

Mamy drugą firmę. Importujemy i sprzedajemy trumny na rynku niemieckim i holenderskim. Produkcję zlecamy polskim wykonawcom, ceny hurtowe. Mamy wielu kooperantów handlowych, jak również podwykonawców. Wymienione ceny nie obejmują opłat urzędowych: wykopanie grobu, opłata za miejsce spoczynku.

Jak obecnie wyglądają pogrzeby?

Rodzinne groby odgrywają tutaj dużą rolę oraz różnica cenowa pomiędzy oboma państwami. Coraz bardziej popularna jest kremacja w Niemczech (około 1000,- €) – pogrzeb z urną w Niemczech i Polsce następuje za dodatkową opłatą. Wszystko uzależnione jest od możliwości finansowych. Około 30% Polaków mieszkających w Niemczech decyduje się jednak na wykonanie pochówku w Niemczech. Można powiedzieć, że młoda generacja, czyli młodzież po 15 roku życia, która się w Niemczech wychowała decyduje aby tę ostatnią drogę przebyć na miejscu.

Co oferuje nasza firma?

Wykonanie pogrzebów, kremacji na terenie całych Niemiec, transport zmarłych do Polski z organizacją pogrzebu. Wykonujemy i dostarczamy również z drugiej Filii (Agentura Daria) Düsseldorf, Bikerallee 239 w NRW. Oferujemy wykonanie pomników na życzenie, polis ubezpieczeniowych, tłumaczeń oraz porad prawnych dla naszych klientów w Niemczech. Mamy do dyspozycji dwóch prawników, tłumacza przysięgłego, maklera ubezpieczeniowego (sprawdzamy polisy ubezpieczeniowe, zmieniamy je na korzystniejsze). Nasze długoletnie doświadczenie oszczędza wydatki naszych zlecniodawców.

Mężczyźni		
Wiek	Składka SB 100 Eur	Składka SB 1000 Eur
0-15	95,61	25,33
16-20	67,40	25,33
21	114,54	65,88
22	119,20	69,48
23	123,72	73,28
24	128,17	75,86
25	132,46	78,54
26	136,72	81,27
27	140,94	84,08
28	145,17	86,99
29	149,30	89,98
30	153,48	92,91
31	157,59	95,94
32	161,54	99,08
33	165,42	102,33
34	169,30	105,74
35	173,23	109,32
36	177,33	113,08
37	181,78	117,05
38	186,66	121,21
39	192,13	125,57
40	198,15	131,11
41	204,77	136,26
42	211,98	142,33
43	219,71	148,78
44	227,96	155,60
45	236,64	162,75
46	245,74	170,28
47	255,24	178,16
48	265,12	186,41
49	275,40	195,03
50	286,07	203,96
51	297,09	213,23
52	308,41	222,79
53	319,98	232,64
54	331,75	242,76
55	343,68	253,15
56	355,74	263,77
57	367,90	274,62
58	380,12	285,66
59	392,34	296,85
60	373,00	285,39

HUK-COBURG Krankenversicherung

Prywatne, pełne ubezpieczenie zdrowotne w HUK-Coburg zapewnia Tobie i Twojej rodzinie dostęp do opieki lekarskiej w Niemczech, w Polsce oraz we wszystkich innych krajach Unii Europejskiej.

Ubezpieczenie to pokrywa koszty opieki lekarskiej na najwyższym poziomie oraz świadczeń z zakresu badań profilaktycznych, ambulatoryjnych, laboratoryjnych i diagnostycznych w szerokim zakresie.

Bardzo korzystne składki z możliwością zwrotu do czterech składek miesięcznych w ciągu roku.

Zmiana ubezpieczenia zdrowotnego możliwa jest bez badań lekarskich i stomatologicznych.

Zadzwoń, zapytaj o szczegóły!

Przedstawiciel: Grażyna Szkultecka
Feichtholzweg 2, 82205 Gilching
Tel / Fax: 08105 / 77 57 24
Tel: 0170 / 10 71 849

* Składka miesięczna = łączna suma ubezpieczenia zdrowotnego (Krankenversicherung), dodatku ustawowego (gesetzlicher Zuschlag) oraz obowiązkowego ubezpieczenia Pflegeversicherung.
SB = udział własny w wysokości 100,00 lub 1.000,00 Euro

Kobiety		
Wiek	Składka SB 100 Eur	Składka SB 1000 Eur
0-15	95,61	25,33
16-20	80,55	38,28
21	189,41	91,53
22	195,93	101,59
23	202,02	109,59
24	207,65	115,99
25	212,94	121,14
26	217,82	125,29
27	222,46	128,66
28	226,93	131,42
29	231,52	133,72
30	236,09	135,69
31	240,96	137,42
32	246,44	139,03
33	252,50	140,59
34	259,11	142,20
35	266,32	143,91
36	274,06	145,82
37	282,20	147,96
38	290,71	150,42
39	299,51	153,23
40	308,71	156,46
41	318,20	160,15
42	327,94	164,31
43	337,90	169,00
44	348,12	174,24
45	358,60	180,02
46	369,33	186,37
47	380,24	193,29
48	391,27	200,77
49	402,38	208,80
50	413,57	217,37
51	424,88	226,50
52	436,30	236,14
53	447,82	246,31
54	459,41	257,01
55	471,02	267,56
56	482,62	278,18
57	494,21	288,89
58	505,86	299,67
59	517,55	310,53
60	486,42	297,48

BURGER ÜBERSETZUNGEN

BEATA BURGER

Tłumacz przysięgły (język polski i niemiecki)

Członek Federalnego Związku Tłumaczy (BDÜ)

Nasza oferta - uwierzytelnione tłumaczenia pisemne w różnych zakresach
- tłumaczenia ustne (spotkania handlowe, konferencje, urzędy)

Nasz adres: Westendstr. 85, 80339 München
tel.: (0 89) 50 07 31 47 lub 0151 55 93 56 80
fax : (0 89) 50 09 49 04
e-mail: beata.burger@burger-uebersetzungen.de
www.burger-uebersetzungen.de

SZKOŁA JĘZYKOWA & BIURO TŁUMACZEŃ

- kursy językowe: niemiecki, angielski, włoski, hiszpański i inne
- różnorodne formy kursów
- specjalne oferty dla firm
- tłumaczenia

NASZYM CELEM JEST ZREALIZOWANIE PAŃSTWA CELÓW!

SYCHer Sprachen Sprechen · M.A. Aneta Sych · Dachauer Straße 180 · 80992 München
www.sych-sprachdienstleistungen.de · Tel. +49 (0)89-14 90 39 58 lub +49 (0)172-7 86 94 59

Staatlich geprüfte, öffentlich bestellte
und allgemein beeidigte
Übersetzerin und Dolmetscherin
für die polnische Sprache - BDÜ

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY
języka polskiego
Dorota Czerwiński-Gröschl

Uwierzytelnione tłumaczenia
we wszystkich zakresach
dokumenty i pisma urzędowe,
świadczenia i dyplomy, tłumaczenia ustne
TŁUMACZĘ TAKŻE TEKSTY Z ZAKRESU MEDYCYNY

Autharistr. 50, 81545 München
Tel. 089/69 37 94 05
0173/38 72 725

Proszę o telefoniczne uzgodnienie terminu!

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY
języka polskiego i niemieckiego

- wieloletnie doświadczenie
- teksty ekonomiczne, prawnicze,
- urzędowe,
- świadectwa i inne dokumenty,
- uwierzytelnienia
- tłumaczenia ustne

ANNA REISSIG

Auerfeldstr. 22, 81541 München
Tel./Fax 089/48 19 45
Mobil 0170/2 44 09 69
E-mail: anna.reissig@t-online.de
www.polsisch-niemiecki.com

Od ponad 20 lat z Wami **Ireneusz Czlonka**

Dypl. Księgowy, certyfikat Steuerberaterkammer

- ⊙ **Księgowość**
- ⊙ **Podatki**
- ⊙ **Obsługa firm i osób prywatnych**

Tel. 089/570 21 40 Siglstr. 15, 80686 München

Grygiel - company support

Beata Grygiel

Gwarantuje fachowe usługi dla Polonii przy rejestracji i dalszym prowadzeniu działalności gospodarczej

Twój partner w sprawach

- Księgowych
- Biurowych
- Urzędowych
- Finansowych
- Dodatków rodzinnych
- Tłumaczeń

Członek zrzeszenia dla samodzielnych księgowych (b.b.h.)

Werinherstrasse 15
81541 Muenchen
DOJAZD:
U2 Silberhornstr.;
Tramwaj 15, 25; Bus 58.

Tel. +49 (0)89 96 05 27 47
Fax. +49 (0)89 96 05 27 48
Mobil +49 (0)170 311 360 4
office@grygiel-company.com
www.grygiel-company.com

Zakupy zmora codzienności, czy przyjemność?

Proszę Państwa zwolnijcie na chwilę tempo w świecie pogoni za pieniądzem i poświęćcie parę minut na przeczytanie poniższego artykułu.

Każdy z nas zastanawia się jak kupić dobry produkt w przystępnej cenie. Hmm... da się jeszcze zrobić i znaleźć coś na miarę swoich oczekiwań. Co z tankowaniem, żywnością, produktami higienicznymi, kosmetykami itd.? Tutaj mamy niewielkie pole manewru, są dwie możliwości: kupić produkt tańszy ale gorszy lub kupić lepszy ale droższy; wszystko zależy od zasobności naszego portfela. Nie oznacza to a priori, że tańszy jest gorszy, ale zewnętrzny wygląd może oszukiwać, a prawda zawsze zawiera się w środku: jaki to naprawdę materiał został wykorzystany do produkcji danego towaru.

Większość z nas korzysta z różnego rodzaju akcji rabatowych itp. zapewniając sobie jakąś zniżkę na „proponowany” (ja osobiście nazwę to „wymuszony”) rabat na konkretny produkt, nazwijmy „X”. Jest to jedna z form oszczędności, którą stosujemy, ale czy na pewno oszczędności? Ilu z Was się zastanawiało czy naprawdę ten produkt „X” potrzebuję czy kupuję go, bo właśnie trwa akcja rabatowa?

Druga forma jakby „oszczędzania na zakupach” to system zbierania punktów za swoje zakupy. Daje nam to taką możliwość, iż za te punkty jesteśmy zmuszeni wybrać sobie jakąś nagrodę rzeczową czy nam się to podoba czy nie. Ale co zrobić, przecież mamy już dużo punktów i trzeba coś wybrać, bo inaczej część naszych punktów po pewnym, określonym z góry czasie, zaczyna nam przepadać w systemie zakupowym, więc zamawiamy którąś z nagród rzeczowych, które zajmują tylko miejsce w domu. Jako ciekawostkę podam, że w Niemczech ze zbierania punktów jako formy „oszczędzania na zakupach” korzysta 40% społeczeństwa! Nie wiem jak Wam, ale mnie daje to do myślenia, a dlaczego zaraz się dowiecie.

Informacja

dla wszystkich zainteresowanych, odpowiemy na wszystkie Państwa pytania.
Janusz Felix
Handy: 0176-622 665 16
Tel: 0871/142 720 03, Fax: 0871/142 850 11
Email: info.zakupy@arcor.de

Proszę Państwa!

Chcemy Wam przedstawić całkowicie inny sposób „oszczędzania na zakupach” o dziwo wcale nie nowy, funkcjonuje już od 2003 roku, dziś już w 23 krajach Europy, jak również na innych kontynentach: Ameryce, Afryce, obecnie trwa przygotowanie największego rynku na świecie - Azji. Krótko mówiąc: zwrot gotówki za zakupy i nie tylko, produkty i usługi we wszystkich branżach. Teraz Wy sami macie możliwość poznać jak to działa i zdecydować co zrobić z pieniędzmi zwróconymi za zakupy, bez strachu ze coś nam przypadnie w systemie rozliczeniowym. Ty decydujesz co kupujesz w sklepie, a za ten zakup wraca do Ciebie gotówka. Wielu z Was pewnie pomyśli „nie możliwe, nie wierzę, skąd pieniądze, jak to funkcjonuje” - te i wiele innych pytań pewnie nasunie się Wam.

Jako duża wspólnota zakupowa otrzymaliśmy prowizję u handlowców i To Nie Wszystko, To Dopiero Początek. Przyszłość - z której możecie korzystać już dziś.

Mamy również propozycje dla ludzi którzy posiadają swoją działalność i chcieliby zwiększyć grono swoich klientów, a co za tym idzie - zyski.

Dziękuję wszystkim za poświęcenie kilku minut i zapoznanie się z powyższą treścią.

Od siebie:

Moim celem było ogólnie pokazać Wam, że istnieje inny sposób „oszczędzania na zakupach” - najbardziej efektywny jaki poznałem do tej pory, dlatego korzystam z niego z całą rodziną i wieloma znajomymi, polecam go również Wam wszystkim.

kupujmy razem
Janusz Felix

Kancelaria Adwokacka

Zakres możliwych porad prawnych:

- Doradztwo w zakresie prawa pracy
- Rejestracja działalności gospodarczej
- Zakładanie spółek cywilnych oraz kapitałowych
- Sprawdzanie i opracowywanie wszelkich typów umów gospodarczych i prywatnych
- Dochodzenie wierzytelności pozasądowo oraz sądowo
- Obrona przy wykroczeniach i w sprawach karnych

Olaf Groborz

Donnersbergerstraße 46, 80634 München
S-Bahn Donnersbergerbrücke U1 Rotkreuzplatz

Tel.: 0 89/13 95 83 72 Fax.: 0 89/13 95 83 73 Email: olaf.groborz@gmx.de

AGS

Agentur Grażyna Szkulciecka

Grażyna Szkulciecka (M.A.)

Altheimer Eck 15,
80331 München
Tel. / Fax: 089 / 86 36 98 32
Tel: 0170 / 10 71 849

Godziny otwarcia:

- wtorki 8.30 - 20.00
- środy 8.30 - 15.00
- czwartki 8.30 - 20.00
- piątki 8.30 - 15.00
- pierwsze soboty miesiąca 12.00 - 17.00

Inne terminy po telefonicznym uzgodnieniu

Agencja obsługi firm

- księgowość
- rachunkowość
- tłumaczenia
- ubezpieczenia
- i inne konsultacje

Zapraszam!

Kancelaria Adwokacka

Christoph Motkowski

RECHTSANWALT

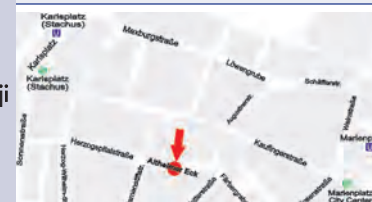

DORADZTWO PRAWNE
W JĘZYKU POLSKIM I NIEMIECKIM:

- prawo cywilne umowy i odszkodowania
- prawo gospodarcze obsługa firm i transakcji handlowych
- prawo podatkowe sporządzanie zeznań podatkowych
- prawo o nieuczciwej konkurencji przeciwdziałanie nieuczciwej konkurencji
- prawo pracy wypowiedzenia i odpawy
- prawo drogowe wypadki i odszkodowania
- prawo karne obrona w sprawach karnych

Altheimer Eck 15
80331 München
S-Bahn/U-Bahn
Marienplatz/Stachus
Tel.: 089/218 955 62
Fax: 089/218 955 63
Mobil: 0162 8012373

E-mail: info@kanzlei-motkowski.de

www.kanzlei-motkowski.de

Anja Czech-Grollmann

Fachanwältin
für Familienrecht

Kancelaria Anja Czech-Grollmann
w zakresie

prawa rodzinnego, prawa pracy
jak i ogólnego prawa cywilnego

Anwaltskanzlei Czech-Grollmann

Nymphenburger Strasse 20, 80335 München

U-Bahn »Stiglmaierplatz« (jedna stacja za Hauptbahnhof) „U 1”

Tel.: +49 (0) 89 / 51 51 49 53 Fax: +49 (0) 89 / 54 82 82 85

www.anwaltskanzlei-czech.de

Od lat udzielamy kompetentnej pomocy
w sprawach
ubezpieczeniowych
i kredytowych,
również dla Klientów
polskojęzycznych.

Generalne
przedstawicielstwo
firmy ubezpieczeniowej
Allianz
Denis Holtz

Oferujemy:

- **analizę Państwa dotychczasowych ubezpieczeń**
- **indywidualne dopasowanie ubezpieczeń:**
 - na życie
 - wypadkowych (ważnych 24 H również za granicą)
 - rentowych (obejmujących niezdolność do pracy)
 - emerytalnych (możliwość odpisów podatkowych)
 - samochodowych (komunikacyjnych)
 - chorobowych (z opcją częściowego zwrotu składek)
 - odpowiedzialności cywilnej
 - działalności gospodarczej
 - prawnych (zwrot kosztów adwokackich w sprawach karnych i cywilnych)
- **konta bankowe np. za 5 € miesięcznie**
(w cenie: ubezpieczenie chorobowe w podróży za granicą, bezpłatne pobieranie gotówki z bankomatów ze znakiem Maestro i in.)
- **kredyty:**
 - dowolna kwota kredytu od 1.500 do 50.000 €
 - dowolny okres kredytowania od 6 do 84 miesięcy
 - dowolne przeznaczenie kredytu
 - możliwość dodatkowych wpłat, poza planem kredytowym, w celu szybszej spłaty kredytu,
 - stałe miesięczne raty
 - nieskomplikowane i szybkie rozpatrzenie wniosku kredytowego
- **kredyty hipoteczne:**
 - stałe raty zamiast rosnącego czynszu
 - minimum formalności
 - kontrola wyceny nieruchomości
- **pomoc i porady przy lokatach kapitału**

Mówimy po polsku!

Denis Holtz
Generalvertretung der Allianz
Grüninger Str. 2 • 70599 Stuttgart
Tel. 0711 45 35 88 • Fax 0711 456 06 16
Mail: info.holtz@allianz.de
po polsku: Handy: 0152 266 124 12
www.allianz-holtz.de

Izabela S. Demacker
Rechtsanwältin

Doradztwo prawne w języku polskim i niemieckim
z uwzględnieniem niemiecko - polskich przepisów prawnych
w dziedzinach:

prawa rodzinnego i spadkowego | prawa pracy
prawa karnego oraz wykroczeń | prawa gospodarczego
prawa ruchu drogowego

Tel.: 0 89 | 85 63 63 55

Gabelsbergerstrasse 9
80333 München

www.kanzlei-demacker.de
info@kanzlei-demacker.de

Eurooffice - Management UG

Mgr Anna Wagner-Szostak

usługi księgowe

Buchhaltung . Lohnbuchhaltung . Unternehmensberatung

Landwehrstr.2 80336 München

Tel.: 089/590 68 59-0

Fax: 089/590 68 59 60

e-mail: eurooffice@freenet.de

PIENIĄDZE NA DZIECI KINDERGELD

Bazując na wieloletnim doświadczeniu kompetentnie pomagamy osobom pracującym w Niemczech (polskie kontrakty, umowy o pracę i firmy jednoosobowe „Gewerbe”) przy złożeniu wniosku, oraz kompleksowym tłumaczeniu (bez udzielania porad prawnych) wszystkich pism i formularzy urzędowych otrzymanych z Kasy Świadczeń Rodzinnych, dotyczących procedury uzyskania niemieckiego zasiłku na dzieci (Kindergeld) w wysokości **184,- € miesięcznie** (oraz **nadpłaty do 4 lat wstecz**) na dzieci mieszkające w Polsce do ukończenia 25-go roku życia, jeśli nadal kontynuują lub kontynuowały naukę.

**Oferujemy tanie i bardzo dobre
UBEZPIECZENIA ZDROWOTNE**

Tel.: **0179 484 50 63** lub **(030) 367 533 40**
SUERTÉ, Sławomir Wawrzyniak, Postfach 212036, 10514 Berlin

!!! Obsługujemy osoby z całych Niemiec !!!

www.kindergeld.com

E-Mail: kontakt@kindergeld.com

Warto zobaczyć

Bardzo fajnie miejsce,
gdzie można spędzić naprawdę
miło czas.

Można tam robić co się chce;
dotykać i wchodzić
do eksponatów,
nikt niczego nie zakazuje!

Zapraszamy Państwa do odwiedzenia Jaworzyny Śląskiej (nieдалeko Wałbrzycha), będącej najstarszym węzłem kolejowym w Polsce. Znajduje się tam największa zachowana na Dolnym Śląsku parowozownia wachlarzowa, w której zgromadzono zabytkowy tabor kolejowy oraz unikalne eksponaty.

Muzeum udostępnia ekspozycję obejmującą tabor kolejowy normalnotorowy od roku 1890 do lat 70-tych XX w. Zbiór składa się z ponad 50 lokomotyw (pochodzenia polskiego, niemieckiego, austriackiego, angielskiego i amerykańskiego), około 50 wagonów oraz żurawi kolejowych i pługów odśnieżnych. Zajmują one aż 1,5 km torów.

Ale to nie wszystko!

Poza taborem kolejowym do muzeum przybyły także maszyna parowa, dźwig, kolekcja motocykli Harley-Davidson, urządzenie dawnej drukarni, zabytkowy komputer Odra, zbiory ikonograficzne, biblioteczne oraz wiele eksponatów związanych z kolejnictwem i jego otoczeniem z zakresu łączności i zabezpieczenia ruchu kolejowego, nawierzchni kolejowej oraz wiele różnych pamiątek i dokumentów.

Więcej na internetowej stronie Muzeum Przemysłu i Kolejnictwa na Śląsku w Jaworzynie Śląskiej:
www.muzeumtechniki.pl/index.php

Do gabinetu stomatologicznego przychodzi przestraszony pacjent. Zagłada do środka - jest tylko asystentka. UFF- oddycha z ulgą i pyta: A czy może mi pani powiedzieć, kiedy pana doktora znowu nie będzie?

DENTYSTA SADYSTA

lek. stom.
Joanna Kozłowski

Dentysta jest postrachem społeczeństwa, które przeszło traumatyczne doświadczenia, zanim stomatologia stała się „ludzka”. Generacja, która ma za sobą te przykre doświadczenia, często nieświadomie zaszczepia je swoim dzieciom.

Moim zdaniem istnieje jednak szansa, że sadystryczny wizerunek stomatologa ulegnie zmianie na przestrzeni lat. Jesteśmy pokoleniem XXI wieku, w którym stomatologia jak każda inna dziedzina medyczna jest niezwykle dynamiczna: nowe techniki, znieczulanie i leczenia oraz lepsza komunikacja między lekarzem i pacjentem, pomagają nam w zwalczaniu strachu przed dentystą czyli tzw. dentofobii.

Ponieważ strach to z psychologicznego punktu widzenia zachowanie nabyte, można więc się go oduczyć, pracując nad sobą i pomagając sobie w następujący sposób:

- Nie dajmy się zwariować: opowieści znajomych o horrorach dotyczących leczenia stomatologicznego nie są nam obce. Pamiętajmy, że każdy z nas jest indywidualnym wymagającym indywidualnego leczenia. W tym wypadku porównywania i negatywne nie mają najmniejszego sensu.

- Nie ma nic bardziej odstraszonego jak gburowana asystentka w niechlujnym gabinecie. Poszukajmy miłego dentysty w komfortowym, przytulnym gabinecie. Bardzo ważna jest dobra

komunikacja w relacjach pacjent - lekarz. Lekarz naszego wyboru powinien wzbudzać zaufanie i mieć do nas przyjazny stosunek. Obowiązkiem lekarza jest informowanie pacjenta o przebiegu leczenia. Dlatego pytamy i oczekujemy wyjaśnień. Im więcej będziemy wiedzieć o przebiegu leczenia, tym mniejsza niewiadoma, a co za tym idzie większe poczucie pewności i kontroli.

- Terminy u stomatologa mają być regularne i nie ograniczają się do wizyt z bólem. Podczas wizyt kontrolnych można wykryć małe ubytki, których leczenie jest mniej bolesne. W stanach zapalnych, mimo najlepszych chęci stomatologa, znieczulenie nie zawsze działa w 100 %.

- Odkładanie wizyt tylko pogorszy sytuację i generuje dalsze traumatyczne przeżycia.

- Jak się człowiek spieszy to się diabeł cieszy. Obawa przed spóźnieniem na następny termin po leczeniu u dentysty pogłębi uczucie strachu. Planujmy taki dzień w „luźniejszy sposób”.

- Korzystajmy z komfortu leczenia w znieczuleniu.

- System sygnalizacji. Umówmy się z lekarzem, że np. poprzez podniesienie ręki zatrzymamy leczenie, gdy stanie się ono dla nas nieprzyjemne.

- Metody relaksacyjne. Naszą uwagę może odwrócić muzyka, wiele gabinetów proponuje już zabiegi z możliwością słuchania mp3,

ale też nikt nie będzie patrzył krzywym okiem na nasz osobisty odtwarzacz mp3. Jak wychowywać dzieci w przyjaznym stosunku do dentysty?

- Nigdy nie strasz dziecka. Strach jest zaraźliwy, nie należy zapoznawać dziecka z naszymi negatywnymi przeżyciami, a już absolutnie nie straszyć dentystą. Tę rolę pozostawmy babajadze.

- Motywacja do codziennej higieny jamy ustnej i zdrowego żywienia. Unikajmy sformułowań: umyj zęby albo nie jedz cukierków, bo jak będzie trzeba iść do dentysty to będzie bolało. Może w danym momencie zadziała tego typu argumentacja, ale z pewnością nie zaszczepi na dłuższą metę sympatii do dentysty. Nastęstwa niemycia zębów można opisywać unikając sformułowania „ból”.

- Przygotuj do wizyty. Przy pomocy książek, filmów i rozmów w szczerzy sposób zapoznajmy dzieci z gabinetem i wykonywanymi w nim zabiegami

- Pochwal dziecko po wizycie u dentysty, także przy pomocy małej nagrody

Calej naszej Polonii życzę w imieniu mojej praktyki - rodzinnych, pełnych uśmiechu i miłości Święt Bożego Narodzenia, a w nadchodzącym Nowym Roku bezbolesnych wizyt u stomatologa.

Joanna Kozłowski
Zahnarzt
am Marktplatz

GODZINY OTWARCIA: **pon i czw 11:00-18:00**
wt i śr 08:00-14:00

Tel. 08165-48 66
info@zahnarztpraxis-kozlowski.de
www.zahnarztpraxis-kozlowski.de

**OFERUJEMY PROFESJONALNĄ
OPIEKĘ STOMATOLOGICZNĄ**

ORAZ PIĘKNY UŚMIECH
HARMONIZUJĄCY Z WIZERUNKIEM TWARZY

LEKARZ STOMATOLOG
Joanna Kozłowski
SPECJALISTA IMPLANTOLOG

Zakres leczenia:

- leczenie dzieci i dorosłych,
- profilaktyka,
- wypełnienia światłoutwardzalne i porcelanowe,
- leczenie kanałowe,
- korony, mosty i protezy,
- system CEREC,
- implanty,
- leczenie paradontozy,
- szyny zgryzowe,
- zabiegi kosmetyczne (np. wybielanie, licówki).

Szukacie Państwo **zaufanego stomatologa** bez bariery językowej? Jesteście pod właściwym adresem - gabinet mieści się w **centrum Neufahrn** (na północ od Monachium, samochodem A9 kierunek Norymberga - zjazd Eching, Neufahrn, S-Bahn S1).

SERDECZNIE ZAPRASZAMY!

Marktplatz / 85375 Neufahrn

Lekarz Ogólny-Internista

Feldmann Irena

Landsberger Straße 497
81241 München

Telefon: 089/88 14 89
Fax: 089/82020328
feldmann.irena@yahoo.de

Dr. Markus Winkler Zahnarzt

Bäckergasse 11A
93059 Regensburg
Tel.: 0941 / 8 55 75

Öffnungszeiten:
Mo., Die, Do 8.00 - 19.00
Mi., Fr. 8.00 - 12.00

STOMATOLOG

dr. medycyny dentystycznej
Katharina Juretzki

Amalienstr. 60
(przy Uniwersytecie)
80799 München

Tel.: 089/39 37 20

STWÓRZ FASCYNUJĄCĄ STRONĘ WWW

werbe-agentur spiska

LEKARZ RODZINNY

Dr. med. Małgorzata Petzold
MED. NATURALNA, CHIROTHERAPIA, AKUPUNKTURA

ROSENHEIMERSTR. 79
81667 Monachium

TEL. 089/489 567 49

S-Bahn ROSENHEIMER PL.

pon., sr., pt. 8.30-12.00; wt. i czw. 8.30-12.00 i 17.00-19.00

Dr med. Jacek Czernicki
specjalista ortopeda - medycyna sportowa

Dr med. Barbara Czernicki
lek.ogólny (domowy) - medycyna sportowa

- **wszystkie kasy chorych**
- **Europejska Karta Ubezpieczenia Zdrowotnego NFZ**
- **wizyty prywatne**

Lindwurmstr. 75 • am Goetheplatz (U3, U6) Bus 58
80337 München / Monachium

www.ortopeda.de

Tel.: +49 89 532 523

Dr. MU Debrecen **Zsuzsanna Linde-Krakowsky**

Viebigplatz 4, 80686 München
tel. 089/573 356; fax 089/578 942

Wtorek 9.00-14.00
Czwartek 9.00-14.00
Piątek 9.00-14.00

- Hautärztin
- Allergologie
- Venerologie
- Laserchirurgische Behandlung
- Ästhetisch-kosmetische Medizin

MÓWIMY PO POLSKU

www.dr-linde.de

Dr med. Norbert Karasiński

Specjalista chorób kobiecych i położnictwa

- prowadzenie ciąży - diagnostyka prenatalna
- diagnostyka i operacje piersi - USG piersi
- badanie zapobiegawcze - USG podbrzusza
- leczenie ambulatoryjne i szpitalne w swoim oddziale w Wolfart Klinik

82152 Planegg k. Monachium
Bahnhofstr. 41
tel: 089 / 859 55 59
mail:praxis.karasinski@nefkom.net

Godziny przyjęć:

pon-wt-czw 8-12 i 15-18; śr 10-14 i 15:30-19:30;
pt - dzień operacyjny (przyjęcia po wcześniejszym uzgodnieniu terminu)
Dojazd: S6, kierunek Tutzing, ósma stacja od Hauptbahnhof

Jama ustna jest zwierciadłem zdrowia całego organizmu, pewnego rodzaju systemem wczesnego ostrzegania, łatwo dostępnym modelem diagnostycznym dla wszystkich systemów vitalnych organizmu wraz z ich organami. Chora jama ustna może zakłócać funkcję organów lub im szkodzić.

U pacjentów ze zdiagnozowanym uprzednio przewlekłym zapaleniem dziąseł lub przyzębia, zaobserwowano podwyższony poziom niektórych typów metaloproteinaz. Przede wszystkim MMP-8 (kolagenaza-2), uwalniana przez neutrofile, keratynocyty, fibroblasty, mastocyty, monocyty/makrofagi, komórki plazmatyczne, a także osteoblasty i osteoklasty, wykryta w nabłonku kieszonki dziąsłowej, a także w pobliżu błony podstawnej, uważana jest w swojej aktywnej formie za końcowy produkt przebiegającej kaskady zapalnej. Ze względu na swoją działalność degradacyjną włókien kolagenu, błony podstawnej i innych składników macierzy zewnątrzkomórkowej, jak też działalność inaktywacyjną swoich niespecyficznych inhibitorów jest kausalnie odpowiedzialna za zniszczenie trójwymiarowej sieci kolagenu w przyzębiu. Jej stężenie zwiększa się wraz z zaostreniem się choroby przyzębia, a maleje na skutek leczenia. Metaloproteazy stoją w zdrowym przyzębiu w dynamicznej równowadze ze swoimi inhibitorami tzw. TIMP (ang. Tissue Inhibitors of Metalloproteinases). W przypadku przewlekłego stanu zapalnego przyzębia decydującą rolę w zaistnieniu choroby odgrywa właśnie zachwianie równowagi z przewagą aktywności MMP-8, co prowadzi w rezultacie do tworzenia się kieszonek dziąsłowych, utraty kolagenu, a także przyczepu nabłonkowego i ostatecznie do resorpcji kości.

Najnowsze badania wskazują, że metaloproteazy uczestniczą nie tylko w niepożądaną destrukcji tkanek, ale również w rozwoju próchnicy przyczyniając się do rozpadu organicznej zębiny, zapaleniach miazgi i tkanek okołowierzchołkowych.

Zasadniczym celem kaskad reakcji zapalnej jest unieszkodliwienie czynnika infekcyjnego i dokonanie naprawy zniszczenia. Dlatego też te reakcje są aktywnie sterowane przez specyficzne mechanizmy, by definitywnie zniszczyć w ostrej fazie zapalenia elementy stymulujące zniszczenie tkanki. Na przebieg chronicznego zapalenia mają wpływ zarówno zniszczenie struktury macierzy zewnątrzkomórkowej, jak też i powstałe przy tym produkty odpadowe. W przypadku chronicznej parodontozy trwają nadal bakteryjne elementy. To one indukują niekontrolowaną reakcję z udziałem fagozytujących neutrofilów i hiper- responsywnych makrofagów, w której wydzielane zostają mediatorzy zapalne m. in. metaloproteazy, które z kolei niszczą przyzębie i utrwalają w ten sposób chroniczny przebieg choroby łącznie z tworzeniem się kieszonek dziąsłowych, utratą kolagenu, przyczepu nabłonkowego i postępującą resorpcją kości. Tak więc zarówno powstanie,

cz.2

lek. stom.
Marian Znorowski

Paradontoza

nowe spojrzenie na rolę zapalenia w mechanizmie powstania przewlekłe degeneratywnego schorzenia

jak też i utrwalenie się parodontozy uwarunkowane są reakcją systemu ochronnego organizmu.

Destrukcja miękkich i twardych tkanek w obrębie jamy ustnej zależy więc nie tylko od działania czynników wirulencji bakterii, ale przede wszystkim od cytokinów prozapalnych, prostaglandyn, enzymów lizosomalnych lub reaktywnych pochodnych tlenu. Niezwykle istotnym elementem są również metaloproteazy, które odgrywają rolę nie tylko w niszczeniu przyzębia, ale także przyczyniają się do rozwoju próchnicy, stanów zapalnych miazgi i tkanek okołowierzchołkowych, nowotworów lub liszaja płaskiego.

Szereg międzynarodowych publikacji jednoznacznie stwierdza, że pomiar stężenia aktywnej metaloproteazy-8 w płynie dziąsłowym, tzw. aMMP-8 test, pozwala rozgraniczyć między zdrowym i zapalnym stanem dziąsła czy przyzębia, różnicować gingivitis od parodontozy, ustalić szybkość destrukcji przyzębia i monitorować odpowiedź na leczenie. Dzięki temu destrukcyjne procesy rozkładu kolagenu, rozumiane też jako wyraz wysokiego oksydacyjnego stresu wewnętrznego środowiska mającego bezpośredni wpływ na aktywność metaloproteinaz macierzy zewnątrzkomórkowej, mogą zostać w ramach laboratoryjnej diagnostyki skwantyfikowane, unaocznione i zobiektywizowane. Pomiar koncentracji aktywnej kolagenazy a-MMP-8, rozumianej jako marker stanu zapalnego przyzębia, która po przeprowadzonym kiretażu i ewentualnie towarzyszącej mu antybiozie, spada do poziomu odpowiadającego zdrowemu przyzębiu, pozwala już po dwóch lub trzech tygodniach stwierdzić skuteczność przeprowadzonej terapii. Jest to niezawodny test, który można szybko i nieskomplikowanie przeprowadzić w gabinecie stomatologicznym, pozwalający stwierdzić stan dziąsła czy przyzębia. Najkorzystniejsza jednak z punktu widzenia pacjenta jest

kwantytatywna ocena aktywności choroby jeszcze przed zaistnieniem nieodwracalnych zmian. Regularne przeprowadzanie testu daje pewność, czy istniejąca sytuacja jest stabilna, czy konieczne jest leczenie.

Chroniczna paradontoza odzwierciedla masowe zakłócenie mechanizmu regulacyjnego organizmu. Dzięki wynikom testu aMMP-8, a więc dzięki diagnostyce laboratoryjnej, staje się ona dostrzegalnym wyrazem wysokiego stresu oksydacyjnego w wewnętrznym środowisku, który daje się skwantyfikować, ponieważ stres oksydacyjny odgrywa wielką rolę w regulacji aktywności metaloproteinaz. Stąd należy widzieć w chorobie przyzębia nie tyle czynnik ryzyka, ile wskaźnik obciążenia organizmu stanem zapalnym. Nieoszacowaną wartość przedstawiać będzie wynalezienie wyjścia z przewlekłego zapalenia i przerwanie łańcuchu reakcji prozapalnych jeszcze przed wybuchem ostrego zapalenia. Dlatego muszą zostać zastosowane nie tylko sygnały przerywające indukcję mediatorów stanu zapalnego, ale też i sygnały sterujące, pewnego rodzaju aktywatory, które zapoczątkują powrót do zdrowia.

Do najważniejszych pozaustrojowych inhibitorów metaloproteinaz można zaliczyć: bisfosfoniany, mimetyki kolagenu, pochodne tetracyklin oraz chlorheksydynę (CHX).

■ Bisfosfoniany są to leki o wysokim powinowactwie do hydroksyapatytów kości, stosowane przede wszystkim w terapii przeciwnowotworowej.

■ Mimetyki kolagenu, imitujące strukturę kolagenu i rozpoznawane przez metaloproteazy, charakteryzują się małą specyficznością, stąd stosowanie ich kryje w sobie niebezpieczeństwo terapeutyczne.

■ Pochodne tetracykliny zmniejszają nadmierną aktywność metaloproteinaz, nie zmniejszają jednak ich poziomu poniżej fizjologicznej

normy. W porównaniu z innymi antybiotykami charakteryzują się większym stężeniem w płynie kieszonek dziąsłowych. Doksycyklina, jedna z pochodnych tetracykliny znana ze skuteczności w zwalczaniu patogenów przyzębia, znalazła zastosowanie jako środek terapeutyczny w leczeniu niektórych parodontopatii, gdyż hamuje metaloproteiny na kilku poziomach, ograniczając ich nadmierny poziom w płynie dziąsłowym oraz tkankach przyzębia i zapobiegając ich proteolitycznej i oksydacyjnej aktywacji, nie powodując jednak całkowitego zahamowania ich aktywności.

■ Chlorheksydyna (CHX) jest syntetycznym antyseptykiem z grupy biguanidów, który ze względu na szerokie spektrum działania i silne właściwości przeciwbakteryjne jest od wielu lat stosowany w profilaktyce, i leczeniu chorób przyzębia, a także próchnicy. Preparaty zawierające chlorheksydynę zmniejszają akumulację płytki nazębnej i krwawienie z kieszonek dziąsłowych, działając antybakteryjnie. W ostatnich latach udokumentowano, że chlorheksydyna posiada również właściwości antyproteolityczne i hamuje aktywność metaloproteaz, m. in. aktywność MMP-8.

Poznanie roli aktywnej metaloproteazy-8 może doprowadzić do pełniejszego zrozumienia mechanizmów patologicznych oraz pozwoli na zastosowanie skutecznych metod terapii przy minimalizacji skutków ubocznych, do których należą przede wszystkim mediatorzy regulujące stany zapalne. Do bezpośrednich inhibitorów, którym przypisuje się wielką przyszłość terapeutyczną, należą mediatorzy lipidowe, generowane z kwasów tłuszczowych omega-3, które regulują stany zapalne względnie działają przeciwzapalnie, a także drobnoustroje dodawane do produktów żywnościowych tzw. preparaty probiotyczne, wpływające poprzez układ odpornościowy na aktywność komórek o działaniu prozapalnym, które obecnie są intensywnie przez naukowców badane.

Na wielką uwagę zasługuje oleokantal, aktywny składnik oleju oliwkowego, który posiada podobnie jak ibuprofen czy aspiryna właściwości przeciwzapalne, gdyż hamuje cyklooksygenazę (COX), właściwości antyoksydacyjne, zapobiega niektórym rodzajom raka, a także zapobiega otępieniu Alzheimera, jak twierdzą niektórzy naukowcy.

Na pytania odpowiada -
Dr. Marian Znorowski tel.: 08131/729440

Stomatolog

Dr. Marian Znorowski

Am Oberanger 14
85221 Dachau

Tel.: 08131/729 440

www.znorowski.de
praxis@znorowski.comstomatologia ogólna
stomatologia dziecięca

w szczególności:

ortodoncja

implanty

profilaktyka i estetyka

ortodoncja

implanty

profilaktyka i estetyka

Akceptujemy EU tymczasową kartę ubezpieczeniową

pracujemy też w soboty | mówimy po polsku | 7 minut od S2 do praktyki

endokrynologia . chiroterapia (kręgarz) . akupunktura

Dr. med. Marian Tymiec

dr med tymiec
lekarz internista - ogólny

tel.: 089 488 493 · fax: 089 489 21 12

Steinstr. 30 · 81667 München

(S-Bahn) Rosenheimerplatz - (U-Bahn) Max-Weber-Platz

implanty to nasza pasja

Centrum Stomatologii i Implantologii

Monachium – Giesing

Dr. Olaf I. Januszkiewicz
Tegernseer Landstraße 29, 81541 München

(dojazd: U2 Silberhornstraße)

089 – 652 327

Godziny przyjęć:
pon.- piątek godz. 8.00 – 19.00

- Stomatologia zachowawcza i endodoncja
- Pedodoncja
- Periodontologia
- Stomatologia estetyczna
- Ortodoncja
- Protetyka
- Chirurgia
- Implanty
- Wybielanie

młoda entuzjastyczna kadra * doświadczeni stomatolodzy * sympatyczna atmosfera * bezstresowe leczenie zębów

KĄCIK PIĘKNOŚCI

www.orlandowho.com

Orlando

Drogie czytelniczki
i czytelnicy!

Witam w kolejnym wydaniu kącika piękności! Wszystko co dobre szybko się kończy albo ma małą przerwę, jak lato, ciepła pogoda, no i u nas w Monachium Oktoberfest. Mam nadzieję, że wszyscy z was mieli przyjemne urlopy i dużo zabawy na największym święcie piwa. W aktualnym moim artykule chciałbym się zająć bardzo ciekawym tematem: co to są kosmetyki i skąd one pochodzą. A ponieważ jak same wiecie czas szybko leci, zbliżają się święta i kończąca rok zabawa sylwestrowa, chciałbym przekazać kilka uwag na temat makijaży sylwestrowych.

Karin Brown - modelka

Na pewno wszyscy pamiętamy z historii czasy naszej ciemnej przeszłości, kiedy na stosach palono czarownice, które często ratowały ludziom życie podając im różne korzenie, zioła i serwując inne bogactwa naszej natury. W teraźniejszych czasach takie kobiety nazywamy „heilprakterinen” i cieszą się one bardzo dużym poważaniem w społeczeństwie. Jak to możliwe, że przed setkami laty nazywano je wiedźmami i skazywano na śmierć na stosach? Jako społeczeństwo ludzie byli tak zaślepieni, że dopiero z czasem zaczęli doceniać cudowne działanie ziół i naturalnych bogactw. Dobrze, że te „czarownice” spisywały wszystko na papierze lub przekazywały ustnie recepty, abyśmy teraz z nich mogli korzystać. Codziennie w ogrodach i na łąkach spotykamy rośliny, które służą nam, a przez setki lat udowodniły swoją leczniczą moc i upiększające właściwości. Natura oferuje nam również metale, minerały, które pozytywnie wpływają na nasze organizmy i zdrowie.

Gdy jesteśmy chorzy natychmiast myślimy, jakie lekarstwo musimy wziąć, aby poczuć się znowu lepiej, jeżeli mamy jakieś problemy ze skórą czy włosami - jest tak samo: od razu zadajemy sobie pytanie, jaki produkt by nam najlepiej

pomógł. W obecnych czasach coraz częściej sięgamy do alternatywnych środków, które tylko czekają na nas w naturze.

W ostatnim moim artykule wspominałem o pokrzywie, jaką ma magiczną moc, ale w Średniowieczu pewnie by mnie spalili na stosie za tę informację :-). Ostatnio byłem zaproszony przez firmę „wele-da” jako ekspert od skóry, miałem poznać i poczuć kontakt z najlepszymi środkami, które produkuje natura oraz zapoznać się z ich zastosowaniem w kosmetykach.

Byłem jak zaczarowany: jest to firma, która tworzy kosmetyki tylko z naturalnych produktów. (Naturalnie nie jest ona jedyna na rynku kosmetycznym, do nich należy również „Mary Kay”). Zostałem zaproszony na prowadzoną przez nich farmę ziół i roślin, znajdującą się w malowniczych okolicach szwajcarskich Alp. Dowiedziałem się jak ważna jest współpraca wszystkich elementów natury, i nie mówię tutaj tylko o kwiatkach i roślinach, ale jak ogromną rolę odgrywają owady, zwierzęta, kamienie i woda.

Jest to tak zwane koło egzystencji, żaden kwiat nie urośnie jeżeli ziarno nie dostanie się do ziemi, później jeżeli nie będzie zapyłone przez przenoszone przez owady pyłki - nie wyda owocu.

Niektóre zwierzęta zjadając owady, wydają na polach drogocenne elementy, pomagające ziemi w wzbogacaniu się w minerały, które później wchłaniane są przez rośliny. I tak jeden krąg już się zamyka, a jest ich wiele.

Bardzo interesujące jest to, że „wele-da” ma na swojej farmie nawet, hodowlę owadów i ptaków, aby cały proces był jeszcze bardziej produktywny i wydajny. Nie będę się skupiał nad wszystkimi roślinami i ich właściwościami, później podam kilka z nich.

Co mnie bardzo zainteresowało, to fakt że my jako ludzie jesteśmy również stworzeniami które nie mogą egzystować bez złota, srebra, miedzi, krysztalu górskiego czy innych metali, i nie mówię tutaj o drogocennej biżuterii, którą ubieramy jako ozdobę. Do dobrego funkcjonowania nasze wnętrza musi być jak kopalnia złota i innych drogocennych pierwiastków. Wszystkie metale w naszym organizmie są tak powiązane ze sobą, że bez nich po prostu byśmy nie egzystowali. Oczywiście nie polecam jedzenie złota czy połykania kamieni, warto jednak zainteresować się tematyką znaczenia mikroelementów w naszym funkcjonowaniu.

Po tym dniu na farmie „wele-da” wróciłem jako inny człowiek i teraz mogę

powiedzieć, że jestem zauroczony tymi wszystkimi informacjami, pomaga mi to również jako makijażyście rozumieć problemy skóry i produkty, które my na nią nakładamy.

Podam wam kilka przykładów skarbów natury, które znakomicie wpływają na naszą skórę, i z których można robić wywary lub maseczki na twarz. Jeden z nich jest nasz polski bursztyn. Wpływa on bardzo pozytywnie na trawienie, zwalcza słabość organizmu, poprawia jakość skóry i dostarcza pozytywnej energii, którą ciało promieniuje na zewnątrz w postaci tak zwanej „aury”. Dobrym sposobem jest zalenie kilku okrucich prawdziwego bursztynu spirytusem (10g bursztynu na 100ml spirytusu), trzeba odczekać 10-14 dni i później dodawać codziennie do herbaty jedną łyżeczkę przez 4 tygodnie; zobaczycie jak zmieni się wasza skóra i samopoczucie!

Nagietek jest to kwiat, który rośnie na wielu łąkach i ma wspaniałe właściwości gojące rany, leczące grzybice i inne, przewlekłe choroby skóry, można kupić to jako krem w aptekach, ale również można go zerwać na łące i smarować chore miejsca skóry przez kilka dni mleczkiem, wydzielanym przez kwiat, na pewno pomoże. Tutaj uwaga: nie wolno dotknąć oczu ani ust, ten kwiat jest również trujący, dlatego stosujemy wyłącznie zewnętrznie. Pomaga on również w ukąszeniach komarów lub innych owadów.

Tyle na temat piękności naszej skóry i natury kryjącej skarby dla naszej zdrowej egzystencji. Polecam lektury na tematy skóry i właściwości roślin, które wokół nas rosną, i znając ich zastosowanie możecie moi drodzy czytelnicy w wielu produktach zaoszczędzić.

Rufus Martin - piosenkarz na X-Faktor (Niemcy)

Teraz trochę o kolorach i makijażach na imprezy, które zbliżają się wielkimi krokami. W najbliższym sezonie karnawałowym włosy grają mniejszą rolę niż makijaż, włosy powinny być naturalne, powinny w czasie tańca poruszać się i prowokować seksownie spojrzenia partnera. To przeciwieństwo makijaży, które powinny być trochę prowokujące i zaczepiać oko partnera na waszej twarzy. Tak więc drogie panie, mniej czasu na włosy a więcej na świetnie wyglądającą twarz. Naturalnie ważnym punktem jest skóra, która przez użycie dobrych podkładów musi wyglądać świeżo. W tym sezonie jest bardzo modne, aby skóra była trochę błyszcząca, najważniejsze jest to, aby była młodo wyglądająca i nie była pokryta dużą warstwą podkładów. Puder nie jest zapraszany w tym sezonie na twarz! Bardziej kremy z kolorem tzw. „krem koloryzujący” i naturalnie trochę kamuflażu pod oczami by zakryć ciemne miejsca i nieregularności skóry.

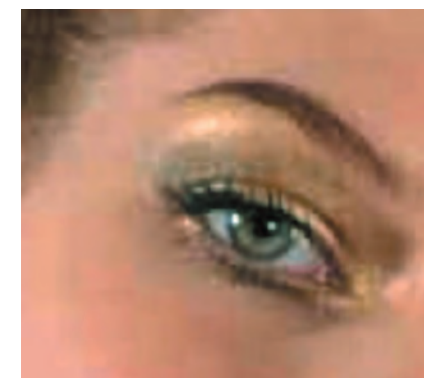
W tym sezonie numerem jeden są OCZY!

Powinny być pełne ekspresji, seksapilu, i naturalnie przyciągać wzrok innych. „Smoky eyes” są dalej w modzie! Również tak zwane kocie oczy, z kreską na górnej powiece, nadającej oku charakter.

Tu dwa przykłady makijaży na sylwestra

Bierzemy kredkę do oka tzw. „kayał” i malujemy na górnej powiece kreskę, od cienkiego do grubszego wymiaru przy zewnętrznym kącie oka i przeciągamy ja ok. jednego centymetra poza oko, to znaczy w kierunku nasady włosów. Aby wyglądało to jak najlepiej trzymamy jednym palcem ręki naprężoną skórę powieki i rysujemy drugą ręką kreskę od zewnątrz powieki do nasady oka, w ten sposób otrzymamy świetny efekt od grubszego wymiaru do cienkiej kreski przy nasadzie oka. Następnie jasnym cieniem do powiek rozjaśniamy miejsce zaraz poniżej łuku brwiowego, co powoduje podniesienie wizualne oka. Na końcu dość intensywnie tuszujemy rzęsy zarówno górne jak i dolne; przy tym makijażu nie potrzebujemy wielu kolorów, jedynie dobraną dobrze do koloru oka barwę kredki.

Drugi z modnych makijaży to tak zwany „blask”. Potrzebujemy do tego błyszczącej cienie do oczu -i w tym sezonie złoty, srebrny i miedziany są krzykiem mody. Jest to bardzo łatwe, malujemy jednym z tych błyszczących cieni oko na oko, naturalnie na dolnej powiece delikatnie, bardziej intensywnie natomiast na górnej. Następnie czarną albo brązową kredką robimy delikatne kreski przy zewnętrznym kącie oka i przy wewnętrznej stronie dolnej powieki, aby oko było bardziej wyraziste. No i naturalnie tusz do rzęs, a jego nigdy nie za dużo.

To by było na tyle
moje drogie panie i panowie

Życzę wspaniałych Świąt, dużo zdrowia
i powodzenia w Nowym Roku
Do zobaczenia w 2012
Wasz Orlando

ALMONT SYSTEM Fabryka Ogródów Zimowych

z 12 letnim doświadczeniem

Wszystkie nasze wyroby wykonujemy na sprawdzonych systemach polskich i niemieckich

oferujemy:

- ogrody zimowe
- nietypowe konstrukcje przestrzenne
- fasady
- rolety i markizy
- drzwi harmonijkowe i przesuwane
- okna i drzwi z PCV i aluminium
- zabezpieczenia antywłamaniowe

zapewniamy:

- wysoką jakość produktów
- dogodne terminy
- atrakcyjne ceny
- realizacje w kraju i zagranicą

Wesołych Świąt i szczęśliwego Nowego Roku!

Almont System Fabryka Ogródów Zimowych
43-356 Bujaków, ul. Bielska 3
biuro: tel./fax: 0048 33 814 41 59
fax/automat: 0048 33 821 10 12
e-mail: ogrodyzimowe@almontsystem.pl

www.almontsystem.pl www.almont.de

DOBRA PASSA POLONII MONACHIUM W KLASIE OKRĘGOWEJ

Piotr Sowada

Po nieudanym początku sezonu Polonia coraz lepiej radzi sobie w rozgrywkach klasy okręgowej. Po uprzejmym uiszczeniu tradycyjnie należnego w wyższej klasie rozgrywkowej frycowego, polska drużyna dynamicznie odbiła się od dna tabeli, lądując na razie w środku stawki.

W pierwszych czterech meczach - pomimo dobrej gry - polska reprezentacja piłkarska z Monachium zdobyła zaledwie jeden punkt i znajdowała się na ostatnim miejscu tabeli. Na szczęście ta negatywna sytuacja podziałała mobilizująco na drużynę, która dzięki konsekwentnej pracy trenera, Janusza Stankowskiego z meczu na mecz gra coraz lepiej. Od jedenastego września, w pięciu kolejnych meczach Polacy nie ponieśli porażki, pechowo remisując dwa z nich i odnosząc trzy kolejne zwycięstwa.

Dzięki zdobytym w październiku punktom drużyna zapewniła sobie bezpieczną przewagę nad strefą spadkową i może nieśmiało spoglądać w górę tabeli. Tym bardziej, że dobra seria wyzwoliła w drużynie apetyt na kolejne sukcesy, co przekłada się także na coraz lepszą frekwencję na treningach.

Najbardziej satysfakcjonują nas jednak komentarze, które umieszczają na swoich stronach internetowych przeciwnicy, którzy swoje porażki tłumaczą bardzo dobrą grą naszej drużyny, a z remisów z - jakby nie było - beniaminkiem cieszą się jak z wysokich zwycięstw.

Do drużyny w trakcie sezonu dołączyło kilku nowych lub powracających zawodników, dzięki czemu kadra jest lepsza niż przedsezonowe założenia sztabu szkoleniowego i zarządu. W dziewięciu dotychczasowych meczach wystąpiło aż 27 zawodników, w tym aż czterech bramkarzy. Niemniej jednak chcielibyśmy wzmocnić nasz zespół. Zapraszamy na treningi chętnych do gry w drużynie. Treningi odbywają się w środy i piątki o godz. 19.00, na boisku przy Rudolf-Zorn-Str. 15, München-Neuperlach. **Kontakt:** Janusz Stankowski (1. trener) 0177-3078009.

Działalność SV Polonia nie byłaby możliwa bez wsparcia naszych sponsorów, których lista znajduje się pod artykułem. Dziękujemy zarówno firmom wspierającym nas od wielu lat, jak i nowym sponsorom. Osoby i firmy zainteresowane współpracą ze stowarzyszeniem mogą kontaktować się z zarządem. **Kontakt:** Piotr Sowada (prezes zarządu) 0175-3523207.

Dotychczasowe wyniki (21.08 - 16.10.2011):
FC Perlach München II - SV Polonia München 1:0
SV Polonia München - TSV Trudering M. 2:3

Fortuna Unterhaching - SV Polonia München 1:1
SV Polonia München - TSV Turnerbund München 2:4
SVN München - SV Polonia München 2:2
SV Polonia München - FC Alemannia München 1:1
SV Gartenstadt Trudering - SV Polonia München 1:4
Polonia München - FC Wacker München 2:1
SV Zamdorf Mün. II - SV Polonia München 0:6

Terminarz listopad 2011:

06.11.2011 - 14:30
SK Srbija München - SV Polonia München
13.11.2011 - 15:00
SV Polonia München - SV Schwarz-Weiß München
20.11.2011 - 15:00
SV Polonia München - FC Perlach München II
27.11.2011 - 14:30
TSV Trudering - SV Polonia München
30.11.11 - 19:00
SV Polonia München - Münchener Sp.VG.

Mecze u siebie: Boisko Polonii, Rudolf-Zorn-Str. 15, München-Neuperlach. **Mecze na wyjeździe:** bliższa informacja na stronie www.poloniamonachium.de.

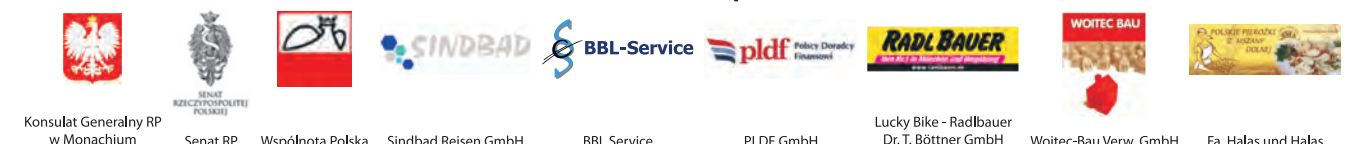
Sympatykom drużyny, sponsorom, partnerom oraz członkom stowarzyszenia życzymy Spokojnych Świąt Bożego Narodzenia oraz Szczęśliwego Nowego Roku!

Więcej informacji o klubie na stronie: www.poloniamonachium.de.

Działalność SV Polonia Monachium, po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku o dofinansowanie przez Stowarzyszenie "Wspólnota Polska" znajduje się wśród "zadań realizowanych w ramach zlecenia przez Kancelarię Senatu w zakresie opieki nad Polonią i Polakami za granicą w 2011 r."

ZA WSPARCIE DZIĘKUJEMY:

PARTNERZY:

Dominika Hilger

Szwajcaria

Region Gryzonja (Graubünden)

Engandyna i St. Moritz

Słynne trasy narciarskie, wspaniałe krajobrazy, słoneczny klimat i liczne trasy wycieczkowe to tylko niektóre walory tego regionu Szwajcarii.

Wyjątkowym regionem jest teren **Engandyny**. Dolina Engandin położona na południu Szwajcarii rozciąga się na przestrzeni 100 kilometrów wzdłuż rzeki Inn. Malowniczo otoczona wysokimi górami stwarza idealne warunki do uprawiania sportów zimowych. Jej położenie i klimat gwarantują słoneczne dni przez prawie cały rok, co staje się gwarancją udanego wypoczynku.

Jedną z najślawniejszych miejscowości Engandyny jest kurort **St. Moritz** (Ad Sanctum Mauricium), zaliczany do najstarszych ośrodków sportów zimowych. Położenie na wysokości 1800 m n.p.m. zapewnia przyjemnym słoneczną pogodę przez 300 dni w roku i idealne warunki narciarskie. Miasteczko cieszy się dużą popularnością i jest odwiedzane co roku przez tysiące turystów z całego świata. Pierwsze wzmianki o St. Moritz pochodzą już z roku 1137/1139. Jednak dopiero w XIX wieku miejscowość ta została odkryta jako idealny

ośrodek turystyki letniej i zimowej. Jedną z pierwszych postaci, które doceniły walory niniejszego miejsca był pionier hotelarstwa Anglik Johannes Badrutt, który w roku 1864 wybudował tutaj pierwszy hotel. W przeciągu kolejnych lat powstawały kolejne miejsca noclegowe, ośrodki rozrywkowe, trasy turystyczne i narciarskie. Już w 1880 roku w mieście zostały rozegrane pierwsze w historii zawody Pucharu Świata w curlingu, a w 1882 pierwsze Mistrzostwa Europy w łyżwiarstwie figurowym. Ponadto w 1890 roku miały tu miejsce zawody bobslejowe, na pierwszym na świecie nowowyprowadzonym torze lodowym. Zimowe Igrzyska Olimpijskie odbywały się tutaj dwukrotnie w roku 1928 i 1948 roku. St. Moritz był ponadto organizatorem następujących imprez:

- 20 mistrzostw świata w narciarstwie alpejskim
- 4 mistrzostw świata w narciarstwie alpejskim w 1934, 1948, 1974 i 2003

Do szczególnych atrakcji zaliczana jest trasa kolejowa pomiędzy St. Moritz a włoskim Tirano o długości 60,69 km. Linia kolejowa Bernina Express oferuje turystom podróż wagonem panoramicznym na trasie starożytnego, kamiennego traktu, który był używany do przewozu poczty. Przesyłki były transportowane wówczas dyliżansem. W roku 1905 w celu unowocześnienia dawnego traktu została założona w Bazylei kolej o nazwie Bernina (Bernina Bahn Gesellschaft), która w roku 1906 rozpoczęła prace budowlane po obu stronach przełęczy Bernina. Poszczególne gotowe odcinki trasy były regularnie uruchamiane do eksploatacji. Prace nad budową wszystkich poszczególnych odcinków trwały do roku 1910. Najwcześniej, bo w 1908 roku uruchomiono trasę Pontresina-Morteratsch, Tirano-Poschiavo, Celerina-Pontresina i Morteratsch-Bernina Suot. W 1943 roku trasa kolejowa została

możemy wjechać koleją linową na wysokość 2973 m n.p.m. Ze szczytu rozciąga się wspaniały widok na fascynującą panoramę Alp. Surowość gór potęgują liczne lodowce oraz kamienny krajobraz. Ze szczytu widoczna jest również tafla Jeziora Białego, wzdłuż którego biegnie linia kolejowa. Jest ono zasilane wodą lodowca Cambrena i ma wyjątkowy mleczny kolor. Obok niego widoczne jest jezioro o ciemniejszym zabarwieniu zwane Jezioro Czarne.

Warto wspomnieć, że szwajcarska trasa Kolei Retyckiej przez przełęcz Bernina została wpisana na listę dziedzictwa UNESCO.

Po powrocie do St. Moritz nie możemy ominąć jednej z największych atrakcji, która znajduje się w hotelu Waldhaus am See. Tutaj mieści się

największy bar whisky na świecie, który oferuje 2500 rodzajów tego trunku. W specjalnym katalogu goście mogą wybierać wśród najbardziej oryginalnych roczników i rodzajów. Miejsce to znalazło się już dwukrotnie na liście rekordów Guinnessa.

Szwajcaria jest krajem, który oferuje wyjątkowe warunki dla sportów zimowych takich jak narciarstwo lub snowboard. Jest idealnym miejscem odpoczynku dla osób aktywnych, lubiących wędrówki górskie i kontakt z nienaruszoną przyrodą. Jest terenem, który kusi turystów swoją surowością i umożliwia im uprawianie sportów ekstremalnych oraz dotarcie do terenów niezagospodarowanych przez człowieka. Lecz również osoby lubiące cywilizację znajdą tutaj wiele nowoczesnych miast, które oferują najwyższy standard i wyjątkową gościnność.

W następnym wydaniu Lucerna.

przejęta przez Kolej Retycką, ze względu na duże nakłady finansowe związane z utrzymaniem linii.

Z St. Moritz warto wybrać się do stacji Morteratsch, położonej na wysokości 1896 m n.p.m., z której rozciąga się wspaniały widok na lodowiec Morteratsch i Piz Bernina. Ten ostatni jest najwyższym szczytem masywu Gryzonii i ma wysokość 4049 m n.p.m. Następną stacją na trasie jest Bernina Suot, położona już na wysokości 2046 m n.p.m. W tym miejscu znajdowała się do roku 1915 stacja kolejowa, która została zniszczona przez lawinę. Dalej docieramy do przystanku Bernina Diavolezza (2082 m n.p.m.), z którego

Więcej informacji na temat aktualnych ofert wraz z cenami otrzymają Państwo w naszej Agencji Turystycznej BAVARIA. **Serdecznie zapraszamy!**

Einsteinstrasse 157, 81675 Monachium | tel. 089-411 89 286 | godz. otwarcia: pn-pt 10.00 – 18.30 i soboty 10.00-14.00

Reiseagentur BAVARIA

Inh. Dominika Hilger

Einsteinstrasse 157

81675 München

Tel.: 089/ 411 892 86

info@reiseagentur-bavaria.de

www.reiseagentur-bavaria.de

BILETY LOTNICZE I AUTOKAROWE

- połączenia lotnicze do wszystkich krajów świata LOT, Lufthansa, Condor, itd.
- bezpłatne rezerwacje
- połączenia autokarowe do Polski – Biacomex Transport, Sindbad, Orland, Touring...

NASZE USŁUGI

- organizacja pobytów
- obsługa spotkań biznesowych
- transfery i limuzyny
- wynajem samochodów
- rezerwacja miejsc hotelowych
- przewodnicy – Monachium
- Incentive - Event – Incoming

OFERTY TURYSTYCZNE

- Neckermann, TUI, Alltours, GTI, AIDA, Costa, Thomas Cook, LMX, 1-2-FLY, FTI, Marco Polo i wiele innych
- last minute
- wyjazdy do Polski
- wycieczki jednodniowe

WPRAWDZIE TO NIE WENECJA, ALE...

Gondolierzy znad Szprewy

w labiryncie
LASU SZPREWALDZKIEGO

Rzeka płynie wieloma korytami o różnych szerokościach. Wielokrotnie rozdziela się i łączy, tworząc skomplikowany labirynt blisko 350 kanałów. Jak trudny do przebycia, doskonale wiedzą mieszkańcy położonych nad Szprewą wiosek. Aby na wodzie nie zgubić drogi, często korzystają z patentu Ariadny, znacząc szlak kolorowymi wstążkami.

TEKST I ZDJĘCIA → Sebastian Wieczorek

cie sprawia prawdziwą radość dla osób lubiących odkrywanie przyrody. Na trasie spływu napotyka się liczne małe wysepki, tworzące niezapomniane widoki. W ponad 200-letnich chatkach ciągle żywe są dawne obyczaje i sztuka rzemieślnicza minionych stuleci.

Pierwszym ludem osiedlającym się na tym terenie byli Łużycanie - lud słowiańskiego pochodzenia. Do dziś tereny te zamieszkują potomkowie pierwszych Łużyczan. Świadczą o tym chociażby dwujęzyczne oznaczenia pobliskich miasteczek. Tutaj po dzień dzisiejszy posługują się łużyckim językiem i kulturywują głęboko zakorzoną tradycję. Rokrocznie odbywają się tu festyny łużyckie, tradycyjne imprezy folklorystyczne, na których goście z daleka i bliska mają okazję bliżej przyjrzeć się aspektom kulturalnym łużyckiej tradycji.

Łodzie są najstarszym i pozostały do dnia dzisiejszego najważniejszym środkiem transportu i komunikacji między tutejszymi miejscowościami i zagrodami. Jeszcze do XIX wieku wykonywało się je z pnia jednego drzewa, wypalając lub drażąc go siekierą. Dopiero na początku zeszłego stulecia zaczęto produkować łodzie z podłużnych i poprzecznych desek. Tak powstał ich dzisiejszy płaski kształt bez kilu, z dziobem szerszym od rufy. Jeśli ma się szczęście, można spotkać po drodze niemieckiego listonosza płynącego łodzią z charakterystycznym żółtym logo Deutsche Post. Co ciekawe w okręgu pocztowym Lübbenau-Lehde rozwożenie poczty w okresie letnim odbywa się tylko i wyłącznie drogą wodną.

Dobrym miejscem do rozpoczęcia spływu jest miejscowość Lehde - wysepka zamieszkała przez około 150 mieszkańców, skąd wiele lokalnych firm flisackich oferuje rozmaite trasy przejazdów łódkami pomiędzy wiejskimi zabudowaniami połączonymi mostami wśród cichych, przepięknych terenów wiejskich i leśnych.

Wybieram w rejs dla leniwych - 2-godzinna przejażdżkę urokliwą trasą, wygodną, wyposażoną w stolik łódką zwaną „Kahn”, oddając się kontemplacji przyrody i natury. Doświadczony flisak przepycha naszą łódkę po romantycznym labiryncie rzecznym - mozaice małych pól, trawników, lasów i zagrod. Majestatyczne olchy i wierzyby otaczają rzeczki, których brzegi łączą się drewnianymi mostami.

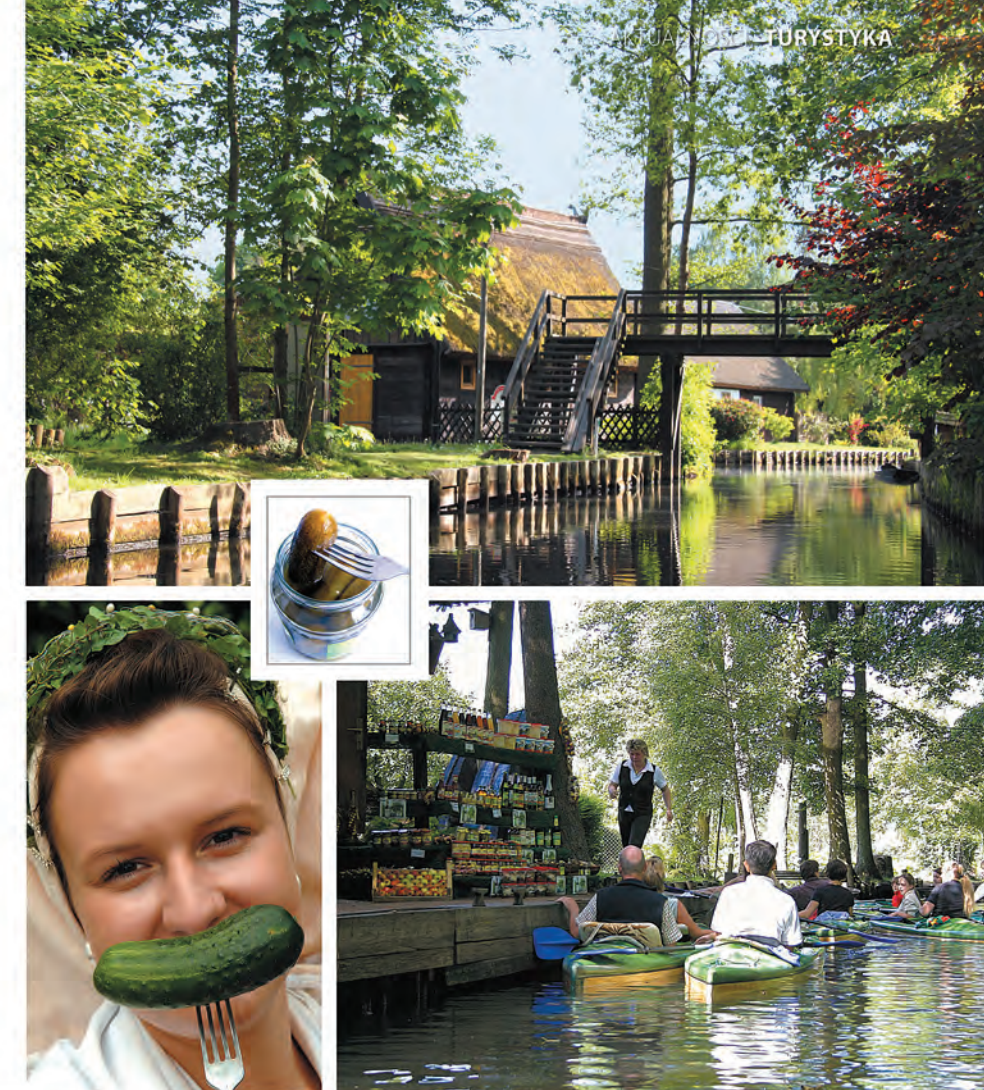
W czasie rejsu przewidziana jest przerwa na kawę oraz zwiedzanie regionalnego muzeum, gdzie dowiemy się jak mieszkali i z czego żyli Szprewaldczycy. „Tradycyjne domy szprewaldzkie kryte są strzechą, zdobione drewnianymi głowami dwóch żmij, które mają przynieść mieszkańcom dostatek i szczęście” - opowiada przewodnik. Największe zainteresowanie budzi tu jednak nie konstrukcja chat, lecz wielkie łoża, w którym - według słów przewodnika - sypiało sześć osób: gospodarze, teściowie i - w wysuwanych szufladach pod łóżkiem - dzieci. „Dzieci było dużo, bo u nas dużo jest bocianów” - tłumaczy przewodnik. Rzeczywiście, na krytych strzechach dachach widać

zasiedlone bocianie gniazda. W czasie przejażdżki flisak częstuje lokalnym likierem ziołowym w miniaturowych buteleczkach (pijemy, ile chcemy, płacimy za liczbę wypitych).

Bardziej aktywni mogą wypożyczyć kajak (dwuosobowy - 15 Euro na cały dzień) i sami ruszyć labiryntem kanałów. W wypożyczalniach dostaniemy także wodoszczelne torby na plecaki i dokumenty oraz mapy (bez nich nie ma co wyruszać - zgubimy się na pierwszym skrzyżowaniu). Kanały są też oznaczone tabliczkami, podobnie jak ulice. Pamiętajmy, że na kanałach pierwszeństwo zawsze ma duża łódź - Kahn.

Jeśli znajdziemy się na szlaku wodnym Szprewaldu, koniecznie trzeba zakosztować ogórków przyrządzanych na liczne sposoby: z przyprawami, musztardą, pieprzem. Ten teren to swoiste zagłębie ogórkowe Niemiec. Skąd ogórki w Szprewaldzie? Miejscowi mówią, że to Holendrzy, którzy tu się osiedlali, przywieźli tę tradycję. - Holendrzy specjalizowali się w wyrobie tkanin. Rdzenni mieszkańcy nie chcieli z nimi konkurować i postanowili znaleźć coś, w czym byliby dobrzy - opowiada przewodnik. - I postawili na ogórki.

Z dań regionalnych polecałbym koniecznie spróbować Kartoffeln mit Quark und Leinoel, czyli ziemniaki z twarogiem i olejem lnianym. A na deser szprewaldzki przysmak - naleśnik na drożdżach z cynamonem i cukrem.

- codzienne połączenia autokarowe do Polski
- największa flota autokarów turystycznych w Polsce
- bilety autokarowe do 233 miast w Polsce i Europie
- wynajem autokarów
- bilety lotnicze
- zwiedzanie Monachium - Sightseeing
- wycieczki jednodniowe - Bawaria i Austria
- wyjazdy na imprezy sportowe

ZAPRASZAMY DO NASZEGO BIURA W MONACHIUM

SINDBAD - Reisen GmbH
Arnulfstr. 20, 80335 München
(bezpośrednio przy HBF - dworcu głównym)

☎ 089 / 54 54 89 89

☎ 089 / 55 07 77 57

E-Mail: muenchen@sindbad-gmbh.de

Daria Ga Nadolska...

Ukończyła orłowskie Liceum Plastyczne, studiowała na Europejskiej Akademii Sztuk i gdańskiej Akademii Sztuk Pięknych. Wiele wystawia, angażuje się w rozwijaniu plastycznych talentów uzdolnionych w tym kierunku dzieci. Mieszka w Bawarii.

Motto na dziś:

Życie to ciągła walka: Do obiadu - z głodem, po obiedzie ze snem.

Festiwal **filmPOLSKA München** jest pierwszym kilkudniowym przeglądem współczesnego kina polskiego w Bawarii. W dniach 23-27.11.2011 publiczność monachijska będzie miała okazję zapoznać się z różnorodnym programem, obejmującym powstałe w ciągu ostatnich dwóch lat filmy fabularne, dokumentalne, animowane oraz krótkometrażowe. Organizatorem **filmPOLSKA München** jest stowarzyszenie Ahoj Nachbarn e.V., zajmujące się działalnością kulturalną na rzecz zbliżenia między krajami Europy Środkowo - Wschodniej. Nazwa festiwalu została zaczerpnięta od festiwalu filmPOLSKA w Berlinie, największego przeglądu kina polskiego w Niemczech.

Ideą **filmPOLSKA München** jest chęć ukazania filmów młodego pokolenia, „kina zbuntowanego”, prowokującego do dyskusji o trudnych tematach społecznych i politycznych. Przez pięć kolejnych wieczorów, będą prezentowane produkcje, które zdobyły uznanie wśród szerokiej widowni w Polsce i za granicą oraz zostały nagrodzone na licznych festiwalach. Przegląd zainauguruje pokaz filmu „Wszystko co kocham” w reżyserii Jacka Borcucha (23.11.2011, 19:30). Całej imprezie będą towarzyszyć spotkania i dyskusje z zaproszonymi gośćmi m.in. reżyserami Pawłem Salą, Marcinem Wroną i Przemysławem Wojcieszkiem.

Festiwal odbędzie się w kinie Gabriel Filmtheater przy Dachauer Strasse 16 (www.gabriel-filmtheater.de)

filmPOLSKA

Filmfestival 23.-27. November 2011 München

PROGRAM IMPREZY

filmPOLSKA München

Zastrzegamy możliwość zmian

środa 23.11.2011

19:30 Gabriel Filmtheater
Oficjalne otwarcie festiwalu
Film „*Wszystko co kocham*”,
reż. Jacek Borcuch (OmeU)
Impreza inauguracyjna w foyer
kina Gabriel Filmtheater

czwartek 24.11.2011

18:30 Gabriel Filmtheater
Film krótkometrażowy
Film „*Matka Teresa od kotów*”,
reż. Paweł Sala (OmdtU)

piątek 25.11.2011

18:30 Gabriel Filmtheater
Film krótkometrażowy
Film „*Chrzest*”,
reż. Marcin Wrona (OmeU)
22:30 Gabriel Filmtheater
Film „*Italiani*”, reż. Łukasz Barczyk

sobota 26.11.2011

16:00 Gabriel Filmtheater
Filmy dokumentalne
18:30 Gabriel Filmtheater
Film krótkometrażowy
Film „*Made in Poland*”,
reż. Przemysław Wojcieszek (OmdtU)
22:00 Party festiwalowe w Import-Export

niedziela 27.11.2011

12:00 Moderowany brunch
z reżyserami w Salonie Irkutsk
16:00 Gabriel Filmtheater
Filmy animowane
18:30 Gabriel Filmtheater
Film krótkometrażowy
Film „*Erratum*”, reż. Marek Lechki (OmeU)

Dalsze informacje znajdziecie Państwo na stronie www.ahojnachbarn.eu oraz na Facebook na stronach Ahoj Nachbarn i filmPOLSKA München a także na powstającej właśnie stronie www.filmpoliska-muenchen.de

głośna sława CICHEJ NOCY

Po raz pierwszy kolęda została wykonana publicznie 24 grudnia 1818 podczas pastyki w kościele w Oberndorf. Stamtąd wyruszyła w świat, ale nazwisko kompozytora odeszło na jakiś czas w zapomnienie. Kiedy pieśń stała się popularna, zaczęto przypisywać jej autorstwo Józefowi Haydnowi, albo Wolfgangowi A. Mozartowi. Jednak prosty, liryczny utwór, ze spokojną, łatwo wpadającą w ucho melodią, nie pasował do stylu żadnego z klasyków wiedeńskich.

Pewnego dnia kapelmistrz nadworny Fundacji św. Piotra z Salzburga polecił swojemu sekretarzowi dowiedzieć się, kto tak naprawdę skomponował kolędę „Cicha Noc”. Poszukiwania podjęte przez sekretarza stanowią treść przedstawienia, którego scenariusz napisał Martin Winklbauer z Halsbach w Bawarii. On także wyreżyserował spektakl. Poszczególne etapy wędrówki sekretarza przeplatają się w nim ze scenami z życia kompozytora pieśni, Franza Xavera Grubera. Przedstawienie rozgrywa się w scenarii kościoła parafialnego w Hochburg. Obsada złożona z mieszkańców miejscowości liczy ponad pięćdziesiąt osób, występuje tam również chór dziecięcy noszący imię kompozytora.

Franz Xaver Gruber (1787-1863) był jednym z sześciorga dzieci Józefa i Anny Gruber. Jego ojciec miał warsztat tkacki, który

zamierzał przekazać synowi. Toteż do 18 roku życia pracował Franz Xaver głównie przy krosnach. Andreas Peterlechner, nauczyciel w szkole w Hochburg, zauważył talent muzyczny chłopca i zaczął udzielać mu lekcji gry na skrzypcach i organach. Po osiągnięciu pełnoletności rozpoczął Gruber intensywne kształcenie muzyczne u organisty Georga Hartdoblera w Burghausen. W 1816 roku objął posadę organisty w kościele św. Mikołaja w Oberndorf. Tam właśnie skomponował „Cichą Noc” do słów Josefa Mohra. Autorem jednej z polskich wersji tekstu jest Piotr Maszyński (1930).

Twórcy przedstawienia pokazują, jak trudne dzieciństwo miał Franz, który musiał po kryjomu uczyć się gry na organach. Przyłapany, dostawał łanie od ojca uważającego zajmowanie się muzyką za stratę czasu. Także rówieśnicy chłopca śmiali się z jego nietypowych zainteresowań. Rodzice przekonali się do talentu syna i do jego życiowego wyboru dopiero wtedy, kiedy musiał zastąpić chorego organistę podczas niedzielnej nabożeństwa i poradził sobie znakomicie. Martin Winklbauer przedstawił swojego bohatera jako chłopca

nieśmiałego, żyjącego w świecie muzyki, który jednak potrafi przeciwstawić się złu, gdy zachodzi potrzeba. W jednej ze scen Franz już jako młodzieniec ratuje z opresji pokojówkę napastowaną przez żołnierzy napoleońskich.

Po zakończeniu spektaklu na scenie pojawiają się przedstawiciele różnych narodowości, którzy wykonują – solo lub w duecie – kolędę „Cicha Noc” w swoich ojczystych językach, nie tylko europejskich. Dwa lata temu można było usłyszeć, jak brzmi ta pieśń w języku swahili, a rok temu jedna z wykonawczyń zaśpiewała ją po tajlandzku.

Warto wybrać się do Hochburga, aby poznać historię Franza Xavera Grubera, twórcy kolędy, która zyskała międzynarodową sławę. W tym roku przedstawienie „Die Suche nach der Stille Nacht” można zobaczyć w piątek 9 grudnia o godz. 19.00, w sobotę 10 grudnia o godz. 16.00 lub 19.00, oraz w niedzielę 11 grudnia, kiedy spektakl grany będzie trzykrotnie: o 13.00, 16.00 i 19.00.

Wszelkie informacje dostępne są na stronie www.fxgruber.at

Jolanta Łada

Kartka z kalendarza * Kartka z kalendarza * Kartka z kalendarza

13 grudnia 1981 roku -
dzieci, które wtedy się urodziły, należą
dzisiaj do pokolenia dorosłych i jedynie
z opowiadań dowiadują się o tym,
co wydarzyło się w ów mroźny
grudniowy dzień.

W niełatwych czasach przyszło Polakom żyć. Najpierw były to czasy zniewolenia komunistycznego, potem wielkich niepokojów społecznych, wybuch nadziei w postaci powstałej Solidarności, ale i brutalnego jej stłumienia. Głęboko wyrył się nam w pamięci ów niedzielnym mroźny poranek, gdy z aparatu telewizyjnego podano hiobową wieść o wprowadzeniu stanu wojennego. A potem głos gen. Jaruzelskiego: Niech nie poleje się ani jedna

kropla polskiej krwi, niech nie padnie ani jeden człowiek. Niestety połała się polska krew i nie jeden człowiek padł. Polskie wojska, polskie czołgi wyruszyły z koszar na ulice miast i wsi przeciw własnemu społeczeństwu. Gwałtowne pukania milicji w środku nocy do drzwi mieszkań, aresztowania i internowania, odcięcie telefonów lub głosy „rozmowy kontrolowane”, zapory wojskowe na ulicach i drogach dojazdowych, rewizje, kontrole, aresztowania, aresztowania, aresztowania...

Stan wojenny był dla całej Polski nie tylko szokiem. Był jednocześnie wyzwoleniem najpiękniejszych cech ludzkiego postępowania w obronie prawdy, sprawiedliwości i solidarności z krzywdzonymi i poniewieranymi.

wykorzystano fragmenty wspomnień ks. Alojzego Sitka

Trybunał Konstytucyjny orzekł (marzec 2011), że dekrety na mocy których w 1981 roku został wprowadzony stan wojenny, były niezgodne z konstytucją.

Kalendarium

listopad/grudzień - rok 2011

MONACHIUM

04.11.2011	18:00	Nauka gry w brydża. Brydż towarzyski i sportowy w Klubie Brydżowym przy Stowarzyszeniu Polsko-Niemieckim „LECH” e.V. Miejsce: Dominikuszentrum, Hildegard-von-Bringen-Anger 1-3, info: Jadwiga Suchocka, tel.: 089/ 201 12 70, www.bezatu.de Kolejne spotkania: 18.11.2011; 02.12.2011; 16.12.2011; 30.12.2011.
08.11.2011	17:00	Wernisaż Polskiego Plakatu Filmowego ze zbiorów Krzysztofa Dydo. Miejsce: Stadtbücherei Heidelberg, www.initiative-polen.net
10.11.2011		Koncert z okazji Narodowego Dnia Niepodległości. Miejsce: Künstlerhaus München (za zaproszeniem)
11.11.2011	19:00	Msza św. w intencji Ojczyzny, kościół św. Barbary przy Infanteriestr. 15
15.11.2011	20:00	Prezentacja nowej książki Olgi Tokarczuk „Prowadź swój pług przez kości umarłych („Der gesang der Fledermäuse”) w ramach cyklu „Gut gepolt! Polnische Literatur in Bayern” Miejsce: Muffathalle, www.muffathalle.de
17.11.2011		Wykład Adama Michnika w cyklu „Nowa Europa i przyszłość polsko-niemieckiego dialogu”. Miejsce: Stara Aula Uniwersytetu Heidelberg, Grabengasse 1, www.initiative-polen.net
19.11.2011	18:00	Koncert Galowy Kuźni Talentów Monachium 2011. Wystąpią laureaci prestiżowych konkursów i festiwali, młode talenty z Polski i Niemiec. Miejsce: Anton-Fingerle-Bildungszentrum, Schlierseestr. 47
19.11.2011	09:00	Bal Andrzejkowy, grać będzie polski zespół muzyczny Andrzeja Koniecznego z wokalistkami Kasią i Martą. Miejsce: Bürgerhaus zur Post, Kirchenplatz 1, Dojazd S Bahn S4 Haar – München. Info i bilety: Agencja Imprez Rozrywkowych B. Grabowska, Tel.: 089/6708230, Handy 0176 63193087, Fax: 089/63892333, Email: bg_syrenka@gmx.de, www.syrenka.de
21.11.2011	22:00	Polska sztuka teatralna „Small narration” Wojciecha Ziemińskiego. Miejsce: Gasteig Black Box, www.spielart.org
22.11.2011	19:00	Wernisaż wystawy „Made in Poland” w cyklu „Junge Malerei aus Polen”. Miejsce: Hilpoltstein, Museum Schwarzes Roß
23.11.2011		Festival FilmPolska. Miejsce: Gabriel Filmtheater, www.filmpolonia-muenchen.de.
23.11-27.11.2011		Wykład dr Matthiаса Kneipa pt. „Polen – anderes Land, andere Sitten”. Miejsce: Hansa Haus, Briennerstr. 39 a (RgB)
28.11.2011	19:00	Przedświąteczne spotkanie DPGM (Towarzystwo Niemiecko-Polskie Monachium). Miejsce: Hansa Haus, Briennerstr. 39 a (RgB)

NORYMBERGA

14.11.2011	19:30	Spotkanie autorskie z Olgą Tokarczuk, która prezentować będzie swoją nową powieść „Prowadź swój pług przez kości umarłych („Der Gesang der Fledermäuse”). Miejsce: Krakauer Haus, Hintere Insel Schütt 34
17.11.2011	19:30	Prezentacja książki Rainera Clausa „Struktur und Klang. Der Grafiker Wojciech Krzywoblocki”, opisującej twórczość znakomitego polskiego grafika, organizatora Międzynarodowego triennale Grafiki w Krakowie. Miejsce: Krakauer Haus, Hintere Insel Schütt 34
18.11.2011	19:00	Nowa wystawa malarstwa, rysunku i grafik pt. „Warschau (ge) malt” z cyklu „Młodzi polscy malarze” zaprezentuje prace 10 młodych twórców (w wieku do 35 lat), absolwentów Akademii Sztuk Pięknych z Warszawy. Miejsce: Krakauer Haus, Hintere Insel Schütt 34
01.12.2011	20:00	Polska od A do Z – z okazji 100 rocznicy urodzin specjalne wydanie „M-jak Miłosz”. Miejsce: Krakauer Haus, Hintere Insel Schütt 34
04.12.2011	18:00	Spotkanie z polską autorką Joanną Bator („Sandberg”) i tłumaczką jej prac Esther Kinsky. Miejsce: Krakauer Haus, Hintere Insel Schütt 34
09.12.2011	19:30	Przedświąteczne spotkanie Deutsch-Polnischen Gesellschaft Franken. Miejsce: Krakauer Haus, Hintere Insel Schütt 34
10.12.2011	18:00	Spotkanie z okazji 15-lecia działalności Förderverein Krakauer Turm e.V. Miejsce: Krakauer Haus, Hintere Insel Schütt 34
14.12.2011	20:00	Spotkanie opłatkowe z koncertem krakowskiej Grupy Vladimirska i wystawą pięknych prac „Frauen 3”. Miejsce: Krakauer Haus, Hintere Insel Schütt 34
18.12.2011	18:00	Wystawa fotografii Frobena Schulza pt. „Wyprawa do Argentyny 2010 śladami Gombrowicza”. Miejsce: Krakauer Haus, Hintere Insel Schütt 34

STUTTGART

13.11.2011	18:30	Koncert fortepianowy Aleksandry Mikulskiej z okazji Narodowego Święta Niepodległości. Miejsce: Kleiner Kursaal, Königsplatz 1
21.11.2011	18:00	Polska zabawa taneczna. Miejsce: Otto Herbert Hajek – Saal, Bürgerräume Stuttgart West, Bebelstr. 2. Info i rezerwacje: 0711-504 21 780
26.11.2011	18:00	Prelekcja dr. Renaty Makarskiej „Po Miłoszu. Lektura Czesława Miłosza dzisiaj”. Miejsce: Julie Siegle Raum, Bürgerräume Stuttgart West, Bebelstr. 22
11.12.2011	18:00	Spotkanie opłatkowe. Miejsce: Sophie Knosp Raum, Bürgerräume Stuttgart West, Bebelstr. 22

Salon Fryzjerski
Magda
SERDECZNIE
ZAPRASZA
PANIE
I PANÓW

od wtorku do piątku w godz. 9:30-18:00
oraz w soboty w godz. 9:30-16:00
Tel.: 089 / 260 26 202
Sendlinger Str. 46, 80331 Monachium
(blisko przystanku U-Bahn / Tram: Sendlinger Tor)

POLSKI SALON FRYZJERSKI
Eugeniusz Ochmann
www.salon-ochmann.de

Landsbergerstr. 12
80339 Muenchen
tel: 089/5023146
Tram. 18 i 19 Holzapfelstr.
(przed salonem)

DLA PANI		DLA PANA	
Strzyżenie	14€	Strzyżenie	10€
Balejage	od 35€	Mycie, strzyżenie,	
Pasemka	od 25€	woda do włosów,	
		masaż	15€

Wiolla, Gosia, Monika, Kazimierz, Eugeniusz
Zapraszają: pn-pt 9-19, sob 9-15

mojemiesto-gazeta.de

nie zgub się wśród innych!

Werbe - Agentur Spisla
dla Ciebie:

. biuro reklamy . realizacja projektów .
. kampanie reklamowe .

Tel.: 0 871 97 46 335
werbe-agentur@arcor.de

Miss Polonia
in Deutschland 2011
mit Tanzgala

AM 26. NOVEMBER 2011
UM 19:00 UHR
IM PAN KUNSTFORUM
AGNETENSTR.2 | 46446 EMMERICH

Moderation: **TADEUSZ DROZDA**
Musik: **THE BLACK**
Choreographie: **WALDEMAR SZYMKOWIAK**
Makeup: **WIOLETTA PAJESTKA-GORA**
Frisuren: **GRAZYNA UND DANIEL SBIRENDA**
TERESA WIDERA

MEHR INFO: WWW.MISS-POLONIA-DEUTSCHLAND.DE

KARTENVORVERKAUF:
AFS – Finanz
Burgstr. 12 | 46446 Emmerich
Tel.: (02822) 980 950

Reisevermittlung MIKOLAJEC
Mercatorstr. 84 | 47051 Duisburg
Tel.: (0203) 31 86 155

VERANSTALTER:
AFS FINANZ

SPONSOREN:
mobi, OTTO, OLYMPIA, TYSKIE, AFS FINANZ

MEDIEN:
TVPI, ANGORA, samy bycie, Marka, JAWORSKI, POLENI, KONTAKT, POLONEZ, polregio.eu, RadaR, Beauty, POLONIA BERLIN, Rynek

Zentrale Erding / München
Tel.: +49 8122-22 717-0 · Fax: -22 717-51

Hämmerle

Hämmerle GmbH & Co KG
(sp. z o. o. & sp. komandytowa)

- realizacja postępowania upadłościowego
- ekspertyza
- aukcje przemysłowe
- likwidacje i wyprzedaże
- wprowadzanie nieruchomości na rynek
- środki zabezpieczające
- sprzedaż przedsiębiorstw

www.haemmerle.de

Hämmerle - zarządzanie roszczeniami GmbH
(sp. z o. o.)

- ściąganie roszczeń
- kupno roszczeń
- nadzór nad roszczeniami
- profesjonalna egzekucja
- zadłużen z różnych tytułów
- tytułowanie roszczeń

www.haemmerle-foma.de

Hämmerle - akademie

- fachowe seminaria prawne
- seminaria biznesowe
- kursy zawodowe
- przygotowanie do egzaminów

www.haemmerle-akademie.de

Hämmerle - biznes i finanse GmbH
(HBF) (sp. z o. o.)

- finansowanie i wynajem ruchomego majątku trwałego
- doradztwo dotyczące uzdrowienia przedsiębiorstwa
- finansowanie projektu

www.haemmerle-hbf.de

Bliższe informacje
znajdziecie Państwo na stronie internetowej firmy: www.haemmerle-foma.de oraz pod numerami telefonów: **0172/7869459** (w języku polskim) **08122/558400** (w języku niemieckim)

DIGITAL TV SHOP
HDTV

telewizja na kartę
również w wersji HD

32 polskie programy bez umowy i abonamentu

TELEWIZJA HD
to 44 programy w tym 12 HD

Sprzedaż i montaż!!!
zestawów satelitarnych

80339 München-City, Theresienhöhe 3
Wejście: Schwanthaler Str.110

[www. DigitalTVShop.de](http://www.DigitalTVShop.de)

Kom.: **0179/4316130** po polsku
Tel.: **089/505051** • Fax: **089/505004**

WTS
viele aus einer Hand

Home-Entertainment bis zu 30% günstiger als UVP.

PC-Systeme, Notebook, usw. bis zu 30% günstiger als UVP.

Kfz-Reparaturen, Kfz-Ersatzteile, usw. bis zu 50% günstiger.

Dienstleistungen schon ab 15 Euro pro Stunde.

Wasserenthärtungsanlagen schon ab 2066 Euro.

Am Brunnhölzl 17
84106 Volkenschwand
Tel: 08754/264010
Fax: 08754/969629
Mobil: 01577/1339716
E-Mail: info@wts-online.org

POLSKO-NIEMIECKIE

Biuro Partnersko-Matrymanialne
z 14-letnim doświadczeniem i dużymi sukcesami

- * Pomaga Nawiązać Znajomości
- * Poznać Ciekawych Ludzi
- * Zawrzeć Przyjaźń Lub Matrzeństwo

*Pragniesz zmienić swoje życie,
odnaleźć partnera/partnerkę,
o którym zawsze marzyłeś,
nie czekaj na przypadek,
pomóż swojemu szczęściu i przekonaj się,
jak satysfakcja naszych szczęśliwych par,
że naprawdę warto!*

ZADZWOŃ JUŻ DZIŚ!

TEL. 089-326 00 321

089-326 00 322

Nasza dewiza:

*Uczciwość - Dyskrekcja
- Profesjonalizm - Skuteczność*

werbe-agentur sp. z o.o.

Nauka jazdy

Perlacherstr. 67
81539 München
Giesing

PKW-LKW-KRAD

FAHRSCHULE BATYRA

tel.: 089 69 77 73 74

Mobil: 0176 210 412 79

www.fahrschule-batyra.de

prawo jazdy również w j. polskim w kategoriach:
B - BE - C1 - C1E - C - CE

Warsztat Elektromechaniki

- ◆ Diagnostyka
- ◆ Naprawy
- ◆ Instalacje gazowe od 990€

Bodenseestr 222
81243 München Neuaußing
Tel. 089 26214696
Mobil 0176 2291 8048

informacja i rezerwacja miejsc:
Socrates
Monachium (089) 649 36 89
Kraków (12) 655 04 62
+48 601 398 714

międzynarodowy transport osób

codzienne ekspresowe przejazdy mikrobusowe

www.socrates.pl

socrates@socrates.pl

AVZ Autoteile GmbH

Tel.: 089/3291105, Fax: 089/3291103

Rappenweg 138

81829 München (Trudering)

- Auto części
- Korzystne ceny
- Nowe części do wszystkich marek samochodów osobowych
- Polska obsługa

KOMPUTER SERVICE

Tel.: 089 / 27 27 20 57

Handy: 0175 66 95 945

E-mail: service_tom@web.de

Daniel Mazur

Orleansstr. 58

81167 München

Tel. 089 54 24 37 33

Mobil 0179 11 66 204

KREDYTY NA ZAKUP SAMOCHODÓW

Dokumenty potrzebne do otrzymania kredytu:

- Dowód osobisty lub paszport
- Karta do bakomatu
- Firmy: Gewerbe Anmeldung (min. 1 rok)
- BWA od księgowego za ostatni rok

PIEROGARNIA EDYTA

ZAPRASZA WSZYSTKICH SMAKOSZY POLSKIEJ KUCHNI

**FÜRSTENRIEDER STR. 8
80687 MÜNCHEN LAIM
TEL. 089/124 753 76**

LEPSZE PIEROGI ROBIA TYLKO NASZE BABCIE!

Smak natchnienia z dawnych lat ukryty w pierogowym ciście proponujemy odczuć w naszej Monachijskiej PIEROGARNI. Codziennie dla naszych Klientów przygotowujemy ponad 400 sztuk pierogów, a cały asortyment można również dostać na wynos lub zamówić z dostawą do domu (min. 50 euro), oprócz pierogów w stałym repertuarze mamy fraszki jak za kłosa Stasia, bigos wiejski "palce łza" i rosół domowy z makaronem.

SMACZNEGO

ZAPRASZAMY:
OD WTOREKU DO PIĄTKU
OD 12:00 DO 15:00 I OD 18:00 DO 22:00
W SOBOTĘ OD 15:00 DO 22:00
W NIEDZIELĘ OD 12:00 DO 18:00
PONIEDZIAŁEK JEST DNIEM WOLNYM OD PRACY

SKLEP POLSKI

OFERUJEMY:

- Największą ilość produktów po polskich cenach
- Największy wybór polskich wędlin po najniższych cenach
- Najlepsze świeże wyroby garmażeryjne w Monachium po niesamowicie niskich cenach
- Profesjonalną obsługę klienta
- Usługi cateringowe
- Specjalne zamówienia
- Sprzedaż wysyłkową - Zakupy do domu
- Przewóz paczek na teren całej Polski
- Świąteczne zamówienia
- Wigilijny opłatek, kartki świąteczne
- Największy wybór polskiej prasy

Go dziny otwarcia:
pn-pt 10-19
sobota 9-15

Serdecznie zapraszamy

Tegernseer Landstrasse 91, 81539 München Tel. 08969349163, 01624470838

Logopädie im Münchner Osten Terapia mowy

Terapia wszystkich zaburzeń mowy u dzieci (także przy wielojęzyczności), jak również neurologicznych zaburzeń mowy u dorosłych (Afazja, Dysartria).

TERAPIA MOŻE ODBYWAĆ SIĘ PO POLSKU

Przyjmujemy pacjentów prywatnych oraz ubezpieczonych we wszystkich kasach chorych

Anna Machowski
Renate Fischer

Teuchertstr. 28, 81829 München

Tel.: 089-189 042 09

Mobil: +49-(0) 179 676 32 72

sprachtherapie_machowski@yahoo.de

Nasz gabinet znajduje się w Kirchtruderingu/am Moosfeld w pobliżu Messestadt Riem

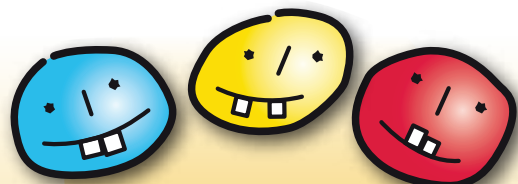
DOJAZD:

- U2 - kierunek Messestadt Ost - stacja Moosfeld
- S4 - kierunek Ebersberg - stacja Trudering
- autobus nr 139 z Messestadt Riem - przystanek Truchthari-Anger

Od wszystkich przystanków i stacji 3-5 min. pieszo

Wir behandeln alle Typen

Kieferorthopädin

Dr.med. dent Agnieszka Gremminger

Berg-am-Laim-Str. 147, 81673 München
Riem-Arcaden, Willy-Brandt-Platz 6
Poing, Alte Gruber Str. 6

Tel. 089/43 10 93 30, Fax 089/43 10 93 32
Tel. 089/43 1 43 73
Tel. 08121/9 95 90 55

info@dr-gremminger.de www.dr-gremminger.de

HEIZUNG SANITÄR LÜFTUNG SOLAR BRENNER-SERVICE

GdBR Meisterbetrieb

Altmann – Knutelski

Naupliastr. 63 81547 München

Tel.: 089/69398749

Fax: 089/69398750

Mobil: 0163 7665261/62

E-mail: firma@aku-gdbr.de

MÓWIMY PO POLSKU

WYKONUJEMY USŁUGI RÓWNIEŻ NA TERENIE POLSKI

Złota Rączka

Józef Suszek

ceramika . kafle . marmur. podłogi
laminowanie . remont . odnowa

**SZYBKO
TANIO
SOLIDNIE**

MOBILE 0176 480 141 52

Telefon 089/625-7713

WAŻNE ADRESY

Konsulat Generalny RP w München

Rötgenstr.5, 81679 München
Tel.: 089/418 60 80;
www.berlin.polemb.net/index.php?document=249

Konsul Honorowy RP w Stuttgart

Am Wallgraben 115, 70565 Stuttgart
Tel.: 0711/7821140; fax: 0711/7821144

Polskie Centrum Kultury

Prinzregentenstr.7, 80538 München
Tel.: 089/211 12 435
(wkrótce Wagnmüller Straße 18)

Polska Misja Katolicka w Monachium

Heßstraße 26, 80799 München
Tel.: 089/273 22 00

Polska Misja Katolicka Stuttgart

Zuckerbergstr. 9, 70378 Stuttgart
Tel.: 0711 564184

Polska Misja Katolicka w Ingolstadt

Gaimersheimerstr.32, 85057 Ingolstadt
Tel.: 0841/84845

Polska Misja Katolicka w Norymberdze

Arminiusstr.21, 90402 Nürnberg
Tel.: 0911/473355

Krakauer Haus

Hinter Insel Schütt 34, 90403 Nürnberg
Tel.: 0911 22 41 20

ADWOKACI:

Bronska Renata

Cuvilliesstraße 14, 81679 München Bogenhausen
Tel.: 089 / 43 51 93 81

Czech-Grollmann Anja

Nymphenburger Strasse 20 80335 München
Tel.: 089/51 51 49 53

Demacker Izabela S.

Gabelsbergerstrasse 9, 80333 München
Tel.: 089/85 63 63 55

Derkacz Oskar

Candidplatz 13/V, 81543 München
Tel.: 089/65 11 41 99

Dudek Ilona

Oskar-von-Miller-Ring 31, 80333 München
Tel.: 089/287 297 330

Grobosz Olaf

Donnersbergerstr. 46 80634 München
Tel.: 089/13 95 83 72

Kandora Gerhard

Hauptstraße 5 70563 Stuttgart
Tel.: 711 613100

Motkowski Christoph

Altheimer Eck 15, 80331 München
Tel.: 089/218 955 62

Przibylla Alexander

Oskar-von-Miller-Ring 31, 80333 München
Tel.: 089/287 297 330

Stanek Jacob

Feuerseepplatz 5, 70176 Stuttgart
Tel.: 0711-61558516

LEKARZE:

OGÓLNY:

Czernicki Barbara

Lindwurmstr. 75, 80337 München
Tel.: 089/53 25 23

Feldmann Irena

Landsberger Str. 497 01241 München – Pasing
Tel.: 089/88 14 89

Petzold Małgorzata

Rosenheimerstr. 79, 81667 München
Tel.: 089/48 95 67 49

Tymiec Marian

Steinstr.30, 81667 München
Tel.: 089/488 493

Zadrozny Jacek

Therese-Giehse-Alee 33, 81739 München
Tel.: 089/67907332

GINEKOLOG:

Cieśla Dariusz

Zweibrückener Straße 69 90441 Nürnberg
Tel.: 0911/666693

Karasiński Norbert

Bahnhofstr.41, 82152 Planegg k. München
Tel.: 089/859 55 59

Schwarz Mariusz

Karl-Köglsperger-Str. 31, 80939 München
Tel.: 089/311 99 57

STOMATOLOG:

Glatzel Fridtjof

Moosstr. 38, 4164 Moosthenning
Tel.: 08731/3230223

Januszkiewicz Olaf I

Tegernseer Landstraße 29 81541 München Giesing
Tel.: 089/652 327

Jurecki Katharina

Amalienstr. 60, 80799 München
Tel.: 089/39 37 20

Kozłowski Joanna

Marktplatz 7 85375 Neufahrn
Tel.: 08165 48 66

Sitek Christian

Moosacher Str. 58c 80809 München
Tel.: 089 59 52 73

Steinberg Richard i Domanski Hanna

Müllerstr.27, 80469 München
Tel.: 089/2609541

Znorowski Marian

Am Oberanger 14, 85221 Dachau
Tel.: 08131/729440

DERMATOLOG:

Linde-Krakovsky Zsuzsanna

Viebigplatz 4 80686 München
Tel.: 089/573356, Fax: 089/578942

LOGOPEDA:

Machowski Anna i Fischer Renate

Teucherstr. 28, 81829 München
Tel.: 089/189 042 09

PSYCHOLOG KLINICZNY I PSYCHOTERAPEUTA:

Kaczmarek Anna

Landsberger Str. 45a, 80339 München
Tel.: 089/74 49 29 44; Mobil: 0152/07215774

KSIĘGOWOŚĆ:

BBL Service

Paul-Heyse-Str. 6, 80336 München
Tel.: 089/322 123 78

Büro Center – Servis Biurowy

Jutastr. 7 80636 München
Tel.: 089/51 99 76 38

Członka Ireneusz

Siglstr. 15, 80686 München
Tel.: 089/570 2140

Hollinger & Lasota GbR

Gaimersheimerstraße 19, 85057 Ingolstadt
Tel./Fax: 0841 1426098

Wagner-Szostak Anna

Landwehrstr.2 80336 München
Tel.: 089/590 68 590

UBEZPIECZENIA:

Langer Adam

Landwehrstr. 2 80336 München
Tel.: +49/0176 10340461

Polscy Doradcy Finansowi PLDF GmbH

Landwehrstr.2 80336 München
Tel.: 089/590 68 590

TŁUMACZENIA:

Burger Beata

Westendstr. 85 80339 München
Tel.: 089/50 07 31 47

Reissig Anna

Auerfeldstr.22 81541 München
Tel.: 089/48 19 45

SYCHer Sprachen Sprechen Aneta Sych M.A.

Dachauer Straße 180, 80992 München
Tel.: 0172/786 94 59

Wypijewska-Kochems Hanna

Gottfried-Böhm-Ring 43, 81369 München
Tel.: 089/78 65 21

OBSŁUGA FIRM:

M.AB Menagment

Isarstr.4C 83026 Rosenheim
Tel.: +49 803 1220 4920

Szkulciecka Grażyna

Altheimer Eck 15, 80331 München
Tel.: 089/86 36 98 32

DORADZTWO PODATKOWE:

Bronska Renata

Cuvilliesstraße 14, 81679 München Bogenhausen
Tel.: 089 / 43 51 93 81

Przibylla Alexander

Oskar-von-Miller-Ring 31, 80333 München
Tel.: 089/287 297 330

SZKOŁY JĘZYKOWE:

SYCHer Sprachen Sprechen Aneta Sych M.A.

Dachauer Straße 180, 80992 München
Tel.: 0172/786 94 59

NAUKA JAZDY:

Batyra Michael

Perlachstr. 67, 81539 München
Tel.: 089/69 77 73 74

AUTO-USŁUGI:

Pawel KFZ Werkstatt

Bodenseestr. 222, 81243 München/Neuaubing
Tel.: 089/262 14 696

URODA:

Polski Zakład Fryzjerski – Ochmann

Landsbergerstr. 12, 80339 München
Tel.: 089/5023146

INNE:

Agencja Reklamowa SPISLA

Kreuzackerstr.44, 84036 Kumhausen
Tel.: 0871/97 46 335

Biurow Partnersko-Matrimonialne

w Monachium
Tel.: 089 326 00 321

POLKWIAT – Kwiaty do Polski

Tel.: 07021861169

Sklep SCHLESIER

Marienplatz 27, 84130 Dingolfing
Tel.: 08731/75690

Zakład Pogrzebowy OMNIS

ul. Żwirowa 76, 66-400 Gorzów Wlkp.
Tel.: +48 95 722 42 08

WYDAWCA: werbe-agentur spsila Kreuzackerstr. 44 84036 Kumhausen **KONTAKT:** tel. +49 871 97 46 335, fax +49 3222 1460 899, e-mail: redakcja@mm-gazeta.de; **WSPÓŁPRACA:** red. Bogdan Żurek, Teresa Rok, Jan Nalepa, Witold Szrek | Zamieszczane teksty podlegają prawu autorskiemu. Przetwarzanie tylko za zgodą wydawcy. Redakcja nie odpowiada za niezamówione artykuły i zdjęcia. Za treść ogłoszeń, artykułów sponsorowanych oraz reklam redakcja i wydawnictwo nie ponoszą odpowiedzialności. **DRUK:** Sonar Sp. z o.o., ul. Kostrzyńska 89, 66-400 Gorzów Wlkp., tel. (+48 95) 736 88 35, e-mail: biuro@sonar.pl, www.sonar.pl; **NAKLAD:** 7000 szt.

HERAUSGEBER: werbe-agentur spsila Kreuzackerstr. 44 84036 Kumhausen **KONTAKT:** tel. +49 871 97 46 335, fax +49 3222 1460 899, e-mail: redakcja@mm-gazeta.de; Der Inhalt unterliegt dem Urheberrecht. Die Verwertung aller Beiträge ist nur mit der schriftlichen Zustimmung des Herausgebers gestattet. Für unverlangt eingesandte Bild- und Textbeiträge keine Gewähr. Herausgeber und Redaktion haften nicht für den Inhalt der veröffentlichten Anzeigen. **DRUCK:** Sonar Sp. z o.o., ul. Kostrzyńska 89, 66-400 Gorzów Wlkp., tel. (+48 95) 736 88 35, e-mail: biuro@sonar.pl, www.sonar.pl; **AUFLAGE:** 7000.

Impressum

Dipl.-Ing.

Mariusz Zegla

Rzecznik samochodowy

Biuro inżynierskie techniki samochodowej
i analizy wypadków drogowych

- Oceny powypadkowe
- Zabezpieczenie dowodów powypadkowych
- Kalkulacje napraw
- Wyceny pojazdów
- Oceny i opinie techniczne
- Opinie dotyczące pojazdów zabytkowych
- Przegląd i ekspertyza pojazdów używanych

Heimgartenstr. 13 · 85221 Dachau · Tel.: 08131/666 60 33

Fax: 08131/666 60 44 · Mobil: 0172/895 08 00 · E-Mail: MZegla@t-online.de

Stacja kontroli pojazdów mechanicznych z miłą i kompetentną obsługą

KÜS Dachau

Organizacja zrzeszająca niezależnych rzeczoznawców pojazdów mechanicznych Dachau

- Okresowe badania techniczne wszystkich rodzajów pojazdów
- Okresowe badania emisji spalin
- Kontrola i ekspertyza modyfikacji wprowadzonych w pojeździe

Karl-Benz-Str. 12 · 85221 Dachau · Tel. 08131/279 333 · Fax 08131/292 375

www.kues-dachau.de · zapraszamy również bez umówionych terminów!

Godziny otwarcia:

Pon.- Pt. 09.00 – 18.00

Sob. 09.00 – 13.00

Dipl.-Ing.

Mariusz Zegla

Kfz-Sachverständiger

Prüfingenieur i. A. d. KÜS e.V.

Kfz-Sachverständigenbüro

Heimgartenstr. 13 · 85221 Dachau

Telefon 08131/666 60 33

Fax 08131/666 60 44

Mobil 0172/895 08 00

E-Mail mzegla@t-online.de

KÜS Kfz-Prüfstelle Dachau

Karl-Benz-Str. 12 · 85221 Dachau

Telefon 08131/27 93 33

Fax 08131/29 23 75

E-Mail kues.dah@t-online.de

Web www.kues-dachau.de

KANCELARIA ADWOKACKA

Oskar Derkacz

Candidplatz 13 / V

81543 München

Fax: (089) 62 42 39 79

WSZYSTKIE DZIEDZINY PRAWA

- Prawo Karne (obrona w sprawach karnych i wykroczeń)
 - Prawo Pracy (pomoc przy wypowiedzeniach i odprawach)
 - Prawo Cywilne (przygotowywanie i sprawdzanie umów)
 - Prawo Najmu i Dzierżawy
 - Zakładanie firm (Gewerbe, GbR, UG, GmbH)
 - Obsługa podatkowa dla firm
 - Pomoc w nagłych wypadkach (aresztowanie, przeszukanie i.t.p)
- tel. kom.: 0179-41 94 26 4

Gwarantujemy bezpośredni kontakt z adwokatem

Tel.: (089) 65 11 41 99

E-Mail.: kanzlei@derkacz.net

Kancelaria Adwokacka

z a p r a s z a

Ilona Dudek

Rechtsanwältin

Alexander Przibylla

Rechtsanwalt

prawo rodzinne . prawo pracy . prawo karne . prawo gospodarcze . prawo spadkowe .
regulacja wypadków drogowych . deklaracje podatkowe i księgowość

Oskar-von-Miller-Ring 31 . 80333 München
Telefon: 089 287 297 330 . Fax: 089 287 297 339

UDZIELAMY PORAD W JĘZYKU POLSKIM I NIEMIECKIM

ANWALTSKANZLEI
KANDORA

Rechtsanwalt
Gerhard Kandora

Rechtsanwältin
Carina Flitsch

Gerhard Kandora
Adwokat

**Kompleksowa obsługa prawna i podatkowa
osób prywatnych i firm**

70563 Stuttgart Hauptstraße 5
Tel.: 0711-613100 Fax: 0711-613103

02826 Görlitz Wilhelmsplatz 8
Tel.: 03581-6613999 Fax: 03581-6613998

E-Mail: ragk@kanzlei-kandora.de
www.kanzlei-kandora.de